

М.ӨТЕМІСОВ АТЫНДАҒЫ
БАТЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
2021-2025 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН
СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖОСПАРЫ

СТРАТЕГИЧЕСКИЙ ПЛАН
ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКОГО УНИВЕРСИТЕТА
ИМЕНИ М.УТЕМИСОВА
НА 2021-2025 ГОДЫ

Орал, 2021

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
М. ӨТЕМІСОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ

«Махамбет Өтемісов атындағы
Батыс Қазақстан университеті»
КеАҚ Директорлар кеңесінің
2021 жылғы «22» желтоқсандағы
№ 5 хаттамасының шешімімен
бекітілді

**М.ӨТЕМІСОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ 2021-2025 ЖЫЛДАРҒА
АРНАЛҒАН СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖОСПАРЫ**

Орал, 2021

**ӘОЖ/УДК 378(574.1)
ҚБЖ/ББК 74.58(5Каз)
С 83**

**Құжат Н.Х. Серғалиевтің басшылығымен дайындалды./
Документ подготовлен под руководством Н.Х. Серғалиева.**

Әзірлеушілер: / Разработчики:

**А.С. Тасмағамбетов, К.М. Ахмеденов, Т.М. Даришева, Г.С. Кайсағалиева,
Ә.Ж. Имашев, Н.Н. Журавлева, Н.Б. Габдушев, М.Г. Какишев, В.С. Зубков.**

С М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің 2021-2025 жылдарға арналған стратегиялық жоспары.= Стратегический план Западно-Казахстанского университета им. М.Утемисова на 2021-2025 годы. – Орал: М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің РБО/Уральск: РИЦ ЗКУ им. М.Утемисова, 2021. – 134 б.

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің 2021-2025 жылдарға арналған стратегиялық жоспарында миссия мен пайымдау, университеттің жай-күйін талдау, негізгі стратегиялық бағыттары, мақсаттары, міндеттері мен ЖОО-ны дамытудан күтілетін нәтижелері ұсынылды.

Стратегиялық жоспар жоғары оқу орнын басқару қызметкерлеріне, профессор-оқытушылар құрамына, қызметкерлерге, білім алушыларға, жұмыс берушілерге, барлық мүдделі тұлғаларға және жалпы жұртшылыққа арналған.

В Стратегическом плане Западно-Казахстанского университета им. М.Утемисова на 2021-2025 годы представлены миссия и видение, анализ состояния университета, основные стратегические направления, цели, задачи и ожидаемые результаты развития вуза.

Стратегический план предназначен для работников управления вузом, профессорско-преподавательского состава, сотрудников, обучающихся, работодателей, всех заинтересованных лиц и широкого круга общественности.

© М.Өтемісов атындағы БҚУ РБО, 2021.

© РИЦ ЗКУ им. М.Утемисова, 2021.

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің 2021-2025 жылдарға арналған стратегиялық жоспары

1-бөлім. Стратегиялық жоспардың паспорты

Атауы	М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің 2021-2025 жылдарға арналған стратегиялық жоспары
Әзірлеу үшін негіздеме	- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III «Білім туралы» Заңы (15.11.2021 ж. берілген өзгерістер мен толықтыруларымен); - Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 18 ақпандағы № 407-IV «Ғылым туралы» Заңы (15.11.2021 ж. берілген өзгерістер мен толықтыруларымен); - Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚРЗ «Педагог мәртебесі туралы» Заңы (01.09.2021 ж. берілген өзгерістер мен толықтыруларымен); - «Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2014 жылғы 26 желтоқсандағы № 986 Жарлығы; - «Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспарын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандағы № 636 Жарлығы»; - Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2012 жылғы 14 желтоқсандағы «Қазақстан – 2050» Стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты Қазақстан халқына Жолдауы; - Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К. Тоқаевтың 2019 жылғы 2 қыркүйектегі

	«Сындарлы қоғамдық диалог – Қазақстанның тұрақтылығы мен өркендеуінің негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауы; - Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К. Тоқаевтың 2020 жылғы 1 қыркүйектегі «Жаңа жағдайдағы Қазақстан: іс-қимыл кезеңі» атты Қазақстан халқына Жолдауы; - Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К. Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – елдің өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауы; - «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 12 желтоқсандағы № 827 қаулысы (01.10.2020 ж. берілген өзгерістер мен толықтыруларымен); - Қазақстан Республикасын индустриялық-инновациялық дамытудың «2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы № 1050 қаулысы; - «2021-2025 жылдарға арналған «Білімді ұлт» сапалы білім беру ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысы; - Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2017 жылғы 12 сәуірдегі «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласы; - Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2018 жылғы 21 қарашадағы «Ұлы даланың жеті қыры» мақаласы; - «2020-2024 жылдарға арналған Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің даму жоспарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 6
--	---

	қаңтардағы № 1 бұйрығы (17.08.2021 ж. берілген өзгерістер мен толықтыруларымен); - «Жоғарғы және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы коммерциялық емес акционерлік қоғамның корпоративтік басқару кодексін бекіту» туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 19 сәуірдегі № 171 бұйрығы (16.07.2021. ж. берілген өзгерістер мен толықтыруларымен).
Әзірлеушілер	Басқарма төрағасы-ректордың м.а Н.Х. Серғалиев; басқарма төрағасы орынбасарының-академиялық мәселелер жөніндегі проректордың м.а. А.С. Тасмағамбетов; басқарма төрағасы орынбасарының-ғылыми жұмыс және халықаралық байланыстар жөніндегі проректордың м.а. К.М. Ахмеденов; басқарма төрағасы орынбасарының-тәрбие жұмысы және әлеуметтік мәселелер жөніндегі проректордың м.а. Т.М. Даришева; академиялық қызмет департаментінің директоры Г.С. Кайсағалиева; жаңартпашылық технологиялар және цифрландыру департаментінің директоры Э.Ж. Имашев; әкімшілік бөлімінің жетекшісі Н.Н. Журавлева; сапа және аккредиттеу бөлімінің жетекшісі Н.Б. Габдушев; ғылым және жоғары оқу орнынан кейінгі дайындық бөлімінің жетекшісі М.Г. Какишев; халықаралық байланыстар және көптілділік бөлімінің жетекшісі В.С. Зубков.
Мақсат	Сұранысқа ие білім беру бағдарламаларын, заманауи ғылыми-білім беру базасын, практикаға бағдарланған оқыту технологияларын іске асыру, жұмыс берушілермен өзара іс-қимыл жасау, ғылыми-зерттеу қызметін кеңейту және интернационалдандыру негізінде Қазақстанның адами капиталын дамытуға үлес қосу.

Міндет	- Нарықта сұранысқа ие құзыреттерге, креативті ойлауға және кәсіпкерлік дағдыларға ие цифрлық технологиялардың дамуын ескере отырып, болашақ экономикасы үшін білікті кадрлар даярлауды қамтамасыз ету; - Сабақтастық және оқыту қағидаттарын «өмір бойы» қамтамасыз ету, білім алушылардың барлық санаттарына сапалы білім беру үшін тең жағдайлар жасау; - Университетте сапаны қамтамасыз етудің тиімді ішкі және сыртқы жүйелерін қалыптастыру және дамыту; - Сұранысқа ие білім беру бағдарламаларын әзірлеу және жетілдіру. Студентке және практикаға бағдарланған оқыту жүйесін дамыту; - Университеттің ғылыми-педагогикалық кадрларын даярлау және қайта даярлау жүйесін жетілдіру, талант-менеджментті дамыту; - ЖОО-ның ғылыми әлеуетін дамыту, өндіріске бағытталған университетішілік, бірлескен және халықаралық ғылыми жобаларды іске асыру. Білім алушылардың ғылыми-зерттеу жұмыстарын кешенді дамыту; - Жетекші отандық және шетелдік жоғары оқу орындарының тәжірибесін пайдалана отырып, оның тиімді және сапалы қызметін қамтамасыз ету үшін жоғары оқу орнының құрылымын жетілдіру; - Жан-жақты дамыған жеке тұлғаны тәрбиелеуде білім алушылармен жүйелі жұмыс жүргізу, олардың бойында патриотизм сезімін, жоғары адамгершілік және көшбасшылық қасиеттерді қалыптастыру, оны «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық патриоттық идеясының рухани-адамгершілік құндылықтары мен салауатты өмір салты мәдениетін нығайтуға тарту; - Басқару жүйесінің айқындылығы мен тиімділігін қамтамасыз ету және университетті қаржылық қамтамасыз ету;
----------------------	---

	- Университеттің материалдық-техникалық базасын нығайту, қауіпсіз және жайлы оқу ортасын қамтамасыз ету, ғылыми-білім беру инфрақұрылымын жаңғырту және цифрландыру, білім алушыларды жатақханадан орынмен қамтамасыз ету.
Жүзеге асыру мерзімдері мен кезеңдері	2021-2025 жылдар.
Қаржыландыру көздері	- республикалық бюджет; - мемлекеттік-жеке меншік әріптестік құралдары; - шарттар бойынша ұйымдардан, кәсіпорындардан және мекемелерден түскен қаражаттар; - халықаралық ғылыми, білім беру қорлары мен ұйымдары бөлетін арнайы қаражаттар; - ҒТҚН сатудан түскен кірістер; - университеттің өз қаражаты; - эндаумент қоры; - демеушілердің, заңды және жеке тұлғалардың қайырымдылық жарналары; - басқа көздерден алынған қаражат.

2-бөлім. Миссия және пайымдау

БҚУ миссиясы: Қазақстанның жетекші аймақтық ЖОО дәстүрлерін сақтау және көбейту. Білімді жинақтау, құру және қоғамға жеткізу, білім алушыларды әлеуметтендіру.

Пайымдау: Білім, ғылым және өндіріс интеграциясы негізінде университеттің тұрақты дамуы, білікті мамандарды дайындау және олардың әлеуметтенуін қамтамасыз ету мақсатында қазіргі заманғы ғылыми-білім беру технологияларын пайдалану.

3-бөлім. Ағымдағы жағдайды талдау және тәуекелдерді басқару

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің (БҚУ) қызметі республика мен шетелдерде кең танылды. БҚУ Қазақстан Республикасының алғашқы жоғары оқу орындарының бірі болып әлемдік білім беру кеңістігін қалыптастыруға бағытталған Болон декларациясына қол қойды.

Білім беру сапасына қойылатын халықаралық талаптарға сәйкестікті растау мақсатында 2010 жылы ҚР БҒМ ҒК институционалдық аккредиттеуден өтті. 2012 жылы ЖОО жоғары білім берудегі сапа кепілдігінің Еуропалық ассоциациясының (ENQA) мүшесі болып табылатын Ресейдің АККОРК тәуелсіз агенттігінде 11 білім беру бағдарламасының (ББ) халықаралық аккредитациясынан өтті. 2013 жылы ЖОО-ның бірқатар ББ ACQUIN Германия агенттігінде аккредиттеуден өтті. 2014 жылы университет Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігінде (АРТА) институционалдық аккредиттеуден, сонымен қатар 2015 және 2017 жылдары мамандандырылған аккредиттеуден өтті. 2019 жылдың сәуір айында БҚУ АРТА-да кезекті институционалдық аккредиттеуден өтіп, 2026 жылға дейін жеті жылға аккредиттеуден өткені туралы сертификат алды. 2020-2021 оқу жылы ішінде университетте ББ мамандандырылған аккредиттеуі 2 рет өткізілді (2020 жылдың қыркүйегінде – 29 ББ және 2021 жылдың мамырында – 28 ББ). 3-5 жыл мерзімге халықаралық мамандандырылған аккредиттеуден өткені туралы сертификаттар алынды.

Республикалық рейтингтік агенттік өткізген 2017 жылғы республика жоғары оқу орындарының бас рейтингісіне сәйкес БҚУ 25-ші орынға ие болды. ҚР-2018 ЖОО-ның Ұлттық рейтингісінде М.Өтемісов ат. БҚУ 11-орын алды. 2019 жылы ЖОО АРТА рейтингінде республика бойынша 8-орынға көтерілді. Еліміздің жоғары оқу орындары арасында БҚУ даярлау бағыттары бойынша жоғары оқу орындарының институционалдық рейтингінде: 2018 жылы «Білім» бакалавриат бағыты бойынша – 10 орын, «Музыкалық өнер» бағыты бойынша – 2 орын; 2019 жылы «Музыкалық өнер» бакалавриат бағыты бойынша – 3 орын, «Білім» – 8 орын, «Қызметтер» – 8 орын, «Гуманитарлық ғылымдар» – 10 орын; 2020 жылы «Педагогикалық ғылымдар» бакалавриат бағыты бойынша – 7 орын, «Педагогикалық ғылымдар» магистратура бағыты бойынша – 5 орын, «Өнер және

гуманитарлық ғылымдар» – 10 орын, «Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика» – 3 орынға ие болды.

ЖОО-ның білім беру бағдарламалары «Атамекен» ҚР ҰКП рейтингінде жоғары орындарға ие болды: 2018 жылы «Физика» ББ бойынша - 2 орын; 2019 жылы «Биология», «Мәдени-тынығу жұмысы» ББ бойынша – 1 орын және «Әлеуметтану» ББ бойынша – 3 орын; 2020 жылы «Бастауыш білім берудің педагогикасы мен әдістемесі», «Мемлекеттік және жергілікті басқару», «Мәдени-тынығу жұмысы», «Интерьер дизайны» ББ бойынша – 1 орын, «Информатика» ББ, «Мектептегі көркем еңбек және дизайн» ББ бойынша – 2 орын, «Тарих» және «География» ББ бойынша – 3 орын.

Webometrix рейтингісінің нәтижесі бойынша (2021 ж.) Қазақстанның 133 ЖОО-ның ішінен біздің ЖОО-ның сайты 79-орында.

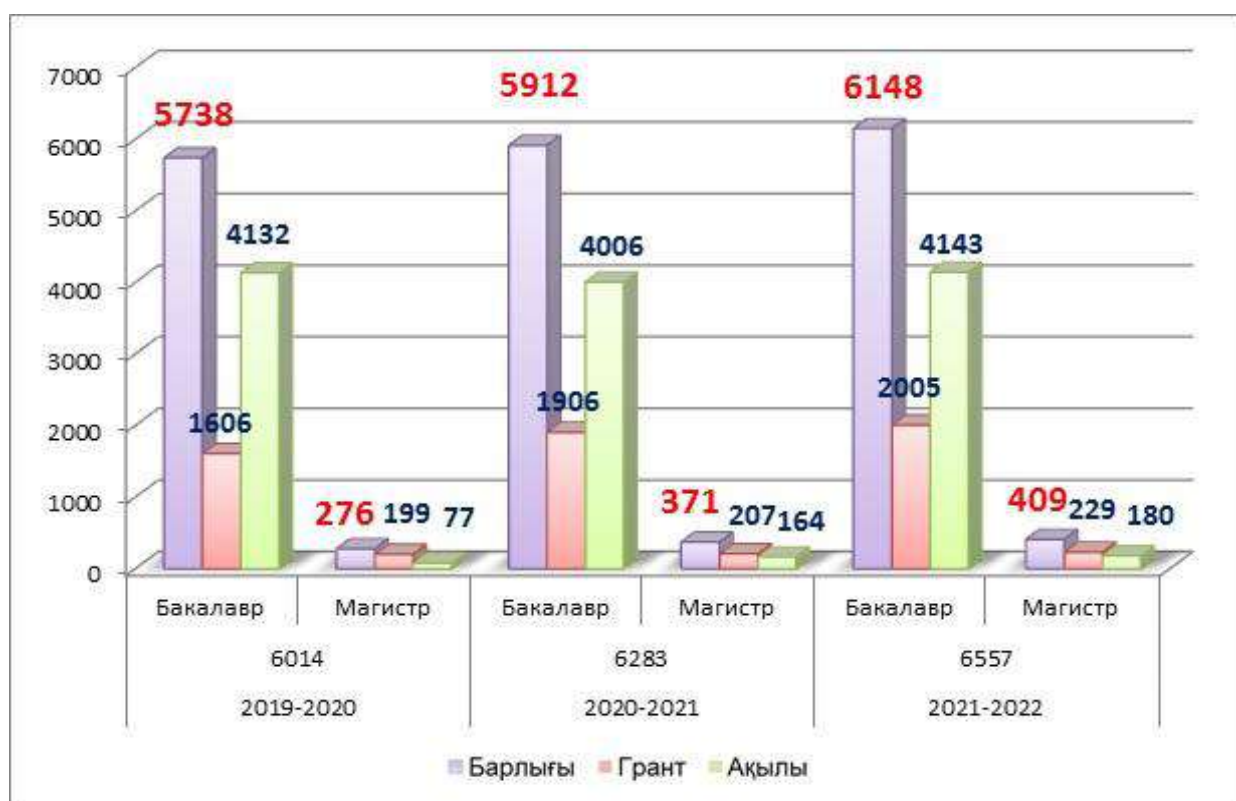
М.Өтемісов ат. БҚУ бакалавриат деңгейіндегі білім берудің 8 саласы бойынша кадрлар даярлайды (6B01 Педагогикалық ғылымдар (даярлаудың 8 бағыты бойынша), 6B02 Өнер және гуманитарлық ғылымдар (даярлаудың 3 бағыты бойынша), 6B03 Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат (даярлаудың 2 бағыты бойынша), 6B04 Бизнес, басқару және құқық (даярлаудың 2 бағыты бойынша), 6B05 Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика (даярлаудың 2 бағыты бойынша), 6B06 Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (даярлаудың 1 бағыты бойынша), 6B07 Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары (1 дайындық бағыты бойынша), 6B11 Қызметтер (даярлаудың 1 бағыты бойынша)); магистратура деңгейінде білім берудің 6 саласы бойынша ((7M01 Педагогикалық ғылымдар (даярлаудың 6 бағыты бойынша), 7M02 Өнер және гуманитарлық ғылымдар (даярлаудың 3 бағыты бойынша), 7M03 Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат (даярлаудың 1 бағыты бойынша), 7M04 Бизнес, басқару және құқық (даярлаудың 1 бағыты бойынша), 7M05 Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика (даярлаудың 2 бағыты бойынша), 7M11 Қызметтер (даярлаудың 1 бағыты бойынша)).

2019-2020 оқу жылында Реестрге бакалавриат және магистратура білім деңгейлері бойынша 146 білім беру бағдарламасы, 2020-2021 оқу жылында 156 білім беру бағдарламасы, 2021-2022 оқу жылында бакалавриат пен магистратураның білім беру деңгейлері бойынша 162 білім беру бағдарламасы енгізілді.

Соңғы 3 жылда білім алушылардың, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша оқитындар саны өсуінің оң

динамикасы байқалады. 2021-2022 оқу жылында білім алушылар саны 2019-2020 оқу жылымен салыстырғанда 9% - ға (мемлекеттік тапсырыс аясындаөсу 23%-ды құрады) артты.

2019-2020 оқу жылында 01.10.2019 жылға бакалавриат бойынша білім алушылар саны – 5738 болса, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша – 1606 студент, келісімшарт бойынша – 4132 студентті құрады. Магистратурада білім алушылар саны 276 студентті құрады, оның ішінде 199 магистрант мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша, 77 магистрант келісімшарт бойынша. Университет бойынша барлық білім алушылар саны - 6014 (1805 грант, 4209 келісімшарт бойынша).

2019-2021 жылдары білім алушылар контингентінің өзгеруі

2020-2021 оқу жылында 2020 жылдың 1 қазанында бакалавриат бойынша білім алушылардың саны – 5912 құрады, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша – 1906 студент, келісімшарт бойынша – 4006 студент. Магистратура деңгейінде – 371 білім алушы бар, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша – 207 магистрант, келісімшарт бойынша – 164 магистрант. ЖОО бойынша барлығы – 6283 білім алушы (грант – 2113; келісімшарт бойынша – 4170).

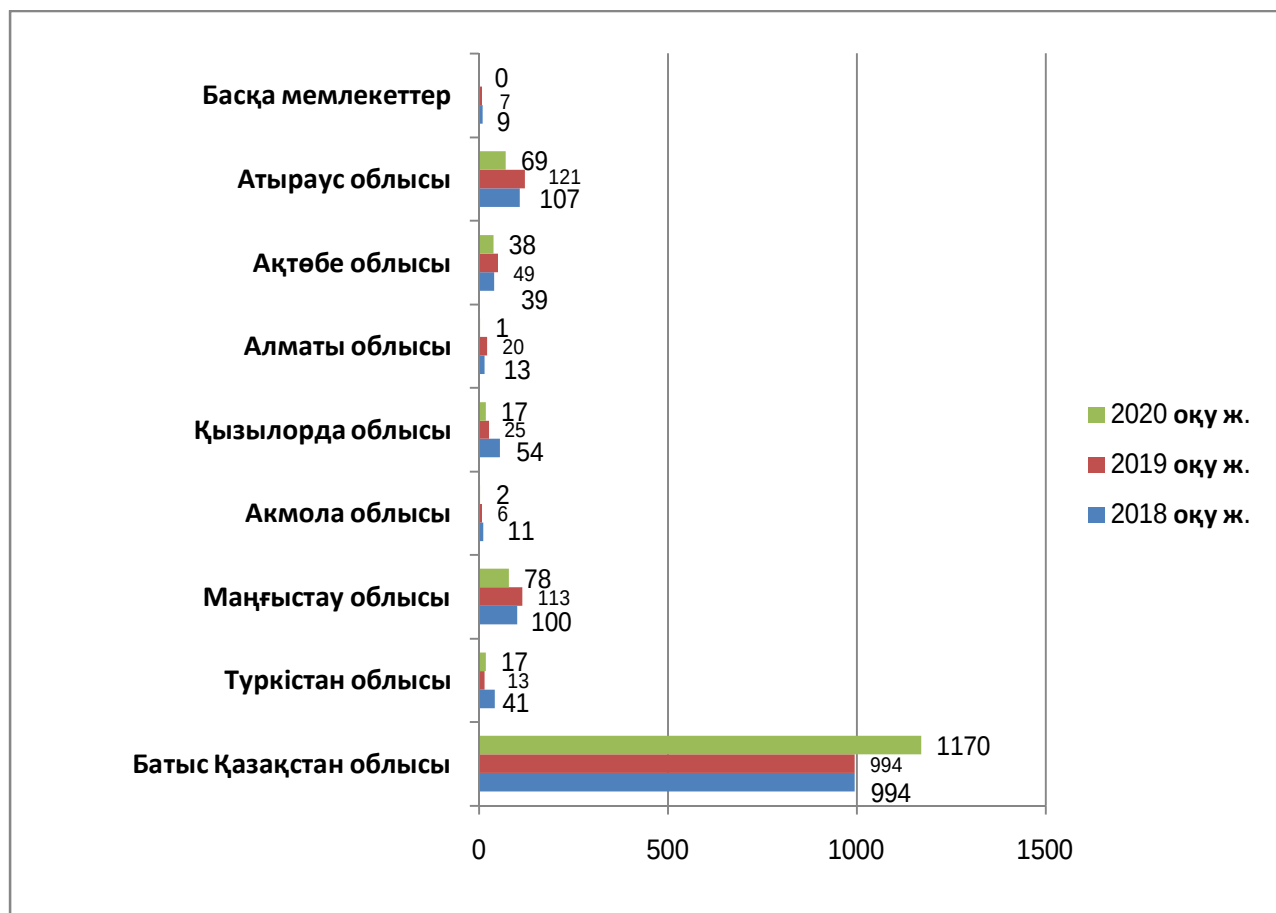
2021-2022 оқу жылында 2021 жылдың 1 қазанында бакалавриат бойынша білім алушылардың саны – 6148 құрады, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша – 2005, келісімшарт бойынша – 4143 студент. Магистратура деңгейінде – 409 білім алушы бар, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша – 229 магистрант, келісімшарт бойынша – 180 магистрант. ЖОО бойынша барлығы – 6557 білім алушы (грант – 2234, келісімшарт бойынша – 4323).

М.Өтемісов атындағы БҚУ түлектері еліміздің және шетелдің мемлекеттік және жеке ұйымдарында (кәсіпорындарында) жұмыс істеу үшін педагогика, экономика, заңтану, IT технологиялар және басқа да салаларында дағдылары бар білікті мамандар болып табылады. ЗТМО мәліметтері бойынша ЖОО түлектерін жұмысқа орналастыру соңғы үш жылдықта жалпы алғанда 80%-дан асты.

2018-2020 жылдардағы түлектердің жұмысқа орналасу динамикасы

Көрсеткіштер		2018 ж.		2019 ж.		2020 ж.	
		қыс	жаз	қыс	жаз	қыс	жаз
Бакалавриат							
1	Түлектер саны		1368		1348		1393
	<i>Бюджеттік негізде</i>		286		339		213
	<i>Коммерциялық негізде</i>		1082		1009		1180
2	Жұмысқа орналасқандар		1106		1083		1297
			80,8		80,3		93%
	<i>Бюджеттік негізде</i>		231		276		202
			80,7%		81,4%		94,8%
	<i>Коммерциялық негізде</i>		875		827		1095
	<i>Магистратураға түскендер</i>		137 (10%)		83 (6%)		121 (8,6%)
Магистратура							
Көрсеткіштер		2018		2019		2020	
		Қыс	Жаз	Қыс	Жаз	Қыс	Жаз
1	Түлектер саны	5	101	16	104	14	130
	<i>Бюджеттік</i>	-	28	4	73	4	106

	негізде						
	Коммерциялық негізде	5	73	12	31	10	24
2	Жұмысқа орналасқандар	5	91	14	94	13	125
		100%	90%	87,5 %	90,3%	92,8%	96,1%
	Бюджеттік негізде	-	23	4	68	4	103
		-	82%	100%	93%	100%	97,2%
	Коммерциялық негізде	5	68	11	26	9	22
3	Жұмысқа орналаспағандар	-	10	2	10	1	5
		-	5	1	5	0	3
	Бюджеттік негізде	-	5	1	5	1	2
	Коммерциялық негізде	-	5	1	5	1	2

2018-2020 жылдары түлектерді өңірлер бойынша бөлу

Түлектер бүкіл Қазақстан бойынша және шетелде сұранысқа ие, бірақ негізгі бөлігі Батыс Қазақстан облысында жұмыс істейді. Сондай-ақ, түлектер еліміздің басқа облыстарына жіберіледі, атап айтқанда, олардың көпшілігі Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе, Қызылорда облыстарында жұмысқа орналасады.

Мысалы, 2020 жылы 1393 түлектің 223-і өз өңірлеріне кетті, қалған 1170-і Батыс Қазақстан облысында қалды. Ал 2019 жылы 1348 түлектің 354-і өз облыстарына және басқа елдерге кетті. 2018 жылы 1368 түлектің 374-і басқа облыстар мен басқа елдерде жұмысқа орналасты. Басқа облысқа немесе басқа елге көшу магистратурада оқуды жалғастырумен байланысты екенін атап өтуге болады, бұл да жұмысқа орналасқандардың қатарына кіреді.

Кестеде келтірілген университеттің ПОҚ-тың соңғы үш жылдағы сандық және сапалық құрамының талдауы негізгі көрсеткіштердің сақталуындағы тұрақты тенденцияны көрсетіп отыр.

2019-2021 жж. ПОҚ сандық және сапалық құрамының өзгеруі

	01.09.2019	01.09.2020	01.09.2021
Барлық ПОҚ (саны)	422	409	414
Штаттық (саны)	341	343	346
Магистрлер (саны)	157	158	159
Ғылым кандидаттары (саны)	138	138	134
Философия докторлары (PhD) (саны)	9	7	10
Ғылым докторлары (саны)	17	17	17
Ғылыми дәрежесі (%)	48	47	47

Оқытушылардың штаттық құрамы 340-346 адам аралығында тұрақты сақталады. 2025 жылға қарай оны 350 адамға дейін арттыру жоспарлануда. Ғылым докторларының тұрақты құрамы сақталуда, ғылым магистрі дәрежесі бар жас ғалымдардың болуы өте жоғары деңгейде. Философия докторларының (PhD) деңгейі жас мамандарды оқытуды қаржылық қолдау бағдарламасының арқасында өсу тенденциясын көрсетіп отыр.

Сонымен қатар міндеттер бар, олар бойынша қажетті шараларды қолдану керек. Сонымен қатар, қажетті шараларды қабылдау қажет міндеттер бар. Бұл соңғы үш жылда қысқарған ғылым кандидаттарының саны. Оның негізгі себептері-кадрлардың қартаюы және ҚР-да кандидаттық диссертациялардың қорғалмауы. Бірақ РФ жоғары оқу орындарының аспирантурасында оқу мүмкіндігі бар. Бұл ретте ҚР-да шетелдік дипломдарды тану мәселелерін уақтылы және ұйымдасқан түрде шешу қажет.

Жоғарыда көрсетілген проблемалық міндеттерді шешу үшін мынадай шаралар қабылданды. ЖОО-ның ғылыми әлеуетін арттыру мақсатында ҚР докторантурасында және шетелдік жоғары оқу орындарында, РФ жоғары оқу орындарының күндізгі аспирантурасында университет қаражаты есебінен факультеттердің ғылыми-педагогикалық кадрларын даярлау жүргізіледі.

2021 жылы Қазақстанның докторантурасында және Ресейдің аспирантурасында барлығы 57 қызметкер оқиды: оның ішінде докторантурада – 18; аспирантурада – 39. 2021-2022 оқу жылында 5 қызметкер аспирантура мен докторантураға жіберілді.

Ресейдің жетекші ғылыми-білім беру орталықтарында: Қазан федералды университеті, Ресей халықтар достығы университеті, М.В. Ломоносов ат. ММУ, Пермь мемлекеттік ұлттық зерттеу университеті және т.б. оқып жатыр.

Халықаралық ынтымақтастық Еуропа, Азия, Америка елдерінің, ТМД елдерінің шетелдік жоғары оқу орындарымен және ғылыми ұйымдарымен 100-ден астам келісімшарт негізінде жүзеге асырылуда. Оқытушылар мен студенттердің академиялық ұтқырлық географиясы АҚШ, Германия, Польша, Италия, Оңтүстік Корея, Украина, Литва, Беларусь, Ресейді қамтиды.

Университет DAAD, Fulbright, U.S.-Kazakhstan University Partnerships Grants Program, ERASMUS+, Bolashak халықаралық бағдарламаларына қатысады.

Бірнеше жылдар бойы кезең-кезеңмен Болон процесінің негізгі ережелері енгізілді. ББ Кредиттік оқыту технологиясы бойынша жүзеге асырылады. Болон процесінің міндетті, факультативтік және ұсынымдық параметрлері бойынша төмендегідей практикалық нәтижелерге қол жеткізілді:

- жоғары білім берудің үшденгейлі жүйесі;
- студенттер мен оқытушылардың академиялық ұтқырлығы;
- жоғары білім беру сапасын бақылау;

- еуропалық бағалау жүйесі, кредиттер, дипломға қосымшалар;
- ББ қалыптастыруға, оқу процесін ұйымдастыруға және әлеуметтік-тәрбие жұмысына студенттердің белсенді қатысуы;
- құзыреттілік тәсілді және Дублин дескрипторларын ескере отырып, ББ модульдік құрылымдау;
- өмір бойы білім алу, қашықтықтан және электрондық оқыту.

Өткен даму кезеңінде университет қызметі Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2011-2020 жылдарға арналған стратегиялық құжаттары негізінде жүзеге асырылды; Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы негізінде 2021 жылға дейінгі БҚМУ стратегиялық жоспары әзірленді.

Жоспардың негізгі мақсатты көрсеткіштеріне қол жеткізілді:

- университеттердің ұлттық рейтингіндегі орындар;
- мамандандырылған аккредиттеуден өту;
- әлеуметтік әріптестік;
- түлектерді жұмысқа орналастыру;
- халықаралық ынтымақтастық;
- академиялық ұтқырлық;
- қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу жобалары;
- импакт-факторы бар халықаралық басылымдардағы жарияланымдар;
- «Рухани Жаңғыру» және т.б. бағдарламасын жүзеге асыру.

БҚУ-да мамандар даярлау сапасының көрсеткіштері олардың еңбек нарығында қажеттілігі, мансаптық жетістіктері және бәсекеге қабілеттіліктің жоғары деңгейі болып табылады, соңғы жылдары түлектерді жұмысқа орналастыру 80%-дан асты.

Әлеуметтік әріптестік жүйесі тұтынушылармен өзара іс-қимыл негізінде құрылған; практикадан өту бойынша 800-ден астам келісімшарт жасалған; түлектер қауымдастығы және жұмыс берушілер кеңесі құрылған; практика базалары өкілдерінің сауалнамалары жүргізіледі; ББ мазмұны жұмыс берушілердің талаптарын ескеріп жаңартылып отырады.

Университеттің басым міндеттерінің бірі азаматтық және адамгершілік қағидаттары жоғары, патриоттық сезімі және әлеуметтік жауапкершілігі бар жастарды тәрбиелеу жөніндегі шаралар кешенін жүзеге асыру болып табылады. Осы міндеттерді іске асыру үшін студенттік өзін-өзі басқару, әскери-патриоттық клуб, жастар ұйымдары құрылды. Студенттерді «Жасыл ел» бағдарламасы бойынша арнайы

білім беру ұйымдарына маусымдық жұмысқа орналастыру қамтамасыз етіледі. Университетте білім алушылардың шығармашылық дамуымен спорттық-бұқаралық іс-шараларды өткізу үшін жағдайлар жасалған. Қоғамдық қызметке, үйірмелер, секциялар жұмысына және т.б. белсенді қатысатын білім алушылардың үлесі жалпы санның 30%-дан астамын құрайды.

БҚУ-да заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың мүмкіндіктері белсенді пайдаланылады. Қашықтықтан оқытудың жеке платформалары, білім беру процесін қамтамасыз етуге арналған бағдарламалық өнімдер, мамандандырылған сайттар мен факультеттердің сайттары жасақталды, электрондық оқулықтар, бейне-дәрістер курстары, деректі фильмдер және ақпараттық бағдарламалар әзірленеді

Қазіргі уақытта университетте 20 оқу зертханасы жұмыс істейді, оның ішінде виртуалды зертханалар: өсімдіктер физиологиясы; биология және экология; бейорганикалық химия; химиялық экология; биологиялық химия; аналитикалық және физикалық химия; органикалық химия және синтез; қоршаған орта объектілерін талдау; оптика; молекулалық физика; механика; электр және магнетизм; атом және ядролық физика; астрономия; компьютерлік желі; робототехника; виртуалды банк; оқу бухгалтериясы; экономикалық зерттеулер. Зертханалар өз қаражаты және басқа да көздер есебінен кезең-кезеңмен жаңартылып отыратын оқу жабдықтарымен жабдықталған.

Ғылыми қызметті зерттеу зертханалары, факультеттер мен кафедралар жүзеге асырады. Университеттің негізгі жұмыс істейтін ғылыми бөлімшелері экология және биогеохимия сынақ зертханасы, жаратылыстану және гуманитарлық ғылымдардың зерттеу зертханасы болып табылады. Экология және биогеохимия сынақ зертханасы «Сынақ және калибрлеу зертханаларының құзыреттілігіне қойылатын жалпы талаптар» ҚР СТ ИСО/МЭК 17025-2009 талаптарына сәйкестікке Қазақстан Республикасының аккредиттеу жүйесінде аккредиттелген және қолданыстағы № KZ.И.09. 1186 аккредиттеу аттестаты бар 26.10.2016 ж. ИСО 9001-14001 бойынша сертификатталған. Зертхана химиялық талдау және экологиялық-биологиялық мониторинг жүргізуге арналған ғылыми жабдықтармен жабдықталған. Сондай-ақ негізгі мақсаты жаратылыстану-ғылыми, статистикалық және картографиялық әдістерді, ақпараттық технологияларды қолдана отырып, Батыс Қазақстанның табиғи ресурстарын зерттеу және мониторингілеу болып табылатын

жаратылыстану-гуманитарлық зерттеулер зертханасы бар. Зертхана зоологиялық, биологиялық және археологиялық зерттеулер жүргізуге арналған жабдықтармен жабдықталған. Соңғы 3 жылда ҒЗТКЖ-ны қаржыландырудың жалпы көлемі жүз елу миллион теңгеден асты. ЖОО қаражаты есебінен жиырмаға жуық жоба қаржыландырылды. БҚУ-да ғылыми-зерттеу жұмыстарымен айналысатын бірқатар жастар бірлестіктері бар, олар соңғы жылдары жиырмадан астам грант жеңіп алды.

Ғылыми-зерттеу қызметі химия, биология, экология, педагогика, филология, тарих, археология және т. б. салаларда іргелі ғылым мен қолданбалы ізденістерді дамытуға бағытталған. Ғылыми-ағарту қызметті жоғары сапалы оқытушылар құрамы жүзеге асырады. Соңғы жылдары университетке дәріс оқу үшін әлемнің түрлі елдерінен 50-ден астам шетелдік профессорлар мен ғалымдар шақырылды. Шетелдік жоғары оқу орындарымен және ғылыми мекемелермен құрылған ғылыми-зерттеу консорциумдары базасында ғылыми ынтымақтастық жемісті дамуда.

Университет ғалымдары ҚР БҒМ Ғылым комитетінің гранттық және бағдарламалық-мақсатты қаржыландыру байқауларына белсенді қатысады. 2018-2021 жылдары ҚР БҒМ Ғылым комитетінің 2018-2020 және 2020-2022 жылдарға арналған желісі бойынша қаржыландырылған және қаржыландырылатын 6 гранттық жоба шеңберінде ҒЗТКЖ жүргізілді.

2020 жылы М.Өтемісов атындағы БҚУ-дың коммерциализациялау кеңсесі. 5,2 млн. теңге көлемінде технологияларды трансферттеу/коммерцияландыру кеңселерінің грантын жүзеге асыруды аяқтады. Жоба аясында 116 ғалым мен қызметкер ағылшын тілінде оқытылды, бұл университеттің штаттағы профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлерінің 34%-ын құрайды. 26 университет ғалымы IELTS сертификаттарын алды (соның ішінде 6,5 б. – 3 ғалым, IELTS 6,0 б. – 7 ғалым, IELTS 5,5 б. – 6 ғалым, IELTS 5,0 б. – 6 ғалым, IELTS 4,5 б. – 1 ғалым, IELTS 4,0 б. – 1 ғалым, IELTS 3,5 – 2 ғалым).

Университет ғалымдары 2019-2021 жылдар аралығында «Сазды бұрғылау шламын, су негізіндегі бұрғылау ерітіндісін және термомеханикалық өңдеуден кейін мұнай негізіндегі сазды бұрғылау шламын екінші рет пайдалану әдіснамасын әзірлеу» шаруашылық-шарттық ғылыми-инновациялық жобасын іске асыруда және «Шаруашылық-тұрмыстық ағынды сулардың тұнба тұнбасын қолдану әдіснамасын әзірлеу» жобасы бойынша жұмыстар жүргізілді. Бұл

жобаларды Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В. компаниясы қаржыландырады. Сондай-ақ, бизнес-қауымдастықпен жасалған келісімдер шеңберінде мынадай шаруашылық жүргізуші субъектілер мен қорлар қаржыландыратын шаруашылық келісімшарттағы ғылыми жобалар жүргізілуде: «Жаңажол+» ЖШС, «Дала – Экос» ЖШС, «Ментай» шаруа қожалығы, «Ғылыми зерттеулерге жәрдемдесу қоры» жеке қоры, «Бизнес Қауымдастық» ЖШС, «Sataschool» ЖК, «Tatu» шағын және орта бизнесті қолдау жөніндегі қауымдастық» заңды тұлғалар бірлестігі, С.Б. Мартасова ЖК («Мир путешествий» туристік фирмасы), Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В. Шаруашылық келісімшарттардың ҒЗТКЖ шеңберінде 2019 ж. – 14; 2020 ж. – 11; 2021 ж. – 11 жоба жүзеге асырылды.

Соңғы 3 жылда ҒЗТКЖ-ны қаржыландырудың жалпы көлемі жүз елу миллион теңгеден асты. ЖОО қаражаты есебінен жиырмаға жуық жоба қаржыландырылды. БҚУ-да ғылыми-зерттеу жұмыстарымен айналысатын бірқатар жастар бірлестіктері бар, олар соңғы жылдары жиырмадан астам грант жеңіп алды.

30-дан астам студенттік ғылыми бірлестіктер жұмыс істейді, ҒЗЖ-ға жүзден астам білім алушылар қатысады. БҚУ студенттері география, математика және химия бағыты бойынша республикалық олимпиадалардың жеңімпаздары, дене шынықтыру, экономика, есеп және аудит, информатика мамандықтары бойынша халықаралық олимпиадалардың жүлдегерлері.

Жалпы университет бойынша факультеттердің студенттік ғылыми қоғамдары арқылы университеттің ПОҚ-пен бірлесіп ғылыми және стартап жобаларды іске асыруға тартылған студенттердің саны 1 300-ден астам адамды құрайды, бұл күндізгі бөлім студенттерінің жалпы санының 28%-ын құрайды.

Университет «Мәңгілік Ел», «Рухани жаңғыру» мемлекеттік бағдарламаларын жүзеге асыруға белсене қатысады. «Рухани жаңғыру» институты, ҚХА кафедрасы ашылып жұмыс істеп жатыр. Археологиялық, географиялық, өлкетану экспедициялары, дөңгелек үстелдер, конференциялар өткізіледі. Ай сайын университет ғалымдарының ондаған мақалалары қоғамдық-саяси тақырыптарда жарық көреді.

Университетте басқаруды демократияландыру корпоративтік басқару қағидатына сүйене отырып жүзеге асырылады. 2019 жылы ҚР Үкіметінің ЖОО-ны коммерциялық емес акционерлік қоғамға трансформациялау туралы шешімі қабылданды.

БҚУ облыс пен республиканың ақпараттық кеңістігінде, интернет кеңістігінде кеңінен ұсынылып, ЖОО-ның ақпараттық ашықтық қағидаты іске асырылады. ЖОО сайты wku.edu.kz пайдаланушылар саны тәулігіне 2000-нан асады. БҚУ-дың Facebook парақшасында 4500-ден астам тіркелуші, 800-ден астам жарияланым бар. Instagram-да 3500-ден астам тіркелуші және 900-ге жуық жарияланым бар.

«Өркен» студенттік газетінің Facebook-тегі парақшасында 5000-ға жуық тіркелуші, 650-ге жуық жарияланым бар. «Өркен» студенттік газетінің Instagram парақшасында 1000-нан астам тіркелуші, қаралым саны 1200-ге жуық және 850-ге жуық жарияланым жарияланды.

Кері байланыс қағидаты тұрақты жұмыс істейді. Студенттер мен оқытушылардың әлеуметтік көңіл-күйіне мониторинг және әлеуметтік сауалнамалар жүргізіледі.

БҚУ Ғылыми кітапханасында миллионнан астам сақтау бірлігі, он оқу залы бар.

Университет құрылымына келесі факультеттер кіреді: физика-математика; педагогика; жаратылыстану-география; филология; тарих, экономика және құқық; мәдениет және өнер. Сонымен қатар 22 кафедра, ғылыми кітапхана, редакциялық баспа орталығы, экология және биогеохимия сынақ зертханасы және ғылыми, оқу және өндірістік бағыттағы басқа да бөлімшелер бар.

ЖОО-да 8 оқу ғимаратты, зертханалық ғимарат, 3 студенттік жатақхана (төртінші жатақхананың құрылысы жүргізілуде), 2 үлгілік спорт залы, 3 бейімделген спорт залы, 2 ашық спорт алаңы, агробиостанция бар.

М.Өтемісов атындағы БҚУ дамуының басым бағыттарының бірі. мамандарды даярлау үшін білім мен ғылымның инновациялық технологиялары негізінде білім беру ортасын жетілдіру болып табылады. Университетте жаңа ақпараттық және коммуникациялық технологияларды әзірлеу, енгізу және пайдалану үшін қуатты платформаға айналған бірыңғай корпоративтік телекоммуникациялық желі құрылды.

Сыртқы желімен байланыс орнату үшін интернет желісіне қосылудың 3 арнасы бар: симметриялық жылдамдығы 200 Мб/с және 2 қосымша жылдамдығы 40 Мб/с негізгі арна интернет-провайдер «Қазақтелеком» болып табылады. Интернетке қосылу шексіз трафикпен оптикалық байланыс арқылы жүзеге асырылады. Университеттің барлық оқу корпустары мен жатақханалары интернетке шығатын сосба талшықты-оптикалық желі арасында қосылған. Оқу

корпустарының аумағында Wi-Fi сымсыз желісі өрістетілді, ол арқылы студенттер мен оқытушылар интернет желісіне еркін қол жеткізе алады. Университеттің жергілікті желісіне тұрақты мониторинг жүргізіледі. Университеттің серверлік жүйесінде 5 сервер жұмыс істейді.

Қазіргі уақытта М.Өтемісов атындағы БҚУ компьютерлік паркінде Intel процессорларына негізделген 800-ге жуық дербес компьютер бар. Университетте 480 орынға арналған 24 компьютерлік сынып бар. Университет жыл сайын 100-120 компьютер сатып алу арқылы есептеу техникасын жаңартып отырады. Университетте сабақ барысында мультимедиялық құралдарды пайдалануға ерекше назар аударылады. Университетте білім беру процесі мен кәсіби даярлау сапасын көтеру мақсатында жылжымалы немесе кабинеттерде стационарлы орнатылған 60-қа жуық мультимедиялық қондырғылар пайдаланылады. Университетте IT-технологиялар саласында ПОҚ дағдыларын тұрақты жетілдіру үшін қажетті жағдайлар жасалған.

Университеттің оқу қызметін басқару және әкімшілендіру жүйесін «Platonus» ААЖ қамтамасыз етеді. Университетте онлайн оқу үшін Moodle білім беру порталы қолданылады. Порталда әдістемелік нұсқаулар, дәріс мәтіндері мен тапсырмалар орналастырылған. Оқытушылар мен студенттер арасында тиімді диалогты жүзеге асыру үшін «ZOOM», «Google meet» және т.б. лицензиялық платформалар қолданылады. «Smart Mahambet» мобильді қосымшасы енгізілді. «Оқу сабақтарының кестесін жасау» бағдарламалық кешені деректер базасын дайындау мен оқу сабақтарының кестесін жасау үшін пайдаланылады.

Әр түрлі серверлерде және БҚУ сайттарында орналастырылған барлық білім беру ресурстарына университеттің ресми Web-сайты арқылы қол жеткізуге болады www.wku.edu.kz ішкі және сыртқы электрондық ресурстарды қамтитын 3 тілде ұсынылған: «Makhambet» ААЖ (<http://e-portal.wksu.kz/>); «Platonus» ААЖ (<http://platon.wksu.kz/>); intranet-сайты (<http://inside.wksu.kz/>); кітапхананың электрондық ресурстары (<http://library.wksu.kz/>); кредиттерді берудің және жинақтаудың еуропалық жүйесі (<http://ects.wksu.kz/>); сараман – мансап – маркетинг (<http://tylek.wksu.kz/>); талапкер (<http://talapker.wksu.kz/>); Moodle қашықтықтан оқыту жүйесі (<http://moodle.wksu.kz/>) және т. б.

ҚР Білім және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында баяндалған жүйелі проблемалар, әлсіз жақтар мен білім беруді дамытудың қауіптері БҚУ қызметінде

ескеріледі, әлеуетті тәуекелдерді басқару бойынша шаралар қабылданады.

Дәрежесі бар кадрлардың қартаюы.

Университеттің 50-ден астам жас оқытушылары жетекші отандық университеттердің докторантурасында және шетелдік жоғары оқу орындарының аспирантурасында, оның ішінде БҚУ қаражаты есебінен оқиды. Осы бағдарлама бойынша ЖОО-ның отыздан астам қызметкері оқиды.

Білім беру жүйесін қаржыландырудың жеткіліксіздігі

Қаржыландыру көздерін әртараптандыру үшін талапкерлерді тарту бойынша жұмыс жүргізілуде - жаңа білім беру бағдарламалары мен оқыту деңгейлері ашылуда, ЖАО мен әлеуметтік әріптестердің оқуына гранттар тартылуда, қаржыландырылатын ғылыми зерттеулерге шарттар жасалуда, ЖОО құрылымы мен менеджменті жетілдірілуде.

Білім беру ұйымдарының ақпараттық жүйелерінің жетілдірілмеуі.

Оқу процесі мен жоғары оқу орнын басқарудың автоматтандырылған жүйесі жүзеге асырылуда: сабақтар кестесі, пәндерді тіркеу, білімді бақылау, жоспарлау және есеп беру, электрондық құжат айналым жүйесі, бейне-бақылау және жұмыс уақытын тіркеу, оқу процесі, емтихандар, жаппай онлайн курстар және т.б.

2021 жылдың соңына дейін «Documentolog» электрондық құжат айналымының жұмысы іске қосылады. Ағымдағы оқу жылында жаңа сервер сатып алынады. Компьютер паркі кеңейтілуде. Компьютер паркі кеңейтілуде. Осы оқу жылы ішінде университет тағы да 100 ноутбук сатып алатын болады.

Жоғары білім беру ұйымдарының ескірген инфрақұрылымы.

Оқу және қосалқы ғимараттарды сатып алу және күрделі жөндеу, жаңа жатақхана салу, университет кампусын салу үшін жаңа қалалық шағынауданда жер алу мәселелерімен айналысатын шаруашылық қызмет жұмыс істейді.

Білім беру бағдарламалары мазмұнының теңгерімсіздігі. Түлектер бейіні құзыреттерінің кәсіби қоғамдастық талаптарына сәйкес келмеуі.

Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларының реестрінде қолданыстағы ББ-мен қатар өңірдің ерекшеліктерін ескере отырып, барлық мүдделі тұлғалардың қатысуымен, жұмыс берушілердің сұраныстарымен, жаңа кәсіптер

атласын ескере отырып әзірленген он екі жаңа және инновациялық ББ ұсынылды. Шағын комплектілі мектептерді кадрлармен қамтамасыз ету, сондай-ақ ЖОО түлектерін толық жұмыспен қамтамасыз ету үшін «қос» білім беру бағдарламалары реестрге енгізілді. Барлық ББ мазмұны әлеуметтік серіктестермен келісілді, ҚР БҒМ сарапшыларымен ББ бағалау жүргізілді. Оқыту сапасын мониторингтеу, стейкхолдерлердің ұсынымдары, жұмысқа орналастыру нәтижелері бойынша білім беру бағдарламаларының мазмұны мен тізбесі жыл сайын жаңартылып отырады.

ПОҚ шет тілдерін меңгеруінің әлсіз деңгейі.

Жыл сайын ЖОО-ның ПОҚ-ын IELTS емтиханын тапсыруға дайындықты қоса алғанда, Pre-Intermediate-тен Upper Intermediate-ке дейінгі ағылшын тілі деңгейлеріндегі курстарда оқыту үшін жағдайлар жасалады. Сабақтарды өткізу үшін IELTS 7,0 және одан жоғары сертификаттары бар тілді тасымалдаушылар тартылады. Жетпістен астам оқытушы ағылшын тілінде сабақ жүргізеді, оқулықтар мен оқу құралдары шығарылады. ЖОО қаражаты есебінен ағылшын тілін білу деңгейін арттыру, тіл тасымалдаушыларын тарту арқылы студенттерге арналған тілдік курстар жүйелі түрде жүргізіледі.

Ғылым, білім және өндірістің әлсіз байланысы.

Қазіргі уақытта барлық білім беру бағдарламалары бойынша сарапшылар мен рецензенттер тобы ұсынылған. Түлектер қауымдастығы мен жұмыс берушілер Кеңесі жұмыс істейді. Дуалды оқыту элементтері енгізілді. Ғылыми зерттеулер жүргізуге жиырмадан астам шаруашылық жүргізуші субъектілермен келісімшарттар жасалды. Зерттеу тақырыбы гуманитарлық, жаратылыстану және техникалық ғылымдарды қамтиды. Ғылым мен өндірісті, білім мен өндірісті байланыстыратын бірлескен жобаларды жүзеге асыру бойынша жұмыстар жүргізілуде, мысалы, мектепте білім берудің жаңартылған мазмұны бойынша жұмыс істеу үшін болашақ мұғалімдерді даярлау әдістемесін жетілдіру бойынша «Балалар әлемі» жобасы енгізілді.

Жалпы, университеттің 2021-2025 жылдарға арналған стратегиялық жоспарын жүзеге асыру тәуекелдерді басқару және М.Өтемісов атындағы БҚУ тұрақты дамуының басым бағыттарын анықтау үшін мықты, әлсіз жақтарын, мүмкіндіктері мен қауіптерін бағалау (SWOT-талдау) негізінде жүзеге асырылатын болады.

SWOT-талдау

	Мықты жақтары (Strengths)	Әлсіз жақтары (Weaknesses)
Ішкі орта	1. Бәсекеге қабілетті кадрларды сапалы даярлауды қамтамасыз ету: - ұлттық рейтингтердегі жоғарғы орындар; - институционалдық және мамандандырылған аккредиттеуден, сондай-ақ білім беру бағдарламаларын аккредиттеуден кейінгі мониторингтен сәтті өту; - «Колледж-ЖОО» жүйесі бойынша толассыз білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру; - жұмыс берушілердің қатысуымен әзірленген, өңірде сұранысқа ие білім беру бағдарламалары; - түлектерді жұмысқа орналастырудың жоғарғы деңгейі; - ЖОО-ның студентке бағдарланған қызметі, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың мүдделерін	1. Бәсекеге қабілетті кадрларды сапалы даярлауды қамтамасыз ету: - ғылыми дәрежесі бар кадрлардың қартаюы; - ағылшын тілінде оқытатын ПОҚ санының аз болуы; - оқытуда инновациялық, озық технологияларды енгізу деңгейінің төмен болуы; - сыртқы кіріс академиялық ұтқырлық деңгейінің төмен болуы; - талапкерлердің тілдік дайындық деңгейінің төмен болуы; - ақпараттық жүйелерді жетілдіру қажеттілігі.

	ескеру; - студенттермен ПОҚ академиялық ұтқырлық бағдарламасын тұрақты жүзеге асыру; - оқу процесін қашықтықтан оқыту технологияларымен және электрондық оқу материалдарымен қамтамасыз ету; - ПОҚ, қызметкерлер мен білім алушыларды моральдық және материалдық ынталандырудың қолданыстағы жүйесі; - жұмыс берушілермен көпжылдық ынтымақтастық тәжірибесі, білім алушылардың практикасы үшін кең базаның болуы; - тәрбие жұмысын мазмұндық, материалдық және институционалдық қамтамасыз ету, студенттік өзін-өзі басқарудың болуы; - елдегі ең көне университеттердің бірінің бай тарихы мен дәстүрі; - аймақтық және	
--	--	--

	халықаралық ынтымақтастық үшін университеттің қолайлы географиялық орналасуы.	
	2. Әлемдік үрдістер контекстінде жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мазмұнын жаңғырту: - жаңа және инновациялық білім беру бағдарламаларын ашу, оларды үнемі жаңартып отыру және өзектендіру; - оқу жоспарларында кәсіпкерлік дағдыларды дамытуға бағытталған пәндердің/модульдердің болуы; - әртүрлі стейкхолдерлерді білім беру және тәрбие процесіне тарту; - оқыту барысында практикалық бағытты күшейту, оқу процесіне жетекші практиктерді, ғалым-зерттеушілерді тарту.	2. Әлемдік үрдістер контекстінде жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мазмұнын жаңғырту: - халықаралық білім көрмелері мен жобаларына қатысудеңгейінің төмен болуы; - бірлескен және қос дипломды білім беру бағдарламаларысанының аз болуы; - білім беру бағдарламаларының теңгерімділігін жетілдіру қажеттілігі; - пәндер бойынша жаппай ашық онлайн курстарды әзірлеу үшін ПОҚ цифрлық құзыреттілігі деңгейінің төмен болуы.
	3. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру менеджментін және даму мониторингін жетілдіру:	3. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру менеджментін және даму мониторингін

	- ғылыми-педагогикалық кадрлардың біліктілігін арттыру, оларды тағылымдамадан өткізу; - инклюзивті білім беруді дамыту; - кадрлық резерв пен талант-менеджментті қалыптастыру; - әлеуметтік зерттеулер орталығының жұмыс істеуі; - ЖОО қызметкерлері мен білім алушыларының сыбайлас жемқорлыққа қарсы санасын қалыптастыру бойынша жүйелі жұмыс; - «кері байланыс» жүйесінің болуы (Ректор блогы, Сенім телефондары, CALL-орталықтар және т.б.).	<i>жетілдіру:</i> - дипломнан кейінгі сүйемелдеу жүйесі деңгейінің төмен болуы; - ПОҚ мен қызметкерлерде инновациялық бастамалар мен көшбасшылық қасиеттер деңгейінің жеткіліксіз болуы; - университеттің ақпараттық жүйелерімен процестерді талдау және мониторингілеудің бірыңғай ақпараттық жүйесін қалыптастыру қажеттілігі.
	<i>4. Цифрландыру және инфрақұрылымды дамыту:</i> - ЖОО-ның материалдық-техникалық базасын жаңарту және нығайту, соның ішінде әлеуметтік әріптестердің қатысуы арқылы; - инклюзивті білім беру үшін жағдай жасау арқылы оқытудың қауіпсіз және жайлы ортасын қамтамасыз	<i>4. Цифрландыру және инфрақұрылымды дамыту:</i> - LMS Moodle негізіндегі оқу процесін басқару жүйесі университеттің басқа ақпараттық жүйелерімен нашар интеграцияланған; - ғылыми кітапхананың электрондық ресурстарын

	ету (пандустар, лифт, тактильді плиталар, жалпы пайдалану орындарын қайта жабдықтау, ақпараттық тақтайшалар); - Ақпараттық технологиялар орталығының жұмыс істеуі; - LMS Moodle оқу, оқу-әдістемелік материалдармен, онлайн курстармен, бейне дәрістермен және т.б. енгізу; - оқу жабдықтары мен компьютерлік техника паркін үнемі жаңартып отыру; - ЖОО-ның негізгі процестерін цифрландыру.	кеңейту қажеттілігі; - ақпараттық қауіпсіздіктің кешенді жүйесінің болмауы; - университеттің мобильді қосымшаларын көбейту қажеттілігі.
	5. Ғылымның ел экономикасының тұрақты дамуына қосатын үлесін ұлғайту: - инновациялар мен қолданбалы зерттеулерге бағытталған қолданыстағы аккредиттелген сынақ зертханасы; - шаруашылық келісімшарт негізінде өнеркәсіптік кәсіпорындар мен бизнес-құрылымдардың ғылыми-техникалық және өндірістік	5. Ғылымның ел экономикасының тұрақты дамуына қосатын үлесін ұлғайту: - ПОҚ-тың халықаралық ғылыми-зерттеу жобаларына қатысу деңгейінің төмен болуы; - салалық мемлекеттік органдар мен ұлттық компаниялардың тапсырысы бойынша ҒЗЖ жүргізуге гранттар алу үшін жүргізілетін зерттеулердің

	мәселелерін шешу бойынша ҒЗТҚЖ жүргізу; - монографиялар мен авторлық куәліктердің, жоғары рейтингілі журналдардағы жарияланымдардың санын көбейту, жарияланымдар деңгейін арттыру; - жақын және алыс шетел ғалымдарымен тұрақты ғылыми байланыстар.	халықаралық перспективалы ғылыми бағыттарға сәйкес келмеуі; - ПОҚ кәсіпкерлік және зерттеу дағдыларының жетіспеуі; - ҒЗТҚЖ нәтижелерін коммерцияландырудың жеткіліксіз деңгейдегі дамуы.
	<i>6. Ғылым инфрақұрылымын жаңғырту және ғылыми-зерттеу институттарын оңтайландыру:</i> - зерттеу қызметі үшін материалдық-техникалық базаны дамыту; - экология және биогеохимия сынақ зертханасының, жаратылыстану-гуманитарлық зерттеулер зертханасының жұмыс істеуі және дамуы.	<i>6. Ғылым инфрақұрылымын жаңғырту және ғылыми-зерттеу институттарын оңтайландыру:</i> - университеттің және ПОҚ ғылыми жетістіктерін есепке алудың электрондық базасының болмауы; - зерттеу зертханалары мен заманауи жабдықтар санының жеткіліксіз болуы.
	<i>7. Ғалымның ғылыми әлеуеті мен мәртебесін нығайту:</i> - ҚР және шетелде танылған ғылыми мектептердің болуы; - ЖОО қаражаты есебінен	<i>7. Ғалымның ғылыми әлеуеті мен мәртебесін нығайту:</i> - тілдік емес мамандықтар бойынша ғалымдардың

	ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлаудың қолданыстағы жүйесі; - ЖОО ПОҚ-ымен қызметкерлерінің ғылыми жетістіктерін көтермелеудің қолданыстағы жүйесі.	ағылшын тілінің жеткіліксіз деңгейде меңгеруі; - ғылыми дәрежесі бар жас ғалымдардың жеткіліксіз болуы; - рейтингтік журналдарда ағылшын тіліндегі жарияланымдар санының жеткіліксіз болуы.
	<i>8. Халықаралық интеграция және менеджмент:</i> - шетелдік жоғары оқу орындарымен ынтымақтастық туралы келісімшарттар санының көптігі; - Еуразиялық университеттер қауымдастығына, азиялық университеттер қауымдастығына мүшелік; - шетелдік серіктес жоғары оқу орындарымен студенттер мен ПОҚ-тың академиялық ұтқырлық бағдарламаларын жүзеге асыру; - қос дипломды білім беру бағдарламаларын әзірлеу және жүзеге асыру үшін шетелдік жоғары оқу орындарымен	<i>8. Халықаралық интеграция және менеджмент:</i> - ПОҚ пен білім алушылардың ағылшын тілін төмен деңгейде меңгеруі; - шетелдік студенттер үлесінің төмендігі; - ПОҚ-тың халықаралық білім беру және ғылыми жобаларды жүзеге асыру конкурстарына қатысу деңгейінің төмен болуы; - тікелей халықаралық зерттеулерді қаржыландырудың болмауы.

	ынтымақтастық орнату; - шетелдік ғалымдарды тарту.	
	9. <i>Үйлесімді дамыған тұлғаны қалыптастыру:</i> - отансүйгіш маманның жеке қасиеттерінің құзыреттіліктерін бәсекеге қабілетті маман болуға қалыптастыру; - студенттік өзін-өзі басқару жұмысы арқылы студенттерді ЖОО-ны басқаруға тарту; - жастармен жұмыс істеу үшін креативті басқарушыларды даярлау.	9. <i>Үйлесімді дамыған тұлғаны қалыптастыру:</i> - дайындалған шығармашылық кадрлардың жетіспеушілігі; - біліктілікті арттыру және қосымша курстарға қатысудеңгейінің төмен болуы; - әлеуметтік маңызы бар жобаларды жүзеге асыру бойынша қаржыландырылатын гранттарға арналған конкурсқа қатысу деңгейінің төмен болуы.
Сыртқы орта	Мүмкіндіктер (Opportunities)	Қауіп-қатерлер (Threats)
	1. <i>Бәсекеге қабілетті кадрларды сапалы даярлауды қамтамасыз ету:</i> - ұлттық және халықаралық рейтингтердегі позицияларды жақсарту; - кіріс академиялық ұтқырлықты дамыту, оның	1. <i>Бәсекеге қабілетті кадрларды сапалы даярлауды қамтамасыз ету:</i> - COVID-19 пандемиясына байланысты интернационализация процестерінің баяулануы;

	ішінде алыс шетел мемлекеттерімен; - жақын және алыс шетелдердің ғылыми-білім беру ұйымдарымен кең ауқымды ынтымақтастық; - серіктес жоғары оқу орындарымен кітапханалық ресурстарды бірлесіп пайдалану бойынша ынтымақтастық жүйесіне қатысу; - білім беру бағдарламаларының халықаралық стандарттар мен критерийлерге сәйкестігі; - QS-WUR әлемдік рейтингінің TOP-700 құрамына кіретін университеттермен ынтымақтастықты дамыту; - ПОҚ халықаралық білім беру жобаларына қатысуы; - ЖОО қызметіне шетелдік ПОҚ пен ғалымдарды тарту; - сапалы студенттер контингентін қалыптастыру бойынша мақсатты кәсіптік бағдар беру жұмысы.	- университеттер арасындағы бәсекелестіктің күшеюі; - магистратура мен докторантураға түсу үшін тілдік дайындықтың жеткіліксіз болуы; - талапкерлердің шетелдік жоғары оқу орындарына кетуі; - COVID-19 пандемиясына байланысты кіріс академиялық ұтқырлық деңгейінің төмендеуі; - әлемдік рейтингтерде жоғары нәтижелерге қол жеткізу қажеттілігі; - оқытудың цифрлық технологияларын қолдау жүйесін жетілдіру қажеттілігі.
--	--	---

	2. Әлемдік үрдістер контекстінде жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мазмұнын жаңғырту: - ЖОО-ның кадрлық әлеуетін және адам ресурстарын басқару жүйесін дамыту; - бірлескен білім беру бағдарламаларын, оның ішінде шетелдік жоғары оқу орындарымен қос дипломды білім беру бағдарламаларын әзірлеу; - оқыту процесіне жаңа білім беру технологияларын енгізу; - түлектердің дайындық деңгейіне жұмыс берушілердің қанағаттануын арттыру.	2. Әлемдік үрдістер контекстінде жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мазмұнын жаңғырту: - білім беру бағдарламаларының сапасын арттыруға бағытталған республикалық оқу-әдістемелік кеңестер тарапынан үйлестіруді жетілдіру қажеттілігі; - талапкерлерді даярлау деңгейінің төмен болуы; - шетелдік жоғары оқу орындарымен бірлескен және қос дипломды білім беру бағдарламалары санының жеткіліксіз болуы; - шетелдік әріптестерді ынтымақтастыққа ынталандырудың төмен болуы; - еңбек нарығындағы кадрларға қажеттілікті болжау кезіндегі еңбек ресурстарының теңгерімсіздігі.
	3. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру менеджментін және даму	3. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру менеджментін және

	<i>мониторингін жетілдіру:</i> - тарихы мен дәстүрі бай университет имиджі; - түлектер қауымдастығының университет қызметіне жәрдемдесуі; - менеджмент, басқарушылық және коммуникативтік дағдыларды дамыту саласында әкімшілік персоналдың біліктілігін арттыру; - екі немесе одан да көп тілді меңгерген қызметкерлер санының едәуір көп болуы.	<i>даму мониторингін жетілдіру:</i> - «тік» және «көлденең» бойынша басқарудың теңгерімді жүйесінің қажеттілігі; - ПОҚ біліктілігін арттыру жүйесін жетілдіру қажеттілігі; - мектеп және колледж оқушылары арасында мониторинг жүйесін жетілдіру қажеттілігі.
	<i>4. Жоғары оқу орындарының инфрақұрылымын цифрландыру және дамыту:</i> - ЖОО-ның сандық материалдық-техникалық базасын жаңарту; - кітапханалық әдебиетті және мұрағаттық құжаттаманы цифрлау, отандық және шетелдік жоғары оқу орындарымен әріптестік келісімдер шеңберінде цифрлық кітапхана қорларына өзара	<i>4. Жоғары оқу орындарының инфрақұрылымын цифрландыру және дамыту:</i> - университет қызметтері мен сервистерін белсенді цифрландыруға байланысты ақпараттық қауіпсіздік қатерлерінің өсіп келе жатқан деңгейі; - білім алушылар контингентінің ұлғаюына байланысты оқу-ғылыми

	қол жеткізуді қамтамасыз ету.	ғимараттарының жетіспеуі.
	5. Ғылымның ел экономикасының тұрақты дамуына қосатын үлесін ұлғайту: - шетелдік серіктестермен бірлескен зерттеулерді дамыту; - халықаралық деңгейде зерттеу нәтижелерін ұсыну; - жарияланымдар деңгейінің көбеюі; - ғылыми нәтижелерді енгізу және коммерцияландыру тиімділігін арттыру үшін қолданыстағы аккредиттелген зерттеу зертханасын консорциалдық зерттеу құрылымдары деңгейіне дамыту; - жетекші шетелдік ғалымдар атынан серіктестердің тартылуы.	5. Ғылымның ел экономикасының тұрақты дамуына қосатын үлесін ұлғайту: - ғылыми кадрларды олардың ғылыми әлеуетін жүзеге асыру үшін эмиграциялау; - білім мен технологиялар трансфері деңгейінің төмендеуі; - жүргізілетін ғылыми зерттеулерге еңбек нарығы мүдделілігінің төмендеуі; - инновациялық және ғылыми қызмет нәтижелері бойынша инвестициялық табыстың төмендеуі; - ЖОО нақты өндіріс үшін ұсынатын ғылыми зерттеулер мен қолданбалы әзірлемелердің тиімділігі мен нәтижелілігінің төмендеуі; - университеттің инвестициялық тартымдылығының төмендеуі.

	6. Ғылым инфрақұрылымын жаңғырту және ғылыми-зерттеу институттарын оңтайландыру: - академиялық артықшылық орталығының базасында жаңа зертханалардың ашылуы; - гранттық және шаруашылық шарттық қаржыландыру есебінен ЖОО-ның материалдық-техникалық базасының жаңартылуы; - ғылыми зертханалардың міндеттеріне сәйкес ЖОО инфрақұрылымының жаңғыртылуы.	6. Ғылым инфрақұрылымын жаңғырту және ғылыми-зерттеу институттарын оңтайландыру: - зертханалық жабдықтардың ескіруі; - ЖОО-ның ғылыми-зертханалық базасын дамытуды қаржыландырудың жеткіліксіздігі.
	7. Ғалымның ғылыми әлеуеті мен мәртебесін нығайту: - жас ғалымдарды отандық және шетелдік жетекші жоғары оқу орындарының докторантурасы мен аспирантурасында оқыту; - ЖОО ПОҚ пен қызметкерлерінің біліктілігін арттыру, оның ішінде «Болашақ» бағдарламасы	7. Ғалымның ғылыми әлеуеті мен мәртебесін нығайту: - ғылыми саладан кадрлардың кетуі; - ғылыми дәрежесі бар кадрлардың қартаюы.

	бойынша тағылымдамалар; - қаржыландырылатын ҒЗТКЖ жүргізу кезінде бірлесіп орындаушылар ретінде шетелдік ғалымдарды тарту.	
	<i>8. Халықаралық интеграция және менеджмент:</i> - халықаралық ынтымақтастық географиясын кеңейту; - алыс шет елдердегі серіктес жоғары оқу орындарымен академиялық ұтқырлықтың жаңа бағдарламаларын дамыту; - әлемнің үздік университеттерінен шетелдік ғалымдар мен профессорларды тарту; - үш тілді меңгерген білім алушылар мен ПОҚ санын арттыру.	<i>8. Халықаралық интеграция және менеджмент:</i> - білім алушылардың және ПОҚ академиялық ұтқырлық бағдарламаларымен тағылы мдамалары қаржыландырылуының жеткіліксіздігі; - халықаралық ғылыми қоғамдастыққа интеграцияның жеткіліксіздігі; - шетел азаматтарының ЖОО-да оқуға қызығушылығының төмен болуы.
	<i>9. Үйлесімді дамыған тұлғаны қалыптастыру:</i> - қызметкерлердің	<i>9. Үйлесімді дамыған тұлғаны қалыптастыру:</i> - қосымша құзыреттерді алуға уәждеменің

	біліктілігін арттыру; - студенттердің тұлғалық дамуы бойынша семинарлар, тренингтер ұйымдастыру; - студенттік іс-шараларға және оқушылардың түрлі деңгейдегі конкурстарға, фестивальдарға, спорттық жарыстарға шығуына қаржылық қолдауды арттыру.	төмендеуі; - студенттер контингентін тәрбиелеу бойынша жоғары кәсіби кадрлардың кетуі.
--	---	---

4-бөлім. БҚУ-да білім беруді дамытудың басым бағыттары

4.1 «Бәсекеге қабілетті кадрларды сапалы даярлауды қамтамасыз ету» басым бағыты

Университет Батыс Қазақстандағы ірі ғылыми-педагогикалық орталық ретінде бәсекеге қабілетті кадрларды даярлауды өзінің басты міндеті деп санайды. 90 жылға жуық тарихында университет әр түрлі салада жұмыс істейтін 80 мыңнан астам маман даярлап шығарды. Кадрлардың негізгі тұтынушылары Батыс Қазақстан облысының білім беру мекемелері болып табылады. Бұл 371 мектеп және 521 мектепке дейінгі мекеме. БҚУ-дың педагогикалық білім беру бағдарламалары бойынша 200-300 орындық мемлекеттік тапсырысқа жыл сайынғы қажеттілігі білім беру гранттары конкурсының қорытындысы бойынша толық өтеледі. ЖОО-ны мемлекеттік тапсырыс бойынша бітірген болашақ педагогтардың жұмысқа орналасуы 95%-дан астамды құрайды. Батыс Қазақстан облысынан басқа, университет түлектері Атырау, Ақтөбе және Маңғыстау облыстарында кеңінен сұранысқа ие. Осылайша, оларға М.Өтемісов атындағы БҚУ 1000 мектепті педагогикалық кадрлармен қамтамасыз ету бойынша «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасын іске асыруға белсенді қатысады. Талап етілетін педагогикалық білім беру бағдарламалары бойынша

БҚУ жергілікті атқарушы органдармен тығыз ынтымақтастықты жалғастырады. ЖОО түлектері үшін ірі жұмыс берушілер арасынан Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В. компаниясы, Орал қаласы әкімінің аппараты, Х.Бөкеева атындағы Қазақ драма театры сияқты кәсіпорындарды атап өтуге болады, Батыс Қазақстан облысы бойынша ішкі саясат басқармасы, «First Heartl Jysan Bank» АҚ БҚФ, «Қазақстан» республикалық телерадиокорпорациясы» АҚ, «Батыс Қазақстан Электржелісін тарату компаниясы» АҚ, «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері Агенттігінің Батыс Қазақстан облысы бойынша департаменті» РММ, Батыс Қазақстан облысының балалар мен жасөспірімдер туризмі және экология орталығы және т.б. Олар педагогикалық емес білім беру бағдарламалары студенттерінің өндірістік практикасын және жұмысқа орналасуын қамтамасыз етеді.

Мемлекеттік білім беру тапсырысын алу жөніндегі жұмыс Білім беру процесі сапасының халықаралық талаптарға сәйкестігін растайтын институционалдық және мамандандырылған аккредиттеу нәтижелеріне сүйенетін болады.

Университет өңірлік еңбек нарығының талаптарын ескере отырып, жергілікті бюджеттер есебінен гранттар бөлу бойынша жергілікті атқарушы органдармен жұмысты жүйелі түрде жүргізеді. Қазіргі уақытта ЖАО гранттары есебінен ЖОО-да үш облыстың (Батыс Қазақстан, Атырау және Маңғыстау) студенттері білім алуда. 2021 жылдан бастап Ақтөбе және Қызылорда облыстарының ЖАО гранттарын бөлуге белсенді қатысу жоспарлануда. Тәжірибе көрсеткендей, осы бағдарлама бойынша білім алушылардың жоғары академиялық көрсеткіштері бар, ғылыми және қоғамдық қызметке белсенді қатысады, сондай-ақ өз мамандығы бойынша жіберілген жерге жұмысқа орналасу мәселелеріне үлкен жауапкершілікпен қарайды. ЖАО есебінен гранттар бөлу бағдарламасы перспективалы болып табылады, сапалы мамандар даярлауға және өңір үшін қажетті кадрлармен қамтамасыз етуге ықпал етеді. Сондай-ақ әлеуметтік әріптестер қаражаты есебінен кадрларды даярлауды дамытатын болады.

Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлаудың мазмұны мен құрылымы өңірлік ерекшеліктер ескеріле отырып, еңбек нарығының қажеттіліктеріне сәйкес, сондай-ақ ұлттық біліктілік шеңберімен және кәсіптік стандарттармен айқындалған құзыреттер мен дескрипторлар негізінде жүзеге асырылып жаңартылатын болады.

Жұмыс берушілермен және басқа да холдингтермен бірлесіп қолданыстағы білім беру бағдарламаларын жаңарту және жетілдіру, жаңа, инновациялық ББ әзірлеу, оның ішінде салалық қауымдастықтар мен кәсіпорындардың тапсырысы бойынша, сондай-ақ өзекті емес, сұранысқа ие емес білім беру бағдарламаларын Реестрден алып тастау арқылы білім беру бағдарламаларын бейіндеу жөніндегі жұмыс жалғастырылатын болады.

Студенттердің сапалы контингентін қабылдауға бағытталған жұмыс жүргізілетін болады:

- кәсіптік бағдар берудің жаңа әдістерін және икемді баға саясатын дамыту есебінен;

- «Алтын белгі» белгілері бар ЖОО-ға түскендердің, халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстары жеңімпаздарының үлесін арттыру есебінен (мақсатты кәсіптік бағдарлау жұмысы, ынталандыру жүйелерін әзірлеу, БҚУ-ға қабылдау қағидаларына өзгерістер енгізу);

- жаңа ББ әзірлеу және даярлаудың жаңа деңгейлерін енгізу (сұранысқа ие бакалавриат ББ, оның ішінде аралас, PhD докторантура бойынша («Биология», «Тарих», «Педагогика және психология» және т.б.) және техникалық, кәсіптік білім беру мамандықтары бойынша («Тәрбиешінің көмекшісі», «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту ұйымының тәрбиешісі», «Бастауыш білім беру мұғалімі», «Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі», «Шет тілі мұғалімі»);

- магистратурада білім алушылар санының өсуі;

- шетелдік, соның ішінде Орталық Азия елдерінен келген студенттер санын арттыру (университет контентінің сапасын жақсарту, кәсіби бағдар көрмелеріне қатысу, мақсатты іссапарлар, жатақхана салу).

Ғылыми-педагогикалық кадрлық әлеуетті толықтыру үшін БҚУ ПОҚ жүйелі негізде өз қызметкерлерін ҚР Ұлттық жоғары оқу орындарында мемлекеттік тапсырыс негізінде оқытатын болады. Сондай-ақ ПОҚ сапалық құрамын жақсарту үшін ЖОО қаражаты есебінен университет қызметкерлерін шетелдік және ұлттық жоғары оқу орындарының аспирантурасы мен докторантурасына жіберу жалғастырылатын болады.

Оқытушылар мен қызметкерлер біліктілікті арттырудан және тағылымдамадан, оның ішінде жоғары оқу орнын қаржыландыру және университеттің біліктілікті арттыру және қайта даярлау орталығының қызметін кеңейту есебінен тұрақты түрде өтетін болады.

ББ әзірлеуге шетелдік әріптес жоғары оқу орындарының мамандары тартылатын болады.

Ғылыми-білім беру қызметінде әріптес университеттермен және шетелдік ғылыми орталықтармен кооперация жүзеге асырылатын болады.

Білім алушылардың оқу процесіне қанағаттануын, олардың әлеуметтік көңіл-күйін және жұмыс берушілердің пікірлерін анықтау мақсатында түлектердің өндірісте жұмыс істеуге дайындық деңгейіне әлеуметтік зерттеулер (сұраулар, сауалнама, сұхбат және т.б.) жүргізілетін болады. Бұл жұмыс ЖОО-ның әлеуметтік зерттеулер орталығының негізінде келесі бағыттар бойынша тұрақты және жүйелі негізде жүзеге асырылатын болады:

- білім беру бағдарламалары мазмұнының тұтынушылардың, еңбек нарығының сұраныстарына сәйкестігі;

- білім алушылардың оқу процесін ұйымдастыру мен сапасына және кредиттік технология қағидаттарын жүзеге асыруға қанағаттануы;

- білім беру ресурстары мен студенттерді қолдау қызметтерінің қолжетімділігі;

- білім алушылардың әлеуметтік көңіл-күйі;

- білім алушыларда академиялық адалдық қағидаттарын қалыптастыру, олардың сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау мен жоюға қатысуы және қарым-қатынасы;

- ЖОО оқытушылары мен қызметкерлерінің әлеуметтік көңіл-күйі;

- түлектерді жұмысқа орналастыру;

- аймақтағы орта мектеп түлектерінің білім алу ниеті мен қалауы және т.б.

ЖОО түлектерін жұмысқа орналастыруды қамтамасыз етуде мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен ынтымақтастық дамитын болады. «Кері байланыс» жүйесін жолға қоюға жұмыс берушілер Кеңесі мен университет түлектерінің қауымдастығы қызметі ықпал ететін болады.

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар үшін тең жағдайлар мен кедергісіз қолжетімділік жасау (пандустар, көтергіштер, лифтілер, сондай-ақ ақпараттық және кітапхана ресурстарымен қамтамасыз ету және басқалар) жөніндегі жұмыс жалғастырылатын болады.

Қашықтықтан білім беру технологияларын одан әрі кеңейту, онлайн-курстар ашу, арнайы және қосымша білім беру бағдарламалары мен оқу-әдістемелік материалдарды әзірлеу, сондай-ақ ерекше білім

берілуіне қажеттілігі бар білім алушылармен жұмыс істеу үшін ПОҚ-ты қайта даярлау бойынша жұмыс жүргізілетін болады. Педагогикалық емес білімі бар мамандарды педагогикалық қайта даярлау үшін курстар жүргізіледі.

Академиялық адалдық саясатын енгізу, плагиатқа қарсы жүйені және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу жөніндегі кешенді жұмысты жетілдіру жалғастырылатын болады. Академиялық адалдықты, парасаттылықты және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуды қамтамасыз ету жөніндегі жұмысты ұйымдастыру: парасаттылық жөніндегі кеңес, әдеп жөніндегі кеңес, сыбайлас жемқорлыққа қарсы комиссия, бюджет комиссиясы және т.б. арқылы жүзеге асырылатын болады. Ашықтықты қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мақсатында университетте қабылданған этика ережелерін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты және академиялық адалдықты қамтамасыз ету туралы ережені сақтау бойынша жұмыс жүргізілетін болады.

4.2 «Әлемдік үрдістер аясында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мазмұнын жаңғырту» басым бағыты

«Әлемдік үрдістер аясында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мазмұнын жаңғырту» басым бағыты бойынша БҚУ соңғы 10 жыл бойы Еуропаның Топ-400 жоғары оқу орындарының қатарына кіретін Майнц қаласындағы (Германия) Йоханнес Гутенберг Университеті сияқты әріптес жоғары оқу орындарының тәжірибесіне сүйенеді, ал 2011 жылы Еуропалық жоғары оқу орындарының арасында ғылым университеті болып таңдалды; сондай-ақ, Польшаның ірі аймақтық мемлекеттік университеттерінің бірі болып табылатын Быдгощ қаласындағы Ұлы Казимир Университетіне ғылыми-зерттеу қызметі және ғылыми жобаларының нәтижелерін коммерцияландыру арқылы халықаралық академиялық ұтқырлық пен кадрлар даярлау белсенді дамып келеді.

Шетелдік әріптес жоғары оқу орындарының тәжірибесін ескере отырып, БҚУ-дың академиялық дербестігі, оның ішінде білім беру бағдарламаларын қалыптастыруда, қосымша, бірлескен және қос дипломды білім беру бағдарламаларын, сондай-ақ пәнаралық білім беру бағдарламаларын әзірлеуде дамитын болады. Студентке

бағытталған оқыту ЖОО-ның білім беру қызметінің маңызды құрамдас бөлігі болады. Университет мәртебесінің өзгеруіне (КеАҚ-қа қайта құрылуына) байланысты ЖОО-ның Академиялық саясатының мазмұны жетілдіріліп, өзектендірілетін болады.

Кәсіптік стандарттар, ҰБШ, СБШ негізінде ЖОО-ның білім беру бағдарламаларын әзірлеу және жаңарту бойынша жұмыс жалғасады.

Педагогикалық білім беруді жаңғырту жобасына сәйкес және педагогтің кәсіби стандартына сәйкес педагогикалық білім беру мазмұны жаңартылады.

Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын үш тілде жүзеге асыру бойынша одан әрі жұмыс жүргізілетін болады.

Оқытушылар мен студенттердің шет тілдерін білу деңгейін арттыру үшін біліктілікті арттыру курстары, арнайы тіл курстары, қашықтықтан оқыту технологиялары қарастырылатын болады. Көптілділікті енгізу бойынша жұмыс оқытушылар мен білім алушылардың халықаралық үлгідегі сертификаттарды (IELTS, TOEFL, EduCare және т.б.) алуына бағытталатын болады.

ҚР БҒМ бағдарламасы бойынша ЖОО-ның оқытушылық қызметке шетелдік ғалымдарды тарту жөніндегі жұмысы жалғастырылады (жыл сайын кемінде 5-8 маман). Бұл бағдарлама жоғары h-index және Scopus базасына кіретін жетекші ғылыми журналдарда жарияланымдары бар серіктес жоғары оқу орындарынан жетекші шетелдік ғалымдарды шақыруға мүмкіндік береді. Аталған мамандармен бірлескен жұмыс университеттің ғылыми және әдістемелік әлеуетін нығайтып қана қоймай, бірлескен ғылыми зерттеулерге, жаңа ғылыми мектептер мен бағыттардың дамуына, университеттің жас ғалымдарының жетекші шетелдік ғылыми журналдарға шығуына және т. б. серпін береді.

Оқытуға жоғары оқу орындарынан, ҒЗИ-дан, сондай-ақ өндірістен білікті отандық және шетелдік мамандар тартылатын болады. Келесі шетелдік серіктес жоғары оқу орындарының профессорлары тартылатын болады: Быдгощтағы Ұлы Казимир университеті, Коперник университеті (Польша), Йоханнес Гутенберг университеті, Мюнстер университеті, Пассау университеті (Германия), шығыс университеті, Флоренция университеті (Италия), Загреб университеті (Хорватия), Қалмақ мемлекеттік университеті, Н.Г.Чернышевский атындағы Саратов мемлекеттік ұлттық зерттеу университеті, Орынбор мемлекеттік университеті, Иваново мемлекеттік университеті (РФ) және т.б.

Білім берудің жаңартылған мазмұнын енгізу үшін университеттің педагогикалық ББ бойынша ПОҚ мектептерде үнемі тағылымдамадан өтетін болады, педагогикалық мамандықтар студенттері үшін интегративті практика жүзеге асырылатын болады. «Балалар әлемі» жобасы бойынша БҚО бойынша ББ өңір үшін педагогикалық кадрлар даярлау бойынша бірлескен жұмыс жалғасатын болады.

Білім алушылардың академиялық ұтқырлығына қатысатын студенттердің үлесі, оның ішінде Эразмус+ жобаларына белсенді қатысу есебінен және шетелдік студенттерді БҚУ ББ-да оқыту есебінен ұлғаятын болады.

БҚУ ББ мамандандырылған аккредиттеуді жүзеге асыру бойынша және аккредиттеуден кейінгі мониторинг бойынша жұмыс жалғастырылатын болады.

4.3 «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру менеджментін және даму мониторингін жетілдіру» басым бағыты

Академиялық және басқарушылық дербестік мәселелерінде Назарбаев Университетінің тәжірибесін кезең-кезеңімен енгізу жалғастырылады.

Институционалдық деңгейді қоса алғанда, білім берудегі менеджмент одан әрі жетілдіріледі. Басқарудың корпоративтік қағидаттарын дамыту ЖОО-ның жаңа мәртебесі – коммерциялық емес акционерлік қоғамда жүзеге асырылатын болады.

Республикада жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді дамытудағы өзгерістер мен жаңа үрдістерді ескере отырып, Университеттің жұмыс істеп тұрған және жаңадан құрылған алқалы органдарының (Директорлар кеңесі, Ғылыми кеңес, Академиялық кеңес, Сапаны қамтамасыз ету комитеті, Сапаны қамтамасыз ету жөніндегі комиссия) өкілеттіктері айқындалып, өзектілендірілетін болады. Стратегиялық және басқарушылық шешімдерді қабылдаудың барынша ашықтығын, айқындығын қамтамасыз ету мақсатында алқалы органдардың қызметін жетілдіру басым бағыт болады.

ЖОО-ның ұйымдастырушылық архитектурасының жаңа модельдері енгізілетін болады. Назарбаев Университеті үлгісінде 2022 жылдан бастап факультеттердің орнына ЖОО-да кезең-кезеңмен жоғары мектептерді енгізу жоспарлануда. Кафедралар жойылады. Білім

беру бағдарламаларын әзірлеуді, енгізуді және жүзеге асыратын білім беру бағдарламаларының басшылары тағайындалады.

ЖОО-ның басшылық құрамы жоғары білім берудегі менеджмент және корпоративтік басқару бойынша біліктілікті арттырудан толық өтеді және одан жүйелі түрде, оның ішінде бюджеттен тыс қаражат есебінен өтетін болады.

Алқалық басқару органдары мен университет басшылығы өз қызметінде ашықтық, айқындық және есептілік қағидаттарын ұстанатын болады. БҚУ білім беру, ғылыми және қаржылық қызметі бойынша ЖОО басшысының ұжым мен жұртшылық алдында жыл сайынғы есебін өткізу жалғастырылатын болады.

Кадрлық құрамның әлеуеті мен сапасын арттыру мақсатында енгізілген жаңа біліктілік талаптарына сәйкес оны дамыту бойынша жұмыс жүзеге асырылатын болады.

Объективті критериялық көрсеткіштер, жариялылық пен ашықтық негізінде кадрларды моральдық және материалдық ынталандыру жүйесі жетілдірілетін болады (ПОҚ пен қызметкерлерге сыйлықақы беру туралы ережені жетілдіру, ұжым мүшелерінің осы процеске қатысуы, оның ашықтығын, есеп беруін қамтамасыз ету).

4.4 «Цифрландыру және инфрақұрылымды дамыту» басым бағыты

Жаңа ББ ашу және жалпы контингентті көбейту бойынша қабылданған шараларға сәйкес, сондай-ақ облыс бойынша ЖББОМ түлектері санының 2021 жылы 5 916 адамнан 2029 жылға қарай 12 865 адамға дейін өсуін ескере отырып, университет жаңа оқу корпустарын салу/сатып алу және жаңа жатақханалар салу бойынша жұмысты жүзеге асыруда (2022-2023 жылдары тағы бір оқу корпусы мен 500 орындық жаңа жатақхананы пайдалануға беру, университетте ПОҚ пен білім алушыларға медициналық қызмет көрсету мен тамақтану пункттерінің қызметі кеңейтілетін болады).

М.Өтемісов ат. БҚУ-дың инновациялық әлеуеті жеке және интеграцияланған адами, материалдық-техникалық және материалдық емес ресурстары бар, олар: магистранттар үлесі бар білім алушылар контингенті; ПОҚ-тың білікті құрамы; танылған ғылыми мектептер; өндірісте сұранысқа ие білім беру бағдарламалары мен ғылыми жобалар; аккредиттелген сынақ зертханасының болуы.

Мысалы, 2019-2021 жылдары университет келесі басым ғылыми бағыттарды жүзеге асыруға бағытталды:

1. Табиғи, оның ішінде су ресурстарын ұтымды пайдалану, геология, қайта өңдеу, жаңа материалдар мен технологиялар, қауіпсіз бұйымдар мен конструкциялар;

2. Өмір және денсаулық туралы ғылымдар;

3. «Мәңгілік ел» ғылыми негіздері (XXI ғасырдың білімі, гуманитарлық ғылымдар саласындағы іргелі және қолданбалы зерттеулер);

4. Агроөнеркәсіптік кешенді тұрақты дамыту және ауыл шаруашылығы өнімдерінің қауіпсіздігі.

Инновациялық әлеуетті одан әрі дамыту мақсатындағы БҚУ жоспары:

- бірлескен зерттеулер үшін жетекші шетелдік ғылыми орталықтармен ғылыми инфрақұрылымды және коллаборацияны дамыту;

- ЖОО-ның Жас ғалымдардың ҒЗЖ үшін, сондай-ақ РФ докторантурасы мен аспирантурасында оқу үшін зерттеулерді жалғастыруға гранттар бөлу;

- цифрлық ғылыми-білім беру экожүйесін дамыту;

- жоғары рейтингті журналдарға жарияланымды және зерттеу нәтижелері бойынша белсенділікті арттыру;

- қолданыстағы оқу және зертханалық жабдықтарды, лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуді жаңғыртуды және жаңасын сатып алуды жүзеге асыру;

- қолданыстағы оқу және зертханалық жабдықтарды, лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуді жаңғыртуды және жаңасын сатып алуды жүзеге асыру;

- ҒЗТКЖ-ға белсенді қатысатын ПОҚ, соның ішінде жас ғалымдардың, студенттер мен магистранттардың үлесін арттыру.

Ғылыми зерттеулер нәтижелерін коммерцияландыру үшін жағдайлар жасау ғылыми-зерттеу қызметінің инфрақұрылымын жетілдіруді көздейді.

Гранттық қаржыландыру, ҒЗЖ өткізуге арналған тендерлерге қатысу, мемлекеттік-жекешелік әріптестік, соның ішінде ЖОО, ғылыми ұйым және бизнес арасындағы үшжақты келісімдер ЖОО-ның ғылыми жобаларын коммерцияландыру тетіктері дамитын болады.

БҚУ материалдық-техникалық базасы жүйелі түрде нығайтылады. ЖОО-ның жалпы бюджетінен ғылыми және оқу-зертханалық базаны

дамытуға арналған шығыстардың үлесі ұлғаяды. Ерекше білім беру қажеттілігі бар білім алушылар үшін жағдайлар (оқу бағдарламалары, пандустар, лифтілер, тұтқалар және т.б.) жасалады.

Цифрлық ғылыми-білім беру экожүйесін дамыту үшін: автоматтандырылған бизнес-процестер санын көбейту; ҚББЖ жүйесін сатып алу және енгізу; құжат айналымы мен электрондық кітапхана үшін сервер сатып алу; компьютерлік техника мен бағдарламалық қамтамасыз ету паркі жүйелі түрде жаңартылады; пәндер бойынша виртуалды зертханалар сатып алу; Интернет-арнаның өткізу қабілеті (интернет жылдамдығы); WI-FI қамту аймағын ұлғайту; білім беру қызметтерін электрондық форматқа ауыстыру қамтамасыз етіледі; (студенттік / оқырман) билеті үшін кіріктірілген RFID-чипі бар Smart-картаны сатып алу; ғылыми жобалардың электрондық базасын құру; «БҚУ хабаршысы» ғылыми журналына мақалалар берудің онлайн жүйесін құру; біліктілікті арттыру курстарынан өткен түлектер мен тыңдаушылардың электрондық базасын құру; университет ПОҚ электрондық оқулықтарының бірыңғай базасын құру; ЖОО-ның гербарий қорын цифрландыру және т. б.

5-бөлім. БҚУ-да ғылымды дамытудың басым бағыттары

5.1 «Ел экономикасының тұрақты дамуына ғылымның үлесін арттыру» басым бағыты

Университеттің ғылыми-зерттеу қызметін дамыту мақсатында стратегиялық маңызды мемлекеттік міндеттерді шешуге және бизнесті қоса қаржыландыру арқылы ғылыми зерттеулердің нәтижелерін коммерцияландыруға бағытталған ғылыми бағдарламаларды гранттық және бағдарламалық-нысаналы қаржыландырудың жаңа үлгілері игерілетін болады.

Университетте ғылымды дамытудың жаңа тетіктері, соның ішінде жергілікті бюджеттер мен шаруашылық жүргізуші субъектілердің, гранттық және бағдарламалық-мақсатты қаржыландырылатын ғылыми жұмыстар конкурстарына қатысуға ғылыми негіз дайындау мақсатында жобаларды университетішілік қаржыландыру енгізілетін болады.

Университетте ғылымды дамытудың жаңа тетіктері, соның ішінде жергілікті бюджеттер мен шаруашылық жүргізуші субъектілердің қаражаты, гранттық және бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру есебінен қаржыландырылатын ғылыми жұмыстар конкурстарына қатысу үшін ғылыми негіз дайындау мақсатында жобаларды ЖОО ішінде қаржыландыру енгізілетін болады.

Ғылыми жобалардың нәтижелілігін арттыру үшін ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүзеге асыру барысында патенттер мен авторлық куәліктерді міндетті түрде алу жөніндегі жұмыс жалғастырылатын болады.

Магистрлік диссертациялардың сапасы мен нәтижелілігін арттыру үшін ғылыми зерттеулердің нәтижелерін өндіріске және оқу процесіне енгізу және растайтын құжаттарды ұсыну бойынша талаптар белгіленетін болады.

Тиімді жұмыс істеу мақсатында БҚУ ғылыми-зерттеу бөлімшелерінің құрылымы дамитын болады. Университет базасында бірқатар зертханалары бар «Жаратылыстану және гуманитарлық зерттеулер орталығы» академиялық артықшылық орталығын ашу жоспарлануда: заманауи ғылыми жабдықтармен жабдықталған педагогикалық технологиялар және адами ресурстарды дамыту зертханасы; биоресурстар және ДНҚ-технологиялар зертханасы; георесурстар және химиялық инжиниринг зертханасы. Бұл жоба М.Өтемісов атындағы БҚУ қызметінің білім беру, ғылыми және әлеуметтік аспектілерін қамтиды, сондай-ақ инфрақұрылымды дамыту және білім беруді цифрландыру өңірдің экономикасымен – мұнай және газ өндірумен, мұнай-газ өңдеу саласын тереңдетумен, машина жасаумен және тамақ өнімдерін өндірумен байланысты. Жобаны жүзеге асыру даярлау сапасын арттыруға және өңірді бәсекеге қабілетті педагогикалық және ғылыми-техникалық кадрлармен қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Жаратылыстану-гуманитарлық зерттеулер орталығының ашылуы зерттеу экожүйесін қалыптастыруға мүмкіндік береді:

- зерттеуші-оқытушылардың пулы-зерттеушінің портретін қалыптастыру;
- зерттеудің негізгі тақырыптарына назар аудару-педагогика, инклюзивті білім беру, білімді басқару, әлеуметтік жауапкершілік, өңірлік даму, іргелі жаратылыстану-ғылыми зерттеулер;

- шарттар мен инфрақұрылым - заманауи ғылыми жабдықтар, инфрақұрылым, деректер базасы, ПОҚ пен білім алушыларды зерттеуге ынталандыру және тарту жүйесі;

- зерттеушілердің синергиясы-мемлекетпен, қоғаммен, әлеуметтік бизнеспен.

Жаратылыстану-гуманитарлық зерттеулер орталығын құрудың өзектілігі білім алушылардың бірегей білім беру бағдарламаларына, шағын және орта бизнес өкілдеріне-қызметкерлердің біліктілігін арттыруға, мемлекетке – кадрларды жаңа кәсіптерге озыңқы даярлауға, кәсіптік стандарттарды әзірлеуге және жоғары оқу орындарының білім беру бағдарламаларының кәсіптік стандарттарға сәйкестігіне деген қажеттіліктеріне байланысты туындайды.

Келесі міндеттерді шешу үшін үш зертханасымен жаратылыстану-гуманитарлық зерттеу орталығы құрылады:

- Шетелдік әріптес жоғары оқу орындарымен бірлескен білім беру бағдарламалары мен ғылыми жобаларды жүзеге асыру;

- Ерекше білім беру қажеттіліктері бар тұлғаларды сүйемелдеу процесінің барлық қатысушылардың өзара тиімді әрекеттесуі үшін жағдай жасау;

- Мүгедектігі бар балалар мен студенттердің оқу ортасына барынша ықпалдасуы үшін жағдай жасау, өзіне, оқуға және қоршаған адамдарға оң көзқарас қалыптастыру;

- ДМШ білім алушылардың сенімді мінез-құлқын дамыту, қобалжуын, агрессивті мінез-құлқын төмендету және кәсіби дамуы үшін психопрофилактикалық тренингтер ұйымдастыру;

- Зияткерлік бастаманы қолдау және балалар мен студенттер шығармашылығын дамыту;

- ДМШ білім алушылардың ерекшеліктері туралы білімді таратуға, сондай-ақ инклюзивті білім беру саласында университет қызметкерлерін қосымша даярлауға ықпал ету.

- Практикалық дағдыларды күшейте отырып, пәндер бөлімдері бойынша білімді қалыптастыру;

- Магистрлік және докторлық диссертациялар үшін ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу;

- Халықаралық жобаларды бағдарламалық-нысаналы және гранттық қаржыландыру үшін ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу;

- Оқушыларға қосымша білім беру мақсатында үйірмелер ашу, соның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушылар үшін;

- Экскурсиялар өткізу;

- Алынған материалдарды теориялық тұрғыданбекіте отырып, Орал өңірінің ежелгі және ортағасырлық ескерткіштерін далалық зерттеулерді жүзеге асыру;

- Студенттердің археологиялық практикасынан өту, сондай-ақ магистранттардың біліктілігін арттыру үшін жергілікті әкімшілікпен бірлесіп қамқорлыққа алынған ұйым ретінде ескерткіштер орнында тірек археологиялық база құру;

- Геофизикалық, геологиялық, палеоэкологиялық деректерді кешенді талдау мақсатында өзара байланысты ғылымдар саласындағы мамандарды тарту;

- Оқу үрдісінде зертхана қорыныңмүмкіндіктерін пайдалану;

- Студенттер мен магистранттардың далалық археологиялық тәжірибелерін ұйымдастыру және өткізу;

- Ескерткіштерді қорғау мемлекеттік органдарының өтінімдері бойынша сараптамалық жұмыстарды орындау (Мәдени мұра нысандарының құрамы мен шекараларын, қорғау аймақтарының, ерекше қорғалатын аумақтардың шекаралары мен режимдерін айқындау, археология ескерткіштерінің жай-күйіне мониторинг жүргізу), археологиялық қорғау зерттеулерін жүргізу;

- Мұрағаттық және музей зерттеулерін орындау;

- Дала экспедицияларын ұйымдастыру;

- Музей заттары мен коллекцияларын есепке алуды және сақтауды ұйымдастыру;

- Ғылыми-ағартушылық және ғылыми-зерттеу әдебиеттерін басып шығару;

- Дала практикаларын өткізуге қатысуды жүзеге асыру, ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізетін университеттің студенттері мен магистранттарына кеңестер беру;

- Семинарлар, конференциялар, көрмелер ұйымдастыру;

- Батыс Қазақстан облысының тарихи-мәдени мұраны зерттеу және сақтау мәселелеріне байланысты ғылыми, оқу және ғылыми-көпшілік баспа жобаларын жүзеге асыру;

- Тарихи-мәдени және археологиялық мұра проблемалары бойынша отандық және шетелдік ғылыми-зерттеу мекемелерімен өзара әрекеттесу;

- Сандық технологияларды енгізу (аймақ ескерткіштерінің интерактивті каталогтарын, коллекцияларын, көшіп-қону бағыттарын құру және т.б.);

- Биология және тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі саласындағы молекулалық зерттеулерді генетикалық және микробиологиялық жабдықтармен қамтамасыз ету;

- Биологиялық түрлер генотиптерінің деректер базасын құру: серверлік және компьютерлік жабдықтарды сатып алу жануарлар, өсімдіктер және микроорганизмдер генотиптерінің деректер базасын құру мүмкіндігімен генетикалық зерттеулер деректерін сақтау, өңдеу және мұрағаттау мақсатында қажет. Бұл ретте деректерді шоғырландыру және көрсеткіштерді есептеу дәлдігін арттыру мақсатында Қазақстанның генетикалық зертханаларына деректер қоймасына және «Генотиптердің деректер базасы» математикалық-есептеу кешеніне регламенттелген қолжетімділікті ұсыну көзделеді;

- Шетелдік зертханада тағылымдама өткізу: сатып алынатын жоғары технологиялық генетикалық жабдық сондай-ақ осы жабдықпен жұмыс істейтін техникалық мамандардың тағылымдамасын өткізуді көздейді, өйткені оны пайдалану белгілі бір технологиялық хаттамаларға және зерттеулер жүргізу әдістеріне негізделген. Осыған байланысты, жоба шеңберінде жабдықтағы жұмыс тәжірибесін зерделеу және ғылыми зерттеулер мен бірлескен жарияланымдардағы халықаралық ынтымақтастықты кеңейту мақсатында кемінде екі ғылыми қызметкерді шетелдік генетикалық зертханаға оқыту мен тағылымдамадан өткізу көзделіп отыр.

Академиялық артықшылық орталығын құру ғылымның өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына үлесін арттыруға мүмкіндік береді. Орындалатын ғылыми-зерттеу жұмыстарының, Scopus және Web of Science дерекқорларындағы халықаралық рецензияланатын журналдардағы ғылыми мақалалардың сапасы мен санын арттыру үшін университетте әлемдік және өңірлік кластерлердің ғылыми бағыттары құрылатын болады. Бұл ғылыми әзірлемелердің нәтижелілігін арттыруға мүмкіндік береді және әлемдік ғылыми кеңістікке интеграциялануды қамтамасыз етеді.

Көрсеткіштерге қол жеткізуге арналған іс-шаралар:

1) жаһандық бәсекеге қабілетті деңгейде ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізетін университет оқытушылары мен қызметкерлерін нақты және тиімді ынталандыруға мүмкіндік беретін механизмдерді құру;

2) оқушылар мен студенттердің ғылыми-зерттеу қызметін ынталандыратын академиялық артықшылық орталығының базасында өткізілетін іс-шараларды қолдау: экспедициялар, конкурстар, жас

ғалымдардың конференциялары, жеке зерттеу жобаларын жүзеге асыру үшін гранттар;

3) ғылыми-көпшілік әдебиетті, мерзімді баспасөз басылымдарын, ғылыми және өнертапқыштық қызметке, ғылым мен техника саласындағы жетістіктерге, инновациялық жобаларды және зерттеу жұмыстарын басқару мәселелеріне арналған интернет-ресурстарды басып шығаруды қолдау;

4) технологиялық даму басымдықтарын қалыптастыру және бизнестің, ғылымның, мемлекеттің күш-жігерін біріктіру үшін академиялық артықшылық орталығының базасында басқа да мүдделі ұйымдармен бірлесіп зерттеулер жүргізу;

5) Scopus, Web of Science индекстелетін импакт-факторлы ғылыми журналдарда мақалаларды жариялау бойынша ПОҚ, студенттер, магистранттар мен докторанттардың жұмысын жандандыру;

6) университетте кәсіпкерлік экожүйені құру мақсатында ПОҚ үшін оқыту курстарын, тренингтерді ұйымдастыру және өткізу;

7) ірі кәсіпорындармен бірлесіп бизнес жобаларды жүзеге асыру;

8) білім алушылардың бизнес өкілдерімен бірлескен бағдарламаларға қатысуы.

Күтілетін нәтижелер:

- Жоспарланған іс-шараларды жүзеге асыру нәтижесінде: іргелі және қолданбалы ғылыми зерттеулерді орындау жандандырылады;

- ғылыми-өндірістік кооперация нығаяды;

- инновациялық салада жаңа әріптестік қалыптасады; түрлі ұйымдардың қатысуын, пәнаралық өзара іс-қимылды талап ететін күрделі ғылыми-технологиялық жобаларды жүзеге асыру үшін кадрлық әлеует артады;

- барлық мүдделі тараптардың (бизнес, ғылым, мемлекет, азаматтық қоғам) қатысуы негізінде зерттеулер мен әзірлемелер жүргізу үшін қосымша қаржы ресурстары тартылатын болады;

- университет ғалымдарының ғылыми өнімдеріне сұраныс деңгейін арттыру;

- университет студенттерінің кәсіпкерлік белсенділігінің жоғары деңгейіне қол жеткізу.

Сандық міндеттерге мыналар жатады:

- Жаратылыстану-гуманитарлық зерттеулер орталығының 3 зертханасын ашу;

- Инновациялар паркі базасында құрылатын цифрлық зертханалардың ғылыми-білім беру орталығы үшін 199 бірлік жабдық сатып алу;

- 2024 жылға қарай докторантураның 2 білім беру бағдарламасын ашу, 4 постдокторант шығару;

- ҚР БҒМ КОКСОН ұсынған ғылыми басылымдардағы 25 жарияланым, рейтингтік журналдардағы 45 жарияланым, әзірлемелерге 10 патент, Хирш индексі 3 және одан жоғары 25 ПОҚ, «ЖОО-ның үздік оқытушысы» атағын алған 8 ПОҚ, ғылыми стипендия, ведомстволық сыйлықақы, біліктілікті арттыру курстарынан және шетелдік тағылымдамадан өткен 40 ПОҚ әлемдік ауқымда профессорлардың, оқытушылар мен ғылыми қызметкерлердің нәтижелілігі мен бәсекеге қабілеттілігін арттырады;

- ҚР БҒМ қаржыландыратын жас ғалымдардың 16 ғылыми жобасы мен 6 ғылыми жобасын жүзеге асыру ҒЗЖ-дан түсетін табысты арттыруға ықпал етеді;

- Шетелдік әріптес жоғары оқу орындарымен қос дипломды білім беру шеңберінде 3 білім беру бағдарламасының ашылуы, шетелдік әріптес жоғары оқу орындарының 2 филиалының ашылуы, Хирш индексі жоғары 10 шетелдік ғалымды тарту, бұл университеттің халықаралық деңгейде танымалдығын арттырады;

- Жаңа 10 инновациялық білім беру бағдарламасының ашылуы.

5.2 «Ғылым инфрақұрылымын жаңғырту және ғылыми-зерттеу институттарын оңтайландыру» басым бағыты

Оқу үдерісі мен ғылыми зерттеулерді ұштастырудың іргелі ұстанымы ғылым арқылы білім беру болмақ. Бұл тәсіл персоналдың біліктілігін арттыру қажеттілігімен анықталады және білім нарығының жағдайына жылдам әрекет етуге мүмкіндік береді. Студенттер мен магистранттарға сапалы білім алудың ең нәтижелі жолы олардың ғылыми зерттеулерге нақты қатысуы, яғни студенттердің өздерінің танымдық және оқу іс-әрекетін тікелей қамтитын технологияларды пайдалану болмақ. Зерттеу арқылы оқыту студенттердің ғылыми жарыстарға қатысуын, ғылыми студенттік үйірмелердің жұмысын, ғылыми-техникалық жобаларды жүзеге асыруды көздейді. Сонымен қатар, мамандандырылған білім беру бағдарламаларын әзірлеумен тікелей байланысты ғылыми-зерттеу жұмыстарының нақты бағыттарын

қолдайтын білім беру кешенінің құрамында ғылыми-тәжірибелік базаны дамытуға қаржыландыру қарастырылған.

БҚУ академиялық шеберлік орталығының жобасын жүзеге асыру шеңберінде Жаратылыстану және гуманитарлық зерттеулер орталығын ашу жоспарлануда, оның негізінде 3 зертхана құрылып, заманауи ғылыми жабдықтармен жабдықталады: педагогикалық технологиялар және адам ресурстарын дамыту бойынша зертхана; биоресурстар және ДНҚ технологиялар зертханасы; георесурстар және химия инженериясы зертханасы. Жабдықтардың жалпы құны: республикалық бюджеттен 4000,0 млн. теңге, соның ішінде: 2021 жылға – 250,0 млн. теңге, 2022 жылға – 1250,0 млн. теңге, 2023 жылға – 1250,0 млн. теңге, 2024 жылға – 1250,0 млн. теңге. Сатып алуға жоспарланған жабдықтардың жалпы саны 199 бірлікті құрайды.

Жеке қаражат және басқа да қаржыландыру көздері есебінен экология және биогеохимия сынақ зертханасы жаңа ғылыми жабдықтармен жабдықталып, сертификатталған ғылыми жабдықтары, табиғи-гуманитарлық зерттеулер зертханасы жаңартылатын болады.

Оқу практикасына бизнес-қоғамдастықтың және мемлекеттік ұйымдардың ғылыми-оқу зертханалық базасы (жұмыс берушінің өкілдері) тартылатын болады: БҚО білім басқармасы, «Нұрболашақ Қазақстан» ЖШС, Батыс Қазақстан облыстық тарихи-өлкетану мұражайы, «Атамекен» қалалық балалар-жасөспірімдер туризмі және экология орталығы, ҚР ДСМ «Масғұт Айқымбаев атындағы аса қауіпті инфекциялар ұлттық ғылыми орталығы» ШЖҚ РМҚК Орал обаға қарсы күрес станциясы, «Батыс Археология ҒЗО» ЖШС.

Университетте қаржыландырылатын әлеуметтік жобаларды жүзеге асыруға қатысу үшін ғалымдар мен студенттердің қоғамдық бірлестіктерін құру жалғастырылатын болады.

Заңнаманы жетілдіруге қарай эндаумент-қор құру жөніндегі мәселе пысықталады, ЖОО түлектері құрған стартап-компаниялардың саны ұлғайтылады.

«Рухани жаңғыру» институты тақырыптық конференцияларды, дөңгелек үстелдерді, мемлекеттік қоғамдық-саяси және әлеуметтік бағдарламаларды жүзеге асыру бойынша бұқаралық іс-шараларды ұйымдастырушы ретінде өз қызметін жүйелі түрде кеңейтетін болады. «Рухани жаңғыру» институты жұмысының сапасы әлеуметтік сауалнамалармен бағаланады.

5.3 «Ғалымның ғылыми әлеуеті мен мәртебесін нығайту» басым бағыты

Университеттің ғылыми әлеуетін нығайту мақсатында ғылыми-зерттеу инфрақұрылымы дамитын болады (оның ішінде 3 зертханасы бар Академиялық шеберлік орталығын құру есебінен: педагогикалық технологиялар және адами ресурстарды дамыту зертханасы; биоресурстар және ДНҚ технологиялары зертханасы; инклюзивті білім беру, көптілділікті дамыту үшін ғылыми жабдықтармен және оқу кабинеттерімен, археологиялық және палеонтологиялық талдауға арналған заманауи құрал-жабдықтармен (3D сканерлер мен принтерлер), GIS-технологиялық жабдықтармен, молекулалық-генетикалық талдауға арналған жабдықтармен жабдықталған георесурстар және химия инженериясы зертханасы).

Ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлау ПОҚ-ның ғылыми әлеуетін арттырудың және БҚУ ғылыми-білім беру қызметін дамытудың маңызды мәселелерінің бірі болып табылады, ҚР докторантурасында және шетелдік жоғары оқу орындарында, РФ жоғары оқу орындарының күндізгі аспирантурасында университеттің мақсатты орындары мен өз қаражаты есебінен ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлау бойынша жұмыс жалғастырылады. Университет қызметкерлерінің оқуды аяқтаудағы сандық көрсеткіші: 2022 жылы – 12 (докторантура – 4, аспирантура – 8); 2023 жылы – 15 (докторантура – 6, аспирантура – 9); 2024 жылы – 1 (аспирантура – 1); 2025 жылы – 5 (докторантура – 2, аспирантура – 3).

Университетте ғалымның ғылыми әлеуеті мен мәртебесін нығайтуда талант-менеджмент және кадрлық әлеуетті арттыру бойынша жаңа біліктілік талаптарын (стандарттарын) енгізу маңызды рөл атқаратын болады (ҚР БҒМ РОӘК грифімен ПОҚ оқу құралының, шет тілі кафедрасының оқытушылары үшін және көптілді топтарда ағылшын тілінің деңгейлік сертификатының болуы талаптарын енгізу және т.б.).

Ғылыми, ғылыми-техникалық және ғылыми-педагогикалық ақпараттың қолжетімділігі, соның ішінде ғылыми-техникалық ақпараттың халықаралық дерекқорларына қолжетімділік кеңейтілетін болады.

ҒЗЖ-ға қатысу нәтижелері бойынша сыйлықтар беру, қосымша ақылар тағайындау арқылы ғалымдардың мәртебесі арттырылатын болады.

Ғалымдардың импакт-факторы жоғары халықаралық журналдарда жариялау белсенділігі ынталандырылады,

Диссертацияларды қорғау, ғалымдардың монографиялар мен оқулықтар шығаруы ынталандырылады.

Ғылым мен экономиканың басым салаларына жатқызылған өнертабыстардың өтінімдеріне патент алу үшін ЖОО-ға жан-жақты қолдау көрсетілетін болады.

Ғалым жұмысының өнімділігі жарияланымдардың санына негізделген Хирш индексімен (h-индекс) бағаланады.

5.4 «Халықаралық интеграция және менеджмент» басым бағыты

Шетелдік әріптес жоғары оқу орындарымен құрылған ғылыми консорциумдар шеңберінде ғылыми жобаларды жүзеге асыру жалғастырылатын болады.

ЖОО ғалымдарының жоғары импакт-факторы бар рейтингтік халықаралық басылымдарда жариялануы (оның ішінде тең авторлықта) жалғастырылады.

Университет халықаралық ғылыми іс-шараларды – көрмелер, конференциялар, олимпиадалар өткізуді жалғастыратын болады.

Халықаралық бағдарламалар шеңберінде бірлескен жобаларды жүзеге асыру айтарлықтай көбейеді. Шетелдік жоғары оқу орындарымен академиялық алмасу бағдарламаларына қатысу бойынша жұмыс жалғастырылады. Erasmus+, DAAD, Fulbright және т.б. ЖОО-ның оқытушылық қызметіне шетелдік ғалымдарды тарту, сондай-ақ оларды кейіннен қол жеткізілген нәтижелерді жетекші шетелдік ғылыми журналдарда жариялау арқылы бірлескен ғылыми-зерттеу жобаларына тарту жұмыстары жүргізілетін болады.

РФ, Германия, Италия және Польшадағы жетекші шетелдік әріптес жоғары оқу орындарымен докторанттарды бірлесіп даярлау және олардың шетелдік ғылыми тағылымдамаларын ұйымдастыру бойынша ынтымақтастық кеңейтіледі.

Халықаралық ғылыми кеңістіктерге интеграциялау үшін академиялық артықшылық орталығын ашу шеңберінде шетелдік әріптестермен келесі бағыттар бойынша ынтымақтастық жоспарлануда:

- Біліктілікті арттырудан және шетелдік тағылымдамадан өту;
- Халықаралық ғылыми-зерттеу жобаларды жүзеге асыру;

- Шетелдік әріптес жоғары оқу орындарымен қос дипломды білім берудің 3 білім беру бағдарламасын ашу;
- Шетелдік серіктес ЖОО-ның 2 филиалын ашу;
- Хирш индексі бар жоғары 10 шетелдік ғалымды тарту.

ААО семинарлар, дөңгелек үстелдер, біліктілікті арттыру және оқыту келесі серіктес университеттермен өткізу жоспарлануда: Назарбаев Университеті (Жоғары тау-кен ісі және жер туралы ғылымдар мектебі), Йоханнес Гуттенберг университеті (Майнц қ., Германия), М.В. Ломоносов атындағы ММУ (Мәскеу қ., РФ), Н.Г. Чернышевский атындағы Саратов ұлттық зерттеу мемлекеттік университеті (Саратов қ., РФ), Ұлы Казимир университеті (Быдгощ қ., Польша), Қазан федералдық университеті (Қазан қ., РФ).

6-бөлім. Тәрбие жұмысының басым бағыттары

6.1 «Үйлесімді дамыған жеке тұлғаны қалыптастыру» басым бағыты

Университетте үйлесімді дамыған тұлғаны қалыптастыру жүйелі және кешенді тәрбие жұмысы негізінде жүргізіледі. Бұл жұмыс «Рухани жаңғыру» институты мен университет жанынан ашылған Қазақстан халқы Ассамблеясы кафедрасының қызметіне сүйенетін болады. Институттың ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелері тәрбие процесі барысында ескеріледі және қолданылатын болады. Білім алушылар институттың қызметі мен жобаларына қатысуға тікелей тартылады.

ҚХА кафедрасының қызметі білім алушылардың барлық санаттарын қамтуға бағытталады. Университеттің БҚО ҚХА-мен және Этномәдени бірлестіктермен өңір жастары арасында тәрбие жұмысын ұйымдастыру мәселелері бойынша тығыз байланысы жалғасады.

Жастардың бойында белсенді азаматтық ұстанымды, әлеуметтік жауапкершілікті, патриоттық сезімді, жоғары адамгершілік және көшбасшылық қасиеттерді қалыптастыру жөніндегі жүйелі іс-шаралар әлеуметтік маңызы бар жастар жобаларын жүзеге асырумен байланысты болады (жастар іс-шараларының жалпы санындағы осы жобалардың үлесі ұлғайтылады).

ЖОО студенттері БҚУ үшін дәстүрлі әлеуметтік белсенділік түрлерін – студенттік өзін-өзі басқаруды, дебаттық қозғалысты,

студенттік еңбек отрядтарын, «Жасыл Ел» отрядтарын, волонтерлікті дамытуды белсенді және одан әрі қолдайтын болады. Университеттің жастар шығармашылық бірлестіктерінің қызметін қаржыландыру жүйелі негізде жүзеге асырылып отырады.

Студент жастарды әлеуметтендіру, бірінші курс студенттерінің бейімделуі, студенттердің жеке дамуы бойынша қызметпен университеттің Жастар ісі жөніндегі комитеті жүйелі түрде айналысады. Университеттің Жастар ісі жөніндегі комитетінің құрылымында 5 штаттық бірлік бар: басшы – 1; кеңесші – 2; педагог–тәрбиеші – 1; психолог – 1. «Рухани жаңғыру» институтының патриоттық кәсіпқойларын тәрбиелеу және оқыту бойынша жұмыс жалғасады, оның құрамында 3 штат бірлігі бар: директор, ғылыми қызметкер – 2.

ЖОО студенттері мен оқытушылары үшін СӨС бағдарламасы қабылданады және жүзеге асырылады. Бағдарлама шеңберінде жүзеге асырылатын спорттық іс-шаралар саны едәуір кеңейеді және спорт секцияларына қатысушылар саны көбейеді (30%-дан астам). Университет студенттерінің арасында спартакиадалар волейбол, дзюдо, еркін күрес, тоғызқұмалақ және т.б. спорт түрлері бойынша универсиадаларға, республикалық лигаларға қатысу үшін командалар жасақтау үшін өткізіледі

Университет кураторлары мен оқытушыларының барлық жұмыс түрлері нағыз азамат пен патриотты қалыптастыруға бағытталған.

Университетте барлық курс студенттері арасында еріктілер қозғалысы дамыды. Университет ректораты басшылығымен «Бөбек» ҚБ, «Аружан Саин» компаниясы өткізетін қайырымдылық акцияларына қатысуға бағыттау үшін студенттерді тәрбиелеу процесін кеңейтуге ықпал етеді. Волонтер студенттер жұмысының қорытындысы бойынша университет ректораты жан-жақты моральдық және материалдық қолдау көрсетеді. Университет кафедраларында ерікті студенттерге волонтерлік жұмысты орындау кезінде кредиттерді есептеу үшін пәндер тізбегі қарастырылған. Болашақта волонтерлік жұмысты орындау үшін студенттерді тарту бойынша жұмыс жалғастырылады, сондай-ақ ҚР БҒМ Қаржы орталығы есебінен жалақы алатын студенттер саны өседі.

Университетте төмендегі тетіктерді жүзеге асыру арқылы білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету жүйесін дамыту маңызды бағыт болады: бюджеттен тыс қаражат есебінен 6 атаулы стипендия беру (А.С. Пушкин атындағы, М.Өтемісов атындағы, В.В. Иванов атындағы, М.М.

Тлеужанов атындағы, А.Д. Тайманов атындағы, Ғ. Кушаев атындағы); оқуда, ғылымда, шығармашылықта және қоғамдық жұмыста қол жеткізген табыстары үшін сыйлықақы беру; университет қаражаты есебінен республикалық және халықаралық конкурстарға, фестивальдарға, спорттық жарыстарға және т.б. қатысу; университет қаражаты есебінен семинарларға, тренингтерге, тұлғалық даму курстарына және т.б. оқу; жетім студенттерді университет жатақханасында тегін тұрумен қамтамасыз ету; оқу ақысын төлеу бойынша бөліп-бөліп төлеу; әлеуметтік осал студенттерге атаулы әлеуметтік көмек көрсету; оқу ақысын төлеу үшін жеңілдіктер беру(18-30%).

7-бөлім. Қорытынды

Аталған бағыттар бойынша жұмыстарды орындау нәтижесінде жалпы ЖОО-ның академиялық қызметінің мазмұны мен тәсілдерінің өзгеруі, педагогикалық пәндерді оқыту, оқытушылар мен білім алушылардың сапалық құрамын жақсарту, ЖОО-ның академиялық және басқарушылық дербестігін кеңейту, ЖОО-дағы корпоративтік басқаруды нығайту және кеңейту, материалдық-техникалық базаны нығайту, оқу-зертханалық базаны сапалы жаңарту және университетте бизнес процестерді цифрландыру күтіледі, университеттің ғылыми мектептерін қалыптастыру және жаңарту және өзекті ғылыми проблематиканы әзірлеу; ғылыми және/немесе ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру үшін қажетті жағдайлар жасау, ғылымның өндіріспен байланысын нығайту; халықаралық ғылыми қоғамдастыққа интеграциялау; жас ғалымдарды ынталандыру жүйесін енгізу, тәрбие процесін жүзеге асырудағы жүйелі және сапалы тәсіл, соның ішінде «Рухани жаңғыру» институты, Қазақстан халқы ассамблеясы кафедрасы қызметінің нәтижелерін, әлеуметтік зерттеулер мен «кері байланыс» жүйесін пайдалану.

8-бөлім. Стратегиялық мақсаттар мен нысаналы индикаторлар

№	Нысаналы индикаторлар	Өлшем бірлік	2020 жыл (нақты)	2021 жыл	2022 жыл	2023 жыл	2024 жыл	2025 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1-мақсат: білім берудің жаһандық бәсекеге қабілеттілігін арттыру. Экономика салаларын жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар бәсекеге қабілетті кадрлармен қамтамасыз ету								
1.1. «Бәсекеге қабілетті кадрларды сапалы даярлауды қамтамасыз ету» басым бағыты								
1	«Алтын белгі» белгілері бар ЖОО-ға түскендердің, халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстары жеңімпаздарының үлесі	%	3,3	3,5	3,6	3,7	3,7	3,7
2	Бакалавриат студенттерінің жалпы санынан ЖАО, жұмыс берушілер қаражаты есебінен гранттар үлесі	%	3,33	2,40	2,45	2,50	2,55	2,60
3	Штаттық ПОҚ жалпы санынан ағылшын тілінде оқытатын ПОҚ үлесі	%	17,5	17,9	18,4	18,7	20,2	20,8
4	Бітірушілердің жалпы санынан оқуды аяқтағаннан кейінгі бірінші жылы жұмысқа орналасқан бітірушілердің үлесі (оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы	%	80 / 65	70 / 65	71 / 65	73 / 70	74 / 75	75 / 76

	бойынша)							
5	ДҚО шеңберінде құрылған ғылыми-білім беру зертханаларында оқудан өтетін студенттердің жалпы санынан үлесі	%	-	-	15,0	20,0	25,0	30,0
6	Ерекше білім беру қажеттілігі бар студенттердің жалпы санынан үлесі	%	0,86	0,84	0,86	0,90	0,95	1,00
7	ПОҚ жалпы санынан оқу процесіне тартылған жұмыс берушілердің, бизнес құрылымдардың үлесі	%	3,5	5,0	7,0	10,0	15,5	16,5

1.2. «Әлемдік үрдістер аясында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мазмұнын жаңғырту» басым бағыты

1	Салалық қауымдастықтар мен кәсіпорындардың тапсырысы бойынша әзірленген жаңа және инновациялық ББ үлесі	%	7,6	9,2	10,9	11,9	12,3	13,5
2	Кәсіптік стандарт негізінде әзірленген даярлаудың педагогикалық бағыттары бойынша енгізілген білім беру бағдарламаларының үлесі (білім беру бағдарламаларының жалпы санынан)	%	45,7	46,9	47,3	47,6	48,2	48,5
3	Оқыту ағылшын тілінде жүргізілетін білім беру процесіне енгізілген білім беру бағдарламаларының үлесі	%	2,5	3,0	3,0	3,0	3,5	3,5
4	Әріптес жоғары оқу	%	0,6	0,6	1,2	1,8	2,4	2,8

	орындарымен қос дипломды білім беру шеңберіндегі білім беру бағдарламаларының үлесі							
5	Докторантура ББ лицензия алу және жүзеге асыру	саны	-	-	3	4	5	6
6	Енгізілген және жаңартылған білім беру бағдарламаларының үлесі (ААО-ға қатысатын ББ жалпы санынан)	%	-	-	2,0	4,0	5,0	7,0
7	ҚР БҒМ РӨӘК ұсынымы бойынша университет ПОҚ-тың оқу басылымдары	саны	-	2	5	7	9	12

1.3. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру менеджментін және даму мониторингін жетілдіру» басым бағыты

1	ЖОО-ның менеджмент саласында біліктілікті арттырудан өткен құрылымдық бөлімшелері басшыларының үлесі	%	46,4	35,7	35,1	38,0	40,0	45,0
2	ЖОО-ның академиялық еркіндігі жағдайында басқару жүйесін, ұйымдық құрылымын, архитектурасын және кадр саясатын жаңарту үлесі	%	5,0	2,5	3,0	3,0	3,0	3,5
3	ЖОО-ның ұйымдастырушылық архитектурасының жаңа моделін енгізу	саны	1	-	1	2	4	6
4	Университеттің Директорлар Кеңесі құрамындағы	%	33,3	66,7	44,4	44,4	44,4	44,4

	әйелдердің үлесі							
5	Университет басқармасы құрамындағы әйелдердің үлесі	%	25,0	25,0	50,0	50,0	50,0	50,0
6	Университеттің құрылымдық бөлімшелерінің басшылары болып табылатын әйелдердің үлесі	%	65,5	60,0	55,0	55,0	60,0	60,0
7	ЖОО ББ қатысқандардың жалпы санынан «Атамекен» ҰКП Ұлттық рейтингісінде жүлделі (I, II, III) орындарға ие болған ББ үлесі	%	25,8	27,2	30,3	31,0	32,0	33,0
8	Талант-менеджмент; кадрлық әлеуетті арттыру бойынша жаңа біліктілік талаптарын (стандарттарын) енгізу	саны	1	3	3	3	3	3
9	ЖОО-дағы білім сапасына қанағаттану туралы Әлеуметтік сауалнамамен қамтылған білім алушылардың үлесі	%	12,0	15,0	20,0	25,0	30,0	35,0
1.4. «Цифрландыру және инфрақұрылымды дамыту» басым бағыты								
1	ЖОО-ны дамытуға тартылған инвестициялардың жалпы табыстан үлесі	%	2,4	2,4	2,4	2,5	2,6	2,7
2	Басқа қаладан келген, жатақханамен қамтамасыз етілген студенттер үшін	%	100	80	100	100	100	100
3	ЖОО-ның жалпы бюджетінен оқу зертханасын	%	0,37	0,38	0,39	0,40	0,41	0,42

	дамытуға арналған шығыстардың үлесі							
4	Ерекше білім беру қажеттілігі бар студенттер үшін жағдайлармен қамтамасыз ету (оқу бағдарламалары, лифттер, пандустар, тұтқалар және т. б.)	саны	9	9	10	11	12	13
5	ЖОО-ның онлайн білім беру порталының жұмыс істеуі	саны	1	2	2	2	2	3
6	Іске асырылатын ББ жалпы санынан қашықтықтан технологияларды пайдалана отырып жүзеге асырылатын ББ үлесі	%	36,7	37,7	38,0	39,0	40,0	41,0
7	ПОҚ электрондық оқулықтарын әзірлеу және шығару	саны	7	8	10	12	14	16
8	Оқу процесіне енгізілген электрондық ресурстар санының өсуі	саны	1300	1500	1600	1700	1800	1900
9	Электрондық құжат айналымы жүйелерінің саны	саны	1	1	2	2	2	3
10	ЖОО-да бар виртуалды зертханалардың саны	саны	2	2	3	4	5	6
11	Аралық және қорытынды аттестаттауды өткізуді қамтамасыз етуге арналған прокторинг жүйелерінің саны	саны	1	1	1	1	1	2
12	ЖОО-да	саны	1	1	1	1	2	2

	Академиялық адалдық қағидаттарын жүзеге асыру мақсатында қарыз алуды айқындаудың ақпараттық жүйелерінің саны (келісімнің болуы)							
13	Онлайн курстар әзірленген пәндердің үлесі	%	0,6	2,0	3,2	4,5	5,7	7,0

2-мақсат: Елдің әлеуметтік-экономикалық дамуына ғылымның үлесін арттыру

2.1. «Ғылымның ел экономикасының тұрақты дамуындағы үлесін ұлғайту» басым бағыты

1	ЖОО базасында орындалып қаржыландырылатын білім беру және зерттеу жобаларының үлесі	%	50,5	52,7	54,3	57,5	60,5	65,0
2	Сыртқы көздер есебінен қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу жобаларының үлесі	%	58,7	59,4	62,1	64,5	68,5	70,0
3	ЖАО және бизнес өкілдерінің қаражаты есебінен қаржыландырылатын ғылыми жобалардың үлесі	%	75,0	55,5	55,5	60,0	60,0	62,0
4	ЖОО-ның ғылыми жобаларының коммерцияландырылған нәтижелерінің үлесі	%	3,0	3,4	3,4	3,6	3,8	4,0
5	Ғылыми қызметтен, инновациялық әзірлемелерден және коммерцияландырылған жобалардан алынған кірістердің үлесі (ЖОО-ның	%	2,3	2,3	2,3	2,4	2,5	2,8

	жалпы бюджетінен)							
6	ЖОО қаражаты есебінен іргелі және қолданбалы зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу	саны	5	5	11	13	14	15
7	Өзірленген стартап жобалардың жалпы санынан ПОҚ пен студенттердің қатысуымен табыс әкелетін стартап жобалардың өсімі	%	-	-	10	15	20	25
8	ПОҚ жалпы санынан тіркелген авторлық құқықтар мен патенттер алған ПОҚ үлесі	%	5,1	6,5	8,6	9,5	10,5	11,5
9	Өткен жылғы жарияланымдардың жалпы санынан рейтингтік басылымдардағы жарияланымдардың өсуі	%	0,9	1,1	1,32	1,68	3,04	4,18

2.2. «Ғылымның инфрақұрылымын жаңғырту және ғылыми-зерттеу институттарын оңтайландыру» басым бағыты

1	ЖОО-дағы ашық ғылыми-зерттеу бөлімшелерінің үлесі – институттар, зертханалар, конструкторлық бюролар және т.б.	%	-	-	33,3	25,0	20,0	-
2	ЖОО-ның жалпы табысынан эндаумент қорындағы қаражаттың үлесі	%	0,1	0,05	0,06	0,07	0,08	0,9
3	Жаңартылып сертификатталған ғылыми жабдықтың үлесі	%	10,8	2,1	15,7	20,5	21,0	21,5

2.3. «Ғалымның ғылыми әлеуеті мен мәртебесін нығайту» басым

бағыты								
1	ПОҚ жалпы санынан білім беру және зерттеу жобаларына қатысатын ПОҚ үлесі	%	35,0	35,0	35,1	37,0	40,2	40,5
2	Ғылыми-зерттеу қызметіне ЖОО грантын алған жас ғалымдардың үлесі	%	13,7	13,9	14,5	15,5	15,7	16,0
3	Білім алушылардың жалпы контингентінен ҒЗЖ орындауға қатысатын білім алушылардың үлесі	%	11,9	10,0	11,0	11,5	12,5	13,5
2.4. «Халықаралық интеграция және менеджмент» басым бағыты								
1	Білім алушылардың жалпы контингентінен шетелдік студенттердің үлесі	%	0,5	0,6	1,0	1,5	2,0	3,0
2	Студенттердің жалпы санынан ЖОО қаражаты есебінен қаржыландырылатын академиялық ұтқырлық шеңберінде оқитын студенттердің үлесі	%	0,90	0,89	0,91	0,96	1,00	1,20
3	Шет тілін меңгерудің жалпыеуропалық құзыреттеріне (стандарттарына) сәйкес шет тілін меңгергенін растайтын халықаралық сертификаттары бар ПОҚ үлесі	%	5,0	6,1	4,6	5,0	6,0	6,5
4	Штаттағы ПОҚ-тың жалпы санынан біліктілікті арттырудан және шетелде тағылымдамадан өткен ПОҚ-тың үлесі	%	15,3	2,9	3,5	4,0	4,5	5,0

5	Шақырылған шетелдік ғалымдар мен мамандардың ПОҚ жалпы санынан үлесі	%	0,3	1,5	2,0	2,9	3,5	4,3
6	Жобалардың жалпы санынан жүзеге асырылатын халықаралық ғылыми және білім беру жобаларының үлесі	%	1,5	2,0	2,8	3,5	4,0	4,5
3-мақсат: Рухани-адамгершілік, эстетикалық және еңбек тәрбиесін жетілдіру								
3.1. «Үйлесімді дамыған жеке тұлғаны қалыптастыру» басым бағыты								
1	Бағдарламаны жүзеге асыру бойынша «Рухани Жаңғыру» институтының қоғамдық-саяси, ғылыми, мәдени-бұқаралық іс-шаралары	саны	20	25	30	30	40	45
2	Жастардың бойында белсенді азаматтық ұстанымды, әлеуметтік жауапкершілікті, патриоттық сезімді, жоғары адамгершілік және көшбасшылық қасиеттерді қалыптастыру бойынша іс-шаралар өткізу	саны	19	22	24	26	28	30
3	Әлеуметтік маңызы бар жастар жобаларын жүзеге асыру	саны	7	5	7	8	9	10
4	Студенттік еңбек жасақтарының, «Жасыл Ел» жасақтарының қызметіне тартылған студенттердің үлесі	%	5	3,5	4,0	4,5	5,0	5,0
5	Мәдени-бұқаралық	%	48	50	60	65	70	70

	және спорттық іс-шаралармен қамтылған білім алушылардың үлесі							
6	Бакалавриат бағдарламалары бойынша білім алушылардың жалпы санынан волонтерлік қызметпен айналысатын студенттердің үлесі	%	5,0	3,8	4,0	4,5	5,0	5,5
7	ЖОО-ның, ауданның, қаланың қоғамдық өміріне белсенді қатысатын студенттердің үлесі	%	7,5	9,0	10,0	11,0	13,0	14,6
8	Студенттік ұйымдардың, студенттік клубтардың, Жастар ісі жөніндегі комитеттердің қызметіне тартылған студенттердің үлесі	%	3,5	4,0	4,5	5,4	6,0	6,5
9	Білім алушылардың жалпы контингентінен конкурстарда, жарыстарда және басқа да іс-шараларда жүлделі орындарға ие болған білім алушылардың үлесі	%	2,0	2,2	2,4	2,6	2,8	3,0
10	Жалпы бюджеттен жастар шығармашылық бірлестіктерін дамытуға арналған шығыстардың үлесі	%	-	0,07	0,08	0,09	0,10	0,11

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ М.УТЕМИСОВА

Утверждено

Советом директоров НАО «Западно-
Казахстанский университет имени
Махамбета Утемисова»

от «22» декабря 2021 г.,
протокол № 5

**СТРАТЕГИЧЕСКИЙ ПЛАН
ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКОГО УНИВЕРСИТЕТА
ИМЕНИ М.УТЕМИСОВА НА 2021-2025 ГОДЫ**

Уральск, 2021

Стратегический план Западно-Казахстанского университета им. М.Утемисова на 2021-2025 годы

Раздел 1. Паспорт Стратегического плана

Наименование	Стратегический план Западно-Казахстанского университета им. М.Утемисова на 2021-2025 годы
Основание для разработки	- Закон Республики Казахстан от 27 июля 2007 года №319-III «Об образовании» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 15.11.2021 г.); - Закон Республики Казахстан от 18 февраля 2011 года № 407-IV «О науке» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 15.11.2021 г.); - Закон Республики Казахстан от 27 декабря 2019 года № 293-VI ЗРК «О статусе педагога» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 01.09.2021 г.); - Указ Президента Республики Казахстан от 26 декабря 2014 года № 986 «Об Антикоррупционной стратегии Республики Казахстан на 2015-2025 годы»; - Указ Президента Республики Казахстан от 15 февраля 2018 года № 636 «Об утверждении Стратегического плана развития Республики Казахстан до 2025 года и признании утратившими силу некоторых указов Президента Республики Казахстан»; - Послание Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева народу Казахстана от 14 декабря 2012 года «Стратегия «Казахстан – 2050»: Новый политический курс состоявшегося государства»; - Послание Президента Республики Казахстан К.-Ж.К. Токаева народу Казахстана от 2 сентября 2019 года «Конструктивный общественный диалог – основа стабильности и

	процветания Казахстана»; - Послание Президента Республики Казахстан К.-Ж.К. Токаева народу Казахстана от 1 сентября 2020 года «Казахстан в новой реальности: время действий»; - Послание Президента Республики Казахстан К.-Ж.К. Токаева народу Казахстана от 1 сентября 2021 года «Единство народа и системные реформы – прочная основа процветания страны»; - Постановление Правительства Республики Казахстан от 12 декабря 2017 года № 827 «Об утверждении Государственной программы «Цифровой Казахстан» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 01.10.2020 г.); - Постановление Правительства Республики Казахстан от 31 декабря 2019 года № 1050 «Об утверждении Государственной программы индустриально-инновационного развития Республики Казахстан на 2020-2025 годы»; - Постановление Правительства Республики Казахстан от 12 октября 2021 года № 726 «Об утверждении национального проекта «Качественное образование «Образованная нация» на 2021-2025 годы; - Статья Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания» от 12 апреля 2017 года; - Статья Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева «Семь граней Великой степи» от 21 ноября 2018 года; - Приказ Исполняющего обязанности Министра образования и науки Республики Казахстан от 6 января 2020 года № 1 «Об утверждении Плана развития Министерства образования и науки Республики Казахстан на 2020-2024 годы» (с изменениями по состоянию на 17.08.2021 г.);
--	--

	- Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 19 апреля 2021 года № 171 «Об утверждении кодекса корпоративного управления некоммерческого акционерного общества в сфере высшего и послевузовского образования» (с изменениями по состоянию на 16.07.2021 г.).
Разработчики	И.о. председателя правления-ректора Сергалиев Н.Х.; и.о. заместителя председателя правления-проректора по академическим вопросам Тасмагамбетов А.С.; и.о. заместителя председателя правления-проректора по научной работе и международным связям Ахмеденов К.М.; и.о. заместителя председателя правления-проректора по воспитательной работе и социальным вопросам Даришева Т.М.; директор департамента академической деятельности Кайсагалиева Г.С.; директор департамента инновационных технологий и цифровизации Имашев Э.Ж.; руководитель административного отдела Журавлева Н.Н.; руководитель отдела качества и аккредитации Габдушев Н.Б.; руководитель отдела науки и послевузовской подготовки Какишев М.Г.; руководитель отдела международных связей и полиязычия Зубков В.С.
Цель	Вклад в развитие человеческого капитала Казахстана на основе реализации востребованных образовательных программ, современной научно-образовательной базы, практикоориентированных технологий обучения, взаимодействия с работодателями, расширения научно-исследовательской деятельности и интернационализации.
Задачи	- Обеспечение подготовки квалифицированных кадров для экономики будущего с учетом развития цифровых технологий, обладающих востребованными на рынке компетенциями, креативным мышлением и

	предпринимательскими навыками; - Обеспечение принципов преемственности и обучения «через всю жизнь», создание равных условий для качественного образования всем категориям обучающихся; - Формирование и развитие в университете эффективных внутренних и внешних систем обеспечения качества; - Разработка и совершенствование востребованных образовательных программ. Развитие студентоцентрированной и практикоориентированной системы обучения; - Совершенствование системы подготовки и переподготовки научно-педагогических кадров университета, развитие талант-менеджмента; - Развитие научного потенциала вуза, реализация внутривузовских, совместных и международных научных проектов, ориентированных на производство. Комплексное развитие научно-исследовательской работы обучающихся; - Совершенствование структуры вуза, с использованием опыта ведущих отечественных и зарубежных вузов, для обеспечения его эффективной и качественной деятельности; - Системная работа с обучающимися по воспитанию всесторонне развитой личности, формирование у них чувства патриотизма, высоких нравственных и лидерских качеств, вовлечение ее в укрепление духовно-нравственных ценностей Общенациональной патриотической идеи «Мәңгілік Ел» и культуры здорового образа жизни; - Обеспечение прозрачности и эффективности системы управления и финансового обеспечения университета; - Укрепление материально-технической базы университета, обеспечение безопасной и комфортной среды обучения, модернизация и
--	--

	цифровизация научно-образовательной инфраструктуры, обеспечение обучающихся местами в общежитиях.
Сроки и этапы реализации	2021-2025 годы.
Источники финансирования	- республиканский бюджет; - средства государственно-частного партнерства; - средства, поступившие от организаций, предприятий и учреждений по договорам; - специальные средства, выделяемые международными научными, образовательными фондами и организациями; - доходы от реализации РНТД; - собственные средства университета; - эндаумент фонд; - благотворительные взносы спонсоров, добровольные пожертвования юридических и физических лиц, меценатство; - средства из других источников.

Раздел 2. Миссия и видение

Миссия ЗКУ: Сохранение и приумножение традиций ведущего регионального вуза Казахстана. Накопление, создание и передача знаний обществу, социализация обучающихся.

Видение: Устойчивое развитие университета на основе интеграции образования, науки и производства, использования современных научно-образовательных технологий в целях обеспечения подготовки квалифицированных специалистов и их социализации.

Раздел 3. Анализ текущей ситуации и управление рисками

Деятельность Западно-Казахстанского университета им. М.Утемисова (ЗКУ) получила широкое признание в республике и за рубежом. ЗКУ одним из первых вузов Республики Казахстан

подписал Болонскую декларацию, направленную на формирование мирового образовательного пространства.

Подтверждением соответствия международным требованиям к качеству образования стало прохождение ЗКУ институциональной аккредитации в НАЦ МОН РК по международным стандартам в 2010 году. В 2012 г. вуз прошел международную аккредитацию 11 образовательных программ (ОП) в российском независимом агентстве АККОРК, которое является членом Европейской ассоциации гарантий качества в высшем образовании (ENQA). В 2013 г. ряд ОП вуза прошли аккредитацию в немецком агентстве ACQUIN. В 2014 г. университет прошел институциональную аккредитацию в Независимом агентстве аккредитации и рейтинга (НААР) и специализированную аккредитацию в 2015 и 2017 г. В апреле 2019 г. ЗКУ прошел очередную институциональную аккредитацию в НААР и получил сертификат об аккредитации на семь лет, до 2026 года. В течение 2020-2021 учебного года в университете проведено 2 процедуры специализированной аккредитации ОП (в сентябре 2020 года – 29 ОП и в мае 2021 года – 28 ОП). Получены сертификаты о прохождении международной специализированной аккредитации со сроками на 3-5 лет.

Согласно Генерального рейтинга вузов республики за 2017 год, проведенного Республиканским рейтинговым агентством, ЗКУ занял 25 место. В Национальном рейтинге вузов РК-2018, проведенного НААР ЗКУ им. М.Утемисова занял 11 место. В 2019 году в рейтинге НААР вуз поднялся на 8 место в республике. В институциональном рейтинге вузов по направлениям подготовки ЗКУ среди вузов страны занимал: в 2018 году по направлению бакалавриата «Образование» 10 место, «Музыкальное искусство» 2 место; в 2019 году по направлению бакалавриата «Музыкальное искусство» – 3 место, «Образование» – 8 место, «Услуги» – 8 место, «Гуманитарные науки» – 10 место; в 2020 году по направлению бакалавриата «Педагогические науки» – 7 место, по направлению магистратуры «Педагогические науки» – 5 место, «Искусство и гуманитарные науки» – 10 место, «Естественные науки, математика и статистика» – 3 место.

Образовательные программы вуза занимают высокие места в рейтинге НПП РК «Атамекен»: в 2018 году 2 место по ОП «Физика»; в 2019 году 1 место по ОП «Биология», «Культурно-досуговая работа» и 3 место по ОП «Социология»; в 2020 году 1 место по ОП «Педагогика и методика начального образования», «Государственное

и местное управление», «Культурно-досуговая работа», «Дизайн интерьера», 2 место по ОП «Информатика», «Художественный труд и дизайн в школе» и 3 место по ОП «История» и «География».

По результатам рейтинга Webometrix (2021 г.), сайт вуза занимает 79 место из 133 вузов Казахстана.

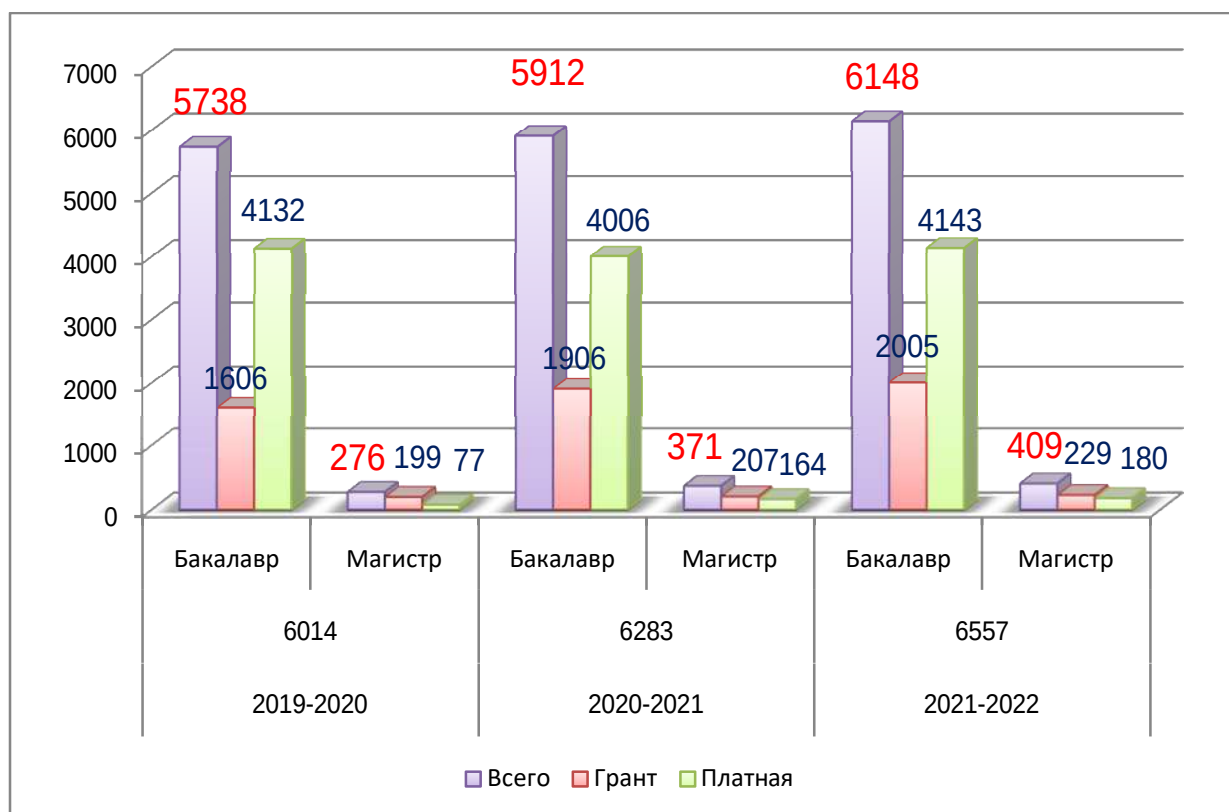
ЗКУ им. М.Утемисова ведет подготовку кадров по 8 областям образования уровня бакалавриата (6B01 Педагогические науки (по 8 направлениям подготовки), 6B02 Искусство и гуманитарные науки (по 3 направлениям подготовки), 6B03 Социальные науки, журналистика и информация (по 2 направлениям подготовки), 6B04 Бизнес, управление и право (по 2 направлениям подготовки), 6B05 Естественные науки, математика и статистика (по 2 направлениям подготовки), 6B06 Информационно-коммуникационные технологии (по 1 направлению подготовки), 6B07 Инженерные, обрабатывающие и строительные отрасли (по 1 направлению подготовки), 6B11 Услуги (по 1 направлению подготовки)); по 6 областям образования уровня магистратуры (7M01 Педагогические науки (по 6 направлениям подготовки), 7M02 Искусство и гуманитарные науки (по 3 направлениям подготовки), 7M03 Социальные науки, журналистика и информация (по 1 направлению подготовки), 7M04 Бизнес, управление и право (по 1 направлению подготовки), 7M05 Естественные науки, математика и статистика (по 2 направлениям подготовки), 7M11 Услуги (по 1 направлению подготовки)).

В 2019-2020 учебном году в Реестр было включено 146 образовательных программ по уровням образования бакалавриата и магистратуры. В 2020-2021 учебном году 156 образовательных программ, в 2021-2022 учебном году 162 образовательных программ по уровням образования бакалавриата и магистратуры.

За последние 3 года наблюдается положительная динамика роста контингента обучающихся, в том числе по государственному образовательному заказу. В 2021-2022 учебном году контингент обучающихся увеличился на 9% (в разрезе государственного заказа увеличение составило 23%) по сравнению с 2019-2020 учебным годом.

В 2019-2020 учебном году контингент обучающихся бакалавриата на 01.10.2019 года составил 5738 обучающихся, из них по государственному образовательному заказу 1606 студентов, по договору 4132 студентов. На уровне магистратуры контингент 276 обучающихся, из них по государственному образовательному заказу

199 магистрантов, по договору 77 магистрантов. Всего по вузу 6014 обучающихся (1805 грант, 4209 по договору).

Изменение контингента обучающихся за 2019-2021 годы

В 2020-2021 учебном году контингент обучающихся бакалавриата на 01.10.2020 года составил 5912 обучающихся, из них по государственному образовательному заказу 1906 студентов, по договору 4006 студентов. На уровне магистратуры контингент 371 обучающихся, из них по государственному образовательному заказу 207 магистрантов, по договору 164 магистрантов. Всего по вузу 6283 обучающихся (2113 грант, 4170 по договору).

В 2021-2022 учебном году контингент обучающихся бакалавриата на 01.10.2021 года составил 6148 обучающихся, из них по государственному образовательному заказу 2005 студентов, по договору 4143 студентов. На уровне магистратуры контингент 409 обучающихся, из них по государственному образовательному заказу 229 магистрантов, по договору 180 магистрантов. Всего по вузу 6557 обучающихся (2234 грант, 4323 по договору).

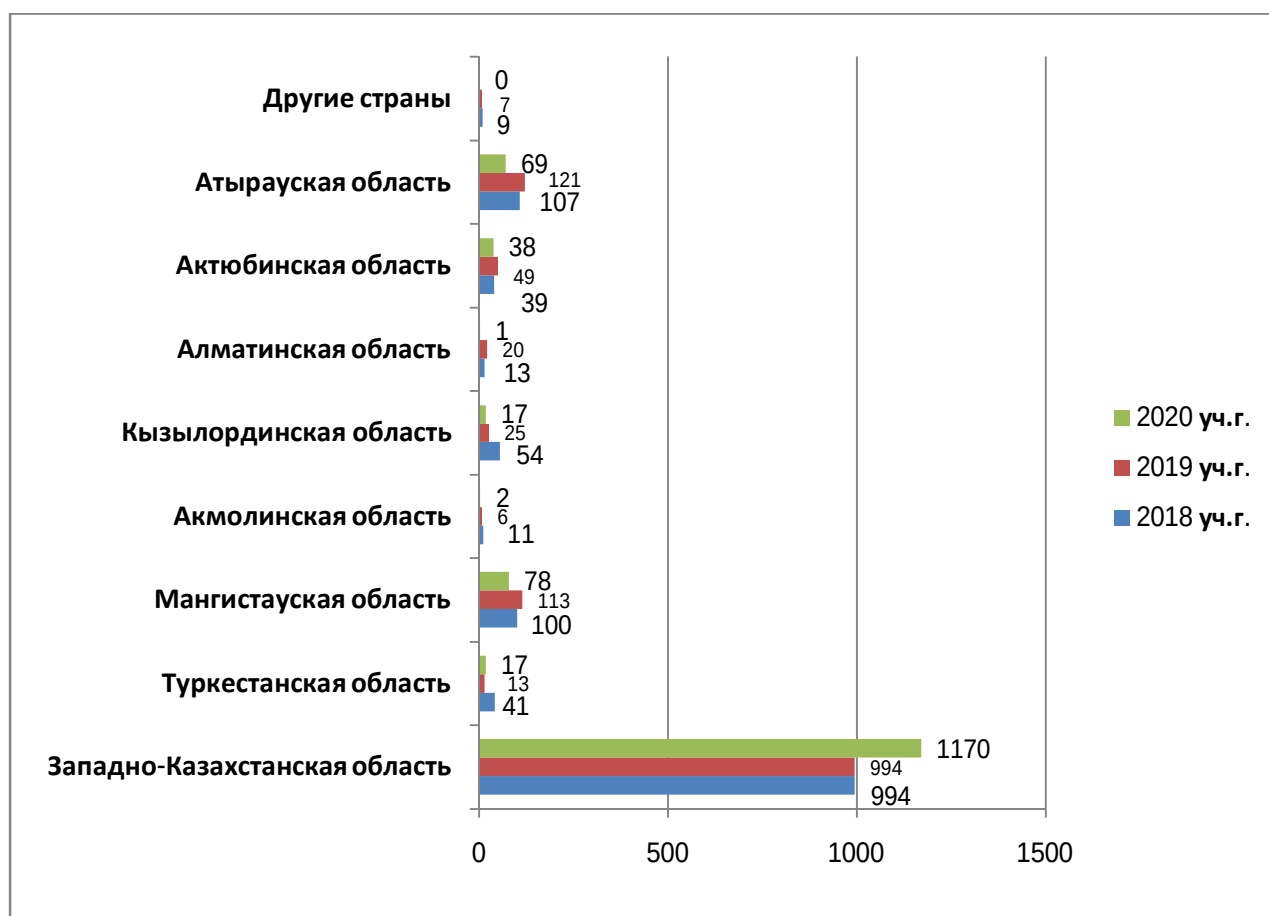
Выпускники ЗКУ им. М.Утемисова являются квалифицированными специалистами, обладающими навыками в области педагогики, экономики, юриспруденции, IT технологий и

других сфер для работы в государственных и частных организациях (предприятиях) страны и за рубежом. Трудоустройство выпускников вуза по данным ГЦВП, в целом, превышало 80% за последние три года.

Динамика трудоустройства выпускников за 2018-2020 годы

Показатели		2018 г.		2019 г.		2020 г.	
		<i>Зима</i>	<i>Лето</i>	<i>Зима</i>	<i>Лето</i>	<i>Зима</i>	<i>Лето</i>
Бакалавриат							
1	Количество выпускников		1368		1348		1393
	<i>На бюджетной основе</i>		286		339		213
	<i>На коммерческой основе</i>		1082		1009		1180
2	Трудоустроены		1106		1083		1297
			80,8		80,3		93%
	<i>На бюджетной основе</i>		231		276		202
			80,7%		81,4%		94,8%
	<i>На коммерческой основе</i>		875		827		1095
	<i>Поступили в магистратуру</i>		137 (10%)		83 (6%)		121 (8,6%)
Магистратура							
Показатели		2018		2019		2020	
		<i>Зима</i>	<i>Лето</i>	<i>Зима</i>	<i>Лето</i>	<i>Зима</i>	<i>Лето</i>
1	Количество выпускников	5	101	16	104	14	130
	<i>На бюджетной основе</i>	-	28	4	73	4	106
	<i>На коммерческой основе</i>	5	73	12	31	10	24

2	Трудоустроены	5	91	14	94	13	125
		100%	90%	87,5 %	90,3%	92,8%	96,1%
	На бюджетной основе	-	23	4	68	4	103
		-	82%	100%	93%	100%	97,2%
	На коммерческой основе	5	68	11	26	9	22
3	Не трудоустроены	-	10	2	10	1	5
	На бюджетной основе	-	5	1	5	0	3
	На коммерческой основе	-	5	1	5	1	2

Распределение выпускников в разрезе регионов за 2018-2020 годы

Выпускники востребованы по всему Казахстану и за рубежом, но основная часть трудоустраивается в Западно-Казахстанской области. Также выпускники распределяются по другим областям страны, в частности, многие из них трудоустраиваются в Мангистауской, Атырауской, Актюбинской, Кызылординской областях.

Например, в 2020 г. из 1393 выпускников 223 разъехались по своим регионам, остальные 1170 остались в Западно-Казахстанской области. А в 2019 г. из 1348 выпускников 354 уехали в свои области и другие страны. В 2018 г. из 1368 выпускников 374 человека трудоустроились в других областях и странах. Также можно отметить, что переезд в другую область или страну связан с продолжением учебы в магистратуре, что также входит в число трудоустроенных.

Анализ количественного и качественного состава ППС университета за последние три года, приведенный в таблице, показывает устойчивую тенденцию к сохранению основных показателей.

Изменение количественного и качественного состава ППС за 2019-2021 гг.

	01.09.2019	01.09.2020	01.09.2021
Всего ППС (ед.)	422	409	414
Штатных (ед.)	341	343	346
Магистры (ед.)	157	158	159
Кандидаты наук (ед.)	138	138	134
Доктора философии (PhD) (ед.)	9	7	10
Доктора наук (ед.)	17	17	17
Остепенённость (%)	48	47	47

Штатный состав преподавателей стабильно держится в пределах 340-346 человек. К 2025 году его планируется увеличить до 350 человек. Сохраняется стабильный состав докторов наук, на достаточно высоком уровне наличие молодых ученых со степенью магистра наук. Уровень докторов философии (PhD) показывает

тенденцию роста благодаря программе финансовой поддержки обучения молодых специалистов.

Наряду с этим существуют задачи, по которым нужно принимать необходимые меры. Это количество кандидатов наук, которое сократилось за последние три года. Основными причинами тому являются старение кадров и отсутствие защиты кандидатских диссертаций в РК. Но есть возможность обучения в аспирантуре вузов РФ. При этом необходимо своевременно и организованно решать вопросы признания зарубежных дипломов в РК.

Для решения обозначенных выше проблемных задач были предприняты следующие меры. С целью повышения научного потенциала вуза ведется подготовка научно-педагогических кадров факультетов за счет средств университета в докторантуре РК и зарубежных вузов, очной аспирантуре высших учебных заведений РФ.

Всего в докторантуре Казахстана и аспирантуре России в 2021 г. обучается – 57 сотрудников: из них в докторантуре – 18; в аспирантуре – 39. На 2021-2022 учебный год направлено в аспирантуру и докторантуру 5 сотрудников.

Обучение проходит в ведущих научно-образовательных центрах России: Казанский федеральный университет, Российский университет дружбы народов, МГУ им. М.В. Ломоносова, Пермский государственный национальный исследовательский университет и др.

Международное сотрудничество осуществляется на основе более 100 договоров с зарубежными вузами и научными организациями стран Европы, Азии, Америки, стран СНГ. География академической мобильности преподавателей и студентов охватывает США, Германию, Польшу, Италию, Южную Корею, Украину, Литву, Беларусь, Россию.

Университет принимает участие в международных программах DAAD, Fulbright, U.S.-Kazakhstan University Partnerships Grants Program, ERASMUS+, Bolashak.

На протяжении ряда лет поэтапно внедрены основные положения Болонского процесса. Реализация ОП осуществляется по кредитной технологии обучения. Достигнуты практические результаты, как по обязательным, так и факультативным и рекомендательным параметрам Болонского процесса таким как:

- трёхуровневая система высшего образования;
- академическая мобильность студентов и преподавателей;
- контроль качества высшего образования;

- европейская система оценок, кредитов, приложений к диплому;
- активная вовлеченность студентов в формирование ОП, организацию учебного процесса и социально-воспитательную работу;
- модульное структурирование ОП с учетом компетентностного подхода и Дублинских дескрипторов;
- образование в течение всей жизни, дистанционное и электронное обучение.

В предыдущий период развития деятельность вуза осуществлялась на основании стратегических документов МОН РК – ГПРО на 2011-2020 годы; ГПРОН на 2020-2025 годы, на основании которых был разработан Стратегический план ЗКГУ до 2021 года. Основные целевые показатели плана были достигнуты:

- места в национальном рейтинге университетов;
- прохождение специализированной аккредитации;
- социальное партнерство;
- трудоустройство выпускников;
- международное сотрудничество;
- академическая мобильность;
- финансируемые научно-исследовательские проекты;
- публикации в международных изданиях с импакт-фактором;
- реализация программы «Рухани Жаңғыру и др.

Показателями качества подготовки специалистов в ЗКУ являются их востребованность на рынке труда, карьерные достижения и высокий уровень конкурентоспособности – трудоустройство выпускников за последние годы превышало 80%.

Система социального партнерства построена на взаимодействии с потребителями; заключены более 800 договоров по прохождению практик; создана Ассоциация выпускников и Совет работодателей; проводятся опросы представителей баз практик; содержание ОП обновляется с учетом требований работодателей.

Одной из приоритетных задач ЗКУ является осуществление комплекса мер по воспитанию молодежи с высокими гражданскими и нравственными принципами, чувством патриотизма и социальной ответственности. Для реализации этих задач создано студенческое самоуправление, военно-патриотический клуб, молодежные организации. Обеспечивается сезонное трудоустройство студентов в ССО, по программе «Жасыл ел». В университете созданы условия для творческого развития обучающихся и проведения спортивно-массовых мероприятий. Доля обучающихся, принимающих активное

участие в общественной деятельности, работе кружков, секций и т.п. составляет более 30% от общего контингента.

В ЗКУ активно используются возможности современных информационно-коммуникационных технологий – созданы собственные платформы дистанционного обучения, программные продукты для обеспечения образовательного процесса, специализированные сайты и сайты факультетов, выпускаются электронные учебники, курсы видео-лекций, документальные фильмы и информационные программы.

В настоящее время в университете функционируют 20 учебных лабораторий, в том числе виртуальных: физиология растений; биологии и экологии; неорганической химии; химической экологии; биологической химии; аналитической и физической химии; органической химии и синтеза; анализа объектов окружающей среды; оптики; молекулярной физики; механики; электричества и магнетизма; атомной и ядерной физики; астрономии; компьютерная сеть; робототехники; виртуальный банк; учебная бухгалтерия; экономических исследований. Лаборатории оснащены учебным оборудованием, которые поэтапно обновляются за счет собственных средств и других источников.

Научная деятельность осуществляется исследовательскими лабораториями, факультетами и кафедрами. Основными функционирующими научными подразделениями университета являются испытательная лаборатория экологии и биогеохимии, исследовательская лаборатория естественных и гуманитарных наук. Испытательная лаборатория экологии и биогеохимии, аккредитована в системе аккредитации Республики Казахстан на соответствие требованиям СТ РК ИСО/МЭК 17025–2009 «Общие требования к компетентности испытательных и калибровочных лабораторий» и имеет действующий аттестат аккредитации № KZ.И.09.1186 от 26.10.2016 г. и сертифицирована по ИСО 9001-14001. Лаборатория оснащена научным оборудованием для проведения химического анализа и эколого-биологического мониторинга. Также имеется лаборатория естественно-гуманитарных исследований основной целью, которой является исследование и мониторинг природных ресурсов Западного Казахстана с применением естественно-научных, статистических и картографических методов, информационных технологий. Лаборатория оснащена оборудованием для проведения зоологических, биологических и археологических исследований.

Научно-исследовательская деятельность направлена на развитие фундаментальной науки и прикладных изысканий в сфере химии, биологии, экологии, педагогики, филологии, истории, археологии и т.д. Научно-образовательная деятельность осуществляется качественным профессорско-преподавательским составом. За последние годы в университет для чтения лекций приглашались более 50 зарубежных профессоров и ученых из разных стран мира. Плодотворно развивается научное сотрудничество на базе созданных научно-исследовательских консорциумов с зарубежными вузами и научными учреждениями.

Ученые университета принимают активное участие в конкурсах на грантовое и программно-целевое финансирование Комитета науки МОН РК. В 2018-2021 г. проводились НИОКР в рамках 6 грантовых проектов, которые финансировались и финансируются по линии Комитета науки МОН РК на 2018-2020 и 2020-2022 гг.

В 2020 году офис коммерциализации ЗКУ им. М.Утемисова завершил реализацию гранта Офисов трансферта/коммерциализации технологий в размере 5,2 млн. тенге. В рамках проекта прошли обучение английскому языку 116 ученых и сотрудников, что составляет 34% штатных ППС и сотрудников университета. Сертификаты IELTS получили 26 ученых университета (в т.ч. сертификаты IELTS с баллом 6.5 – 3 ученых, IELTS с баллом 6.0 – 7, IELTS с баллом 5.5 – 6, IELTS с баллом 5.0 – 6, IELTS с баллом 4.5 – 1, IELTS с баллом 4.0 – 1, IELTS с баллом 3.5 – 2).

Учеными университета в период с 2019 по 2021 г. ведется реализация хоздоговорного научно-инновационного проекта «Разработка методологии вторичного использования глинистого бурового шлама, бурового раствора на водной основе и глинистого бурового шлама бурового раствора на нефтяной основе после термомеханической обработки» и начата работа по проекту «Разработка методологии применения илового осадка хозяйственно-бытовых сточных вод». Данные проекты финансируются Компанией Карачаганак Петролиум Оперейтинг б.в. Также в рамках соглашений, заключенных с бизнес-сообществом, проводятся хоздоговорные научные проекты, которые финансируются следующими хозяйствующими субъектами и фондами: ТОО «Жанажол+», ТОО «Дала-Экос», Крестьянское хозяйство «Ментай», Частный фонд «Фонд содействия научным исследованиям», ТОО «Бизнес Қауымдастық», ИП «Sataschool», Объединение юридических лиц

«Ассоциация по поддержке малого и среднего бизнеса «Tatu», ИП Мартасова С.Б. (Туристическая фирма «Мир путешествий»), Компания Карачаганак Петролеум Оперейтинг Б.В. В рамках хоздоговорных НИОКР реализовывалось в 2019 г. – 14, 2020 г. – 11, 2021 г. – 11 проектов.

За последние 3 года общий объем финансирования НИОКР составил более ста пятидесяти миллионов тенге. За счет средств вуза финансировалось около двадцати проектов. В ЗКУ существует ряд молодежных объединений занимающиеся научно-исследовательской работой, которые за последние годы также выиграли более двадцати грантов.

Функционируют более 30 студенческих научных объединений, вовлечены в НИР более полутысячи обучающихся. Студенты ЗКУ являются победителями республиканских олимпиад по географии, математике и химии, призерами международных олимпиад по физической культуре, экономике, учету и аудиту, информатике.

В целом по университету количество привлеченных студентов в реализацию научных и стартап проектов совместно с ППС университета посредством студенческих научных обществ факультетов составляет более 1 300 человек, что составляет около 28% от общего контингента студентов дневного отделения.

Университет принимает активное участие в реализации государственных программ «Мәңгілік Ел», «Рухани жаңғыру» – созданы и действуют институт «Рухани жаңғыру», кафедра АНК. Проводятся археологические, географические, краеведческие экспедиции, круглые столы, конференции. Ежемесячно публикуются десятки статей ученых университета на общественно-политические темы.

Демократизация управления в университете осуществляется с опорой на принцип корпоративного управления. В 2019 году принято решение Правительства РК о трансформации вуза в Некоммерческое акционерное общество.

Реализован принцип информационной открытости вуза, ЗКУ широко представлен в информационном пространстве области и республики, интернет пространстве. Сайт вуза wku.edu.kz активно посещается и достигает более 2000 просмотров в сутки. На Facebook странице ЗКУ более 4500 подписчиков, свыше 800 публикаций. В Instagram более 3500 подписчиков и около 900 публикаций.

На Facebook странице студенческой газеты «Өркен» ЗКУ около 5000 подписчиков, около 650 публикаций. В Instagram странице студенческой газеты «Өркен» – более 1000 подписчиков, просмотров 1200, около 850 публикаций.

Постоянно действует принцип обратной связи – проводятся социологические опросы и мониторинг социального самочувствия студентов и преподавателей.

Научная библиотека ЗКУ имеет более миллиона единиц хранения, десять читальных залов.

В структуру университета входят следующие факультеты: физико-математический; педагогический; естественно-географический; филологический; истории, экономики и права; культуры и искусства. Также 22 кафедры, научная библиотека, редакционно-издательский центр, испытательная лаборатория экологии и биогеохимии, и другие подразделения научного, учебного и производственного направлений.

Вуз имеет 8 учебных корпусов, лабораторный корпус, 3 студенческих общежития (ведется строительство четвертого общежития), 2 типовых спортивных зала, 3 приспособленных спортивных зала, 2 открытые спортивные площадки, агробиостанцию.

Одним из приоритетных направлений развития ЗКУ им. М.Утемисова является совершенствование образовательной среды на основе инновационных технологий образования и науки для подготовки специалистов. В университете создана единая корпоративная телекоммуникационная сеть, которая стала мощной платформой для разработки, внедрения и использования новых информационных и коммуникационных технологий.

Для связи с внешней сетью имеется 3 канала подключения к сети Интернет: основной канал с симметричной скоростью 200 Мб/с и 2 дополнительных со скоростью 40 Мб/с. Интернет-провайдером является «КазахТелеком». Подключение к сети Internet осуществляется посредством оптического соединения с безлимитным трафиком. Все учебные корпуса и общежития университета подключены между собой оптоволоконной сетью с выходом в Интернет. На территории учебных корпусов развёрнута беспроводная сеть Wi-Fi посредством которой студенты и преподаватели получают свободный доступ к сети интернет. Ведется постоянный мониторинг

локальной сети университета. В университетской серверной системе функционируют 5 серверов.

В настоящее время парк вычислительной техники ЗКУ содержит около 800 персональных компьютеров на базе процессоров Intel. В университете размещены 24 компьютерных классов на 480 посадочных мест. Университет ежегодно обновляет парк вычислительной техники, приобретая 100-120 компьютеров. Особое внимание в вузе уделяется использованию мультимедийных средств на занятиях. С целью повышения качества процесса обучения и профессиональной подготовки обучающихся, в университете используется около 60 мультимедийных установок, переносных либо установленных стационарно в кабинетах. Университет создает необходимые условия для постоянного совершенствования навыков ППС в сфере IT-технологий.

Систему администрирования и управления учебной деятельностью университета обеспечивает АИС «Platonus». Для онлайн обучения в университете используется образовательный портал Moodle. На портале размещены методические указания, тексты лекций и задания. Для осуществления эффективного диалога между преподавателями и студентами используются лицензионные платформы «ZOOM», «Google meet» и т.д. Внедрено мобильное приложения «Smart Mahambet». Программный комплекс «Составление расписания учебных занятий» используется для подготовки базы данных и составления расписания учебных занятий.

Доступ ко всем образовательным ресурсам, размещенным на разных серверах и сайтах ЗКУ, обеспечивается через официальный Web-сайт университета www.wku.edu.kz, представленный на 3-х языках, в котором открыт доступ включающей как внутренние, так и внешние электронные ресурсы: АИС «Makhambet» (<http://e-portal.wksu.kz/>); АИС «Platonus» (<http://platon.wksu.kz/>); intranet-сайт (<http://inside.wksu.kz/>); электронные ресурсы библиотеки (<http://library.wksu.kz/>); европейская система передачи и накопления кредитов (<http://ects.wksu.kz/>); сараман – мансап – маркетинг (<http://tylek.wksu.kz/>); талапкер (<http://talapker.wksu.kz/>); система дистанционного обучения Moodle (<http://moodle.wksu.kz/>) и т.д.

Системные проблемы, слабые стороны и угрозы развития образования, изложенные в Государственной программе развития образования и науки РК на 2020-2025 гг., учитываются в

деятельности ЗКУ, принимаются меры по управлению потенциальными рисками.

Старение остепененных кадров.

Более 50 молодых преподавателей университета обучаются в докторантуре ведущих отечественных университетов и аспирантуре зарубежных вузов, в том числе за счет средств ЗКУ. По данной программе обучается более тридцати сотрудников вуза.

Недостаточное финансирование системы образования.

Для диверсификации источников финансирования ведется работа по привлечению абитуриентов – открываются новые образовательные программы и уровни обучения, привлекаются гранты на обучение МИО и социальных партнеров, заключаются договора на финансируемые научные исследования, совершенствуется структура и менеджмент вуза.

Несовершенство информационных систем организаций образования.

Осуществляется модернизация автоматизированной системы управления учебным процессом и вузом – расписание занятий, регистрации на дисциплины, контроля знаний, планирования и отчетности, системы электронного документооборота, видео-контроля и регистрации рабочего времени, учебного процесса, экзаменов, массовых онлайн курсов и т.п.

До конца 2021 года будет введено в действие работа электронного документооборота «Documentolog». В текущем учебном году будет приобретен новый сервер. Расширяется компьютерный парк. В течении данного учебного года университетом будет закуплено еще 100 ноутбуков.

Устаревшая инфраструктура организаций высшего образования.

Функционирует хозяйственная служба, которая занимается вопросами приобретения и капитального ремонта учебных и вспомогательных корпусов, строительством нового общежития, получением земель в новом городском микрорайоне для строительства кампуса университета.

Несбалансированность содержания образовательных программ. Несоответствие компетенций профиля выпускников требованиям профессионального сообщества.

В реестре образовательных программ высшего и послевузовского образования наряду с действующими ОП представлены двенадцать новых и инновационных ОП, разработанных с участием всех

заинтересованных лиц, с учетом особенностей региона, запросами работодателей, с учетом атласа новых профессий. Введены в Реестр «двойные» образовательные программы, для обеспечения кадрами малокомплектные школы, а также для обеспечения полной занятости выпускников вуза. Содержание всех ОП согласовано с социальными партнерами, проведена оценка ОП экспертами МОН РК. По итогам мониторинга качества обучения, рекомендаций стейкхолдеров, результатов трудоустройства, проводится ежегодное обновление содержания и перечня образовательных программ.

Слабый уровень владения ППС иностранными языками.

Ежегодно создаются условия для обучения ППС вуза на курсах английского языка уровней от Pre-Intermediate до Upper Intermediate, включая подготовку к сдаче экзамена IELTS. Для проведения занятий привлекаются носители языка, обладающие сертификатами IELTS 7,0 и выше. Более семидесяти преподавателей ведут занятия на английском языке, выпускаются учебники и пособия. Систематически проводятся языковые курсы для студентов, за счет средств вуза, по повышению уровня знания английского языка, с привлечением носителей языка.

Слабая связь науки, образования и производства.

В настоящее время по всем образовательным программам представлены группы экспертов и рецензентов. Действуют Ассоциация выпускников и Совет работодателей. Внедрены элементы дуального обучения. Заключены договора с более двадцатью хозяйствующими субъектами на проведение научных исследований. Тематика исследований охватывает сферу как гуманитарных, так и естественных и технических наук. Ведутся работы по реализации совместных проектов, связывающих науку и производство, образование и производство, к примеру, проект «Мир детей» по совершенствованию методики подготовки будущих учителей для работы по обновленному содержанию образования в школе.

В целом реализация стратегического плана университета на 2021-2025 годы будет осуществляться на основе проведенной оценки сильных и слабых сторон, возможностей и угроз (SWOT-анализ) для управления рисками и определения приоритетных направлений устойчивого развития ЗКУ им. М.Утемисова.

SWOT-анализ

	Сильные стороны (Strengths)	Слабые стороны (Weaknesses)
Внутренняя среда	1. <i>Обеспечение качественной подготовки конкурентоспособных кадров:</i> - высокие места в национальных рейтингах; - успешное прохождение институциональной и специализированной аккредитации, а также постаккредитационного мониторинга образовательных программ; - реализация сквозных образовательных программ по системе «колледж-вуз»; - востребованные в регионе образовательные программы, разработанные с участием работодателей; - высокий уровень трудоустройства выпускников; - студентоориентированная деятельность вуза, в том числе с учетом интересов обучающихся с особыми	1. <i>Обеспечение качественной подготовки конкурентоспособных кадров:</i> - старение остепененных кадров; - малое количество ППС, преподающих на английском языке; - недостаточно высокий уровень внедрения инновационных, передовых технологий в преподавание; - низкий уровень внешней входящей академической мобильности; - низкий уровень языковой подготовки абитуриентов; - необходимость совершенствования информационных систем.

	образовательными потребностями; - стабильная реализация программ академической мобильности студентов и ППС; - обеспечение учебного процесса дистанционными технологиями и электронными материалами обучения; - действующая система морального и материального стимулирования ППС, сотрудников и обучающихся; - опыт многолетнего сотрудничества с работодателями, наличие широкой базы для практики обучающихся; - содержательное, материальное и институциональное обеспечение воспитательной работы, наличие студенческого самоуправления; - богатая история и традиции одного из старейших вузов	
--	---	--

	страны; - выгодное географическое положение университета для регионального и международного сотрудничества.	
	<i>2. Модернизация содержания высшего и послевузовского образования в контексте мировых тенденций:</i> - открытие новых и инновационных образовательных программ, их регулярное обновление и актуализация; - наличие в учебных планах дисциплин/модулей, ориентированных на развитие предпринимательских навыков; - вовлечение различных стейкхолдеров в образовательный и воспитательный процесс; - усиление практической направленности в обучении, привлечение в учебный процесс ведущих практиков, ученых-	<i>2. Модернизация содержания высшего и послевузовского образования в контексте мировых тенденций:</i> - низкий уровень участия в международных образовательных выставках и проектах; - небольшое количество совместных и дудипломных образовательных программ; - необходимость совершенствования сбалансированности образовательных программ; - невысокий уровень цифровых компетенций ППС для разработки массовых открытых онлайн курсов по дисциплинам.

	исследователей.	
	3. Усовершенствование менеджмента и мониторинга развития высшего и послевузовского образования: - повышение квалификации, стажировка научно-педагогических кадров; - развитие инклюзивного образования; - формирование кадрового резерва и талант-менеджмента; - функционирование центра социологических исследований; - системная работа по формированию антикоррупционного сознания сотрудников и обучающихся вуза; - наличие системы «обратной связи» (блог ректора, телефоны доверия, CALL-центры и др.).	3. Усовершенствование менеджмента и мониторинга развития высшего и послевузовского образования: - невысокий уровень развития системы постдипломного сопровождения; - недостаточный уровень инновационных начинаний и лидерских качеств у ППС и сотрудников; - необходимость формирования единой информационной системы аналитики и мониторинга процессов с действующими информационными системами университета.
	4. Цифровизация и развитие инфраструктуры: - обновление и укрепление	4. Цифровизация и развитие инфраструктуры:

	материально-технической базы вуза, в том числе с участием социальных партнеров; - обеспечение безопасной и комфортной среды обучения путем создания условий для инклюзивного образования (пандусы, лифты, тактильные плиты, переоборудование мест общего пользования, информационные таблички); - функционирование центра информационных технологий; - заполнение LMS Moodle учебными, учебно-методическими материалами, онлайн курсами, видеолекциями и др.; - регулярное обновление парка учебного оборудования и компьютерной техники; - цифровизации основных процессов вуза.	- система управления учебным процессом на базе LMS Moodle слабо интегрирована с другими информационными системами университета; - необходимость расширения электронных ресурсов научной библиотеки; - отсутствие комплексной системы информационной безопасности; - необходимость увеличения университетских мобильных приложений.
	5. Увеличение вклада науки в устойчивое развитие	5. Увеличение вклада науки в устойчивое развитие

	<i>экономики страны:</i> - действующая аккредитованная испытательная лаборатория, ориентированная на инновации и прикладные исследования; - проведение НИОКР по решению научно-технических и производственных проблем промышленных предприятий и бизнес-структур на хоздоговорной основе; - увеличение количества монографий и авторских свидетельств, публикаций в высокорейтинговых журналах, повышение уровня цитируемости публикаций; - устойчивые научные связи с учеными ближнего и дальнего зарубежья.	<i>экономики страны:</i> - низкий уровень участия ППС в международных научно-исследовательских проектах; - несоответствие проводимых исследований международным перспективным научным направлениям для получения грантов на проведение НИР по заказу отраслевых государственных органов и национальных компаний; - недостаток предпринимательских и исследовательских навыков у ППС; - недостаточное развитие коммерциализации результатов НИОКР.
	6. <i>Модернизация инфраструктуры науки и оптимизация научно-исследовательских институтов:</i> - развитие материально-	6. <i>Модернизация инфраструктуры науки и оптимизация научно-исследовательских институтов:</i> - отсутствие электронной

	технической базы для исследовательской деятельности; - функционирование и развитие испытательной лаборатории экологии и биогеохимии, лаборатории естественно-гуманитарных исследований.	базы данных учета научных достижений ППС и университета; - недостаточное количество исследовательских лабораторий и современного оборудования.
	<i>7. Укрепление научного потенциала и статуса ученого:</i> - наличие признанных в РК и за рубежом научных школ; - действующая система подготовки научно-педагогических кадров за счет средств вуза; - действующая система поощрения научных достижений ППС и сотрудников вуза.	<i>7. Укрепление научного потенциала и статуса ученого:</i> - недостаточно высокий уровень английского языка у ученых не языковых специальностей; - недостаточный уровень молодых ученых с учеными степенями; - недостаточное количество публикаций на английском языке в рейтинговых журналах.
	<i>8. Международная интеграция и менеджмент:</i> - большое количество договоров о сотрудничестве с зарубежными вузами; - членство в Евразийской ассоциации университетов,	<i>8. Международная интеграция и менеджмент:</i> - слабый уровень владения английским языком ППС и обучающихся; - низкая доля иностранных

	Азиатской ассоциации университетов; - реализация программ академической мобильности студентов и ППС с зарубежными вузами-партнерами; - сотрудничество с зарубежными вузами в рамках разработки и реализации двудипломных образовательных программ; - привлечение зарубежных ученых.	студентов; - низкий уровень участия ППС в конкурсах на реализацию международных образовательных и научных проектов; - отсутствие прямого международного финансирования исследований.
	9. <i>Формирование гармонично-развитой личности:</i> - формирование компетенций личностных качеств патриотичного профессионала, способного быть конкурентноспособным специалистом; - вовлечение студентов в управление вузом через работу студенческого самоуправления; - подготовка креативных управленцев для работы с молодежью.	9. <i>Формирование гармонично-развитой личности:</i> - отсутствие подготовленных креативных кадров; - низкий уровень участия в повышении квалификации и дополнительных курсах; - слабое участие в конкурсе на финансируемые гранты по реализации социально-значимых проектов.

	Возможности (Opportunities)	Угрозы (Threats)
Внешняя среда	1. <i>Обеспечение качественной подготовки конкурентоспособных кадров:</i> - улучшение позиций в национальных и международных рейтингах; - развитие входящей академической мобильности, в том числе со странами дальнего зарубежья; - широкий спектр сотрудничества с научно-образовательными организациями ближнего и дальнего зарубежья; - участие в системе сотрудничества с вузами-партнерами по совместному использованию библиотечных ресурсов; - соответствие образовательных программ международным стандартам и критериям; - развитие сотрудничества с университетами, входящими	1. <i>Обеспечение качественной подготовки конкурентоспособных кадров:</i> - замедление процессов интернационализации в связи с пандемией COVID-19; - растущая конкуренция между вузами; - недостаточная языковая подготовка для поступления в магистратуру и докторантуру; - отток абитуриентов в зарубежные вузы; - снижение уровня входящей академической мобильности в связи с пандемией COVID-19; - необходимость достижения высоких результатов в мировых рейтингах; - потребность совершенствования систем

	в TOP-700 мирового рейтинга QS-WUR; - участие ППС в международных образовательных проектах; - привлечение в деятельность вуза зарубежных ППС и ученых; - целенаправленная профориентационная работа по формированию качественного студенческого контингента.	поддержки цифровых технологий обучения.
	2. <i>Модернизация содержания высшего и послевузовского образования в контексте мировых тенденций:</i> - развитие кадрового потенциала и системы управления человеческими ресурсами вуза; - разработка совместных образовательных программ, в том числе дудипломных с зарубежными вузами; - внедрение новых образовательных технологий в процесс обучения; - повышение	2. <i>Модернизация содержания высшего и послевузовского образования в контексте мировых тенденций:</i> - необходимость совершенствования координации со стороны республиканских учебно-методических советов, направленной на повышение качества образовательных программ; - снижение уровня подготовки абитуриентов; - недостаточное количество совместных и

	удовлетворенности работодателей уровнем подготовки выпускников.	двудипломных образовательных программ с зарубежными вузами; - низкая мотивация зарубежных партнеров к сотрудничеству; - дисбаланс трудовых ресурсов при прогнозировании потребности в кадрах на рынке труда.
	<i>3. Усовершенствование менеджмента и мониторинга развития высшего и послевузовского образования:</i> - имидж университета с богатой историей и традициями; - содействие ассоциации выпускников деятельности университета; - повышение квалификации административного персонала в области менеджмента и развития управленческих и коммуникативных навыков; - владение значительного числа сотрудников двумя и	<i>3. Усовершенствование менеджмента и мониторинга развития высшего и послевузовского образования:</i> - необходимость сбалансированной системы управления по «вертикали» и «горизонтали»; - необходимость усовершенствования системы повышения квалификации ППС; - необходимость совершенствования системы мониторинга среди учащихся школ и колледжей.

	более языками.	
	<i>4. Цифровизация и развитие инфраструктуры высших учебных заведений:</i> - обновление цифровой материально-технической базы вуза; - оцифровка библиотечной литературы и архивной документации, - взаимное предоставление доступа к цифровым библиотечным фондам в рамках партнерских соглашений с отечественными и зарубежными вузами.	<i>4. Цифровизация и развитие инфраструктуры высших учебных заведений:</i> - растущий уровень угроз информационной безопасности в связи с активной цифровизацией услуг и сервисов университета; - нехватка учебно-научных площадей в связи с увеличением контингента обучающихся.
	<i>5. Увеличение вклада науки в устойчивое развитие экономики страны:</i> - развитие совместных исследований с зарубежными партнерами; - представление результатов исследований на международном уровне; - увеличение уровня цитируемости публикаций; - развитие имеющейся	<i>5. Увеличение вклада науки в устойчивое развитие экономики страны:</i> - эмиграция научных кадров для реализации их научного потенциала; - снижение уровня трансфера знаний и технологий; - снижение заинтересованности рынка труда в проводимых

	аккредитованной исследовательской лаборатории на уровень консорциальных исследовательских структур для повышения эффективности внедрения и коммерциализации научных результатов; - привлечение партнеров в лице ведущих зарубежных ученых.	научных исследованиях; - снижение инвестиционного дохода по результатам инновационной и научной деятельности; - снижение эффективности и результативности научных исследований и прикладных разработок, предлагаемых вузом для реального производства; - снижение инвестиционной привлекательности университета.
	6. <i>Модернизация инфраструктуры науки и оптимизация научно-исследовательских институтов:</i> - открытие новых лабораторий на базе Центра академического превосходства; - обновление материально-технической базы вуза, в том числе за счет грантового и хоздоговорного финансирования;	6. <i>Модернизация инфраструктуры науки и оптимизация научно-исследовательских институтов:</i> - устаревание лабораторного оборудования; - недостаточное финансирование развития научно-лабораторной базы вуза.

	- модернизация инфраструктуры вуза в соответствии с задачами научных лабораторий.	
	7. Укрепление научного потенциала и статуса ученого: - обучение молодых ученых в докторантуре и аспирантуре ведущих отечественных и зарубежных вузов; - повышение квалификации ППС и сотрудников вуза, в том числе стажировки по программе «Болашак»; - привлечение зарубежных ученых в качестве соисполнителей при проведении финансируемых НИОКР.	7. Укрепление научного потенциала и статуса ученого: - отток кадров из научной сферы; - старение кадров с учеными степенями.
	8. Международная интеграция и менеджмент: - расширение географии международного сотрудничества; - развитие новых программ академической мобильности с вузами-партнерами в странах дальнего зарубежья;	8. Международная интеграция и менеджмент: - недостаточное финансирование программ академической мобильности и стажировки обучающихся и ППС; - недостаточная интеграция

	- привлечение зарубежных ученых и профессоров из ТОП-вых университетов мира; - увеличение числа обучающихся и ППС, владеющих тремя языками.	в международное научное сообщество; - слабая заинтересованность иностранных граждан в обучении в вузе.
	9. <i>Формирование гармонично-развитой личности:</i> - повышение квалификации сотрудников; - организация семинаров, тренингов по личностному развитию студентов; - увелечение финансовой поддержки студенческих мероприятий и выездов обучаемых на конкурсы, фестивали, спортивные соревнования различных уровней.	9. <i>Формирование гармонично-развитой личности:</i> - снижение мотивации в приобретении дополнительных компетенций; - отток высокопрофессиональных кадров по воспитанию студенческого контингента.

Раздел 4. Приоритетные направления развития образования в ЗКУ

4.1 Приоритетное направление «Обеспечение качественной подготовки конкурентоспособных кадров»

Университет как крупный научно-педагогический центр Западного Казахстана своей главной задачей считает подготовку

конкурентоспособных кадров. За почти 90-летнюю историю вуз выпустил более 80 тыс. специалистов, работающих в разных отраслях. Основными потребителями кадров являются и будут образовательные учреждения Западно-Казахстанской области. Это 371 школ и 521 дошкольных учреждений. Ежегодная потребность ЗКУ в государственном заказе по педагогическим образовательным программам в 200-300 мест полностью покрывается по итогам конкурса образовательных грантов. Трудоустроенность будущих педагогов, закончивших вуз по госзаказу составит более 95%. Помимо Западно-Казахстанской области выпускники университета широко востребованы и в соседних регионах: Атырауской, Актюбинской и Мангистауской областях. Таким образом, ЗКУ им. М.Утемисова примет активное участие в реализации Национального проекта «Качественное образование «Образованная нация» по обеспечению 1000 школ педагогическими кадрами. По наиболее востребованным педагогическим образовательным программам ЗКУ продолжит тесно сотрудничать с местными исполнительными органами. Среди крупных работодателей для выпускников вуза можно выделить такие предприятия как Компания Карачаганак Петролиум Оперейтинг б.в., Аппарат акима г.Уральска, Казахский драматический театр им. Х.Букеева, Управление внутренней политики по Западно-Казахстанской области, ЗКФ АО «First Heartl Jysan Bank», АО «Республиканская телерадиокорпорация «Казахстан», АО «Западно-Казахстанская распределительная электросетевая компания», Западно-Казахстанской области, РГУ «Департамент агентства РК по делам государственной службы по Западно-Казахстанской области», Центр экологии и детско-юношеского туризма Западно-Казахстанской области и др. Они обеспечивают производственную практику и трудоустройство студентов непедагогических образовательных программ.

Работа по получению государственного образовательного заказа будет опираться на результаты институциональной и специализированной аккредитации, подтверждающей соответствие качества образовательного процесса международным требованиям.

Университет проводит, и в дальнейшем будет систематически вести работу с местными исполнительными органами по выделению грантов за счет местных бюджетов с учетом требований регионального рынка труда. В данное время, за счет грантов МИО, в вузе обучаются студенты трех областей Западного Казахстана

(Западно-Казахстанской, Атырауской и Мангистауской). Начиная с 2022 года планируется более активное участие в распределении грантов МИО Актюбинской и Кызылординской областей. Опыт показывает, что обучающиеся по данной программе имеют высокие академические показатели, принимают активное участие в научной и общественной деятельности, а также с большой ответственностью относятся к вопросам дальнейшего трудоустройства по месту направления по своей специальности. Программа выделения грантов за счет МИО является перспективной, способствует подготовке качественных специалистов и обеспечению востребованными кадрами для региона. Также будет развиваться подготовка кадров за счет средств социальных партнеров.

Содержание и структура подготовки кадров с высшим и послевузовским образованием будет осуществляться и обновляться в соответствии с потребностями рынка труда с учетом региональных особенностей, а также на основе компетенций и дескрипторов, определенных национальной рамкой квалификации и профессиональными стандартами.

Совместно с работодателями и другими стейкхолдерами будет продолжена работа по профилизации образовательных программ через обновление и совершенствование действующих образовательных программ, разработку новых, инновационных ОП, в том числе по заказу отраслевых ассоциаций и предприятий, а также исключения из Реестра не актуальных, не востребованных образовательных программ.

Будет проводиться работа, направленная на прием качественного контингента студентов:

- за счет развития новых методов профориентации и гибкой ценовой политики;
- за счет увеличения доли поступивших в вуз, имеющих знаки «Алтын белгі», победителей международных олимпиад и конкурсов научных проектов (целевая профориентационная работа, разработка систем стимулирования, внесение изменений в Правила приема в ЗКУ);
- разработки новых ОП и введения новых уровней подготовки (востребованные ОП бакалавриата, в том числе смежные, открытие ряда ОП по докторантуре PhD («Биология», «История», «Педагогика и психология», и др.) и по специальностям технического и профессионального образования («Помощник воспитателя»,

«Воспитатель организации дошкольного воспитания и обучения», «Учитель начального образования», «Учитель казахского языка и литературы», «Учитель иностранного языка»);

- роста контингента обучающихся в магистратуре;
- увеличения количества иностранных студентов, в т.ч. из стран Центральной Азии (улучшение качества контента сайта университета, участие в профориентационных выставках, целевые командировки, строительство общежития).

Для пополнения научно-педагогического кадрового потенциала ППС ЗКУ на системной основе будет обучать своих сотрудников в национальных вузах РК на основе государственного заказа. Также для улучшения качественного состава ППС будет продолжено направление за счет средств вуза в аспирантуру и докторантуру зарубежных и национальных вузов сотрудников университета.

Преподаватели и сотрудники регулярно будут проходить повышение квалификации и стажировки, в том числе за счет вузовского финансирования и расширения деятельности Центра повышения квалификации и переподготовки университета.

К разработке ОП будут привлекаться специалисты зарубежных вузов-партнеров.

В научно-образовательной деятельности будет осуществляться кооперация с университетами-партнерами и зарубежными научными центрами.

В целях выявления удовлетворенности обучающихся процессом обучения, их социального самочувствия и мнения работодателей уровнем готовности выпускников к работе на производстве будут проводиться социологические исследования (опросы, анкетирование, интервью и др.). Эта работа будет осуществляться на регулярной и системной основе на базе Центра социологических исследований вуза по таким направлениям как:

- соответствие содержания образовательных программ запросам потребителей, рынка труда;
- удовлетворенность обучающихся организацией и качеством учебного процесса и реализацией принципов кредитной технологии;
- доступность образовательных ресурсов и служб поддержки студентов;
- социальное самочувствие обучающихся;

- формирование принципов академической честности у обучающихся, их отношение и участие в выявлении и устранении коррупционных рисков;

- социальное самочувствие преподавателей и сотрудников вуза;

- трудоустройство выпускников;

- образовательные намерения и предпочтения выпускников средних общеобразовательных школ региона и др.

Будет развиваться сотрудничество с государственными и местными исполнительными органами в обеспечении трудоустройства выпускников вузов. Налаживанию системы «обратной связи» будут способствовать деятельности Совета работодателей и Ассоциация выпускников университета.

Будет продолжена работа по созданию равных условий и безбарьерного доступа для обучающихся с особыми образовательными потребностями (пандусы, подъемники, лифты, а также обеспечение информационными и библиотечными ресурсами и другие).

Будет вестись работа по дальнейшему расширению технологий дистанционного образования, открытие онлайн-курсов, разработка специальных и дополнительных образовательных программ и учебно-методических материалов, а также переподготовка ППС для работы с обучающимися с особыми образовательными потребностями. Будут проводиться курсы для педагогической переподготовки специалистов с непедагогическим образованием.

Будет продолжено внедрение политики академической честности, совершенствование системы антиплагиата и комплексной работы по предупреждению коррупционных рисков. Организация работы по обеспечению академической честности, добропорядочности и профилактики коррупционных проявлений будет осуществляться через: совет по добропорядочности, совет по этике, антикоррупционную комиссию, бюджетную комиссию и др. В целях обеспечения открытости, прозрачности и профилактики коррупции будет вестись работа по соблюдению принятых в университете Правил этики, Антикоррупционного стандарта и Положения об обеспечении академической честности.

4.2 Приоритетное направление «Модернизация содержания высшего и послевузовского образования в контексте мировых тенденций»

По данному приоритетному направлению ЗКУ ориентируется на опыт таких вузов-партнеров как Университет Йоханнеса Гутенберга в городе Майнц (Германия), который на протяжении последних 10 лет входит в Топ-400 европейских вузов, а в 2011 году был выбран университетом науки среди европейских вузов; также на Университет Казимира Великого в городе Быдгощ, являющийся одним из крупнейших региональных государственных университетов Польши, активно развивающий международную академическую мобильность и подготовку кадров через научно-исследовательскую деятельность и коммерциализацию результатов своих научных проектов.

Учитывая опыт зарубежных вузов-партнеров будет развиваться академическая самостоятельность ЗКУ, в том числе в формировании образовательных программ, в разработке дополнительных, совместных и двудипломных образовательных программ, а также междисциплинарных образовательных программ. Студенто-ориентированное обучение станет важной составляющей образовательной деятельности вуза. В связи с изменением статуса университета (преобразованием в НАО) будет усовершенствовано и актуализировано содержание Академической политики вуза.

Продолжится работа по разработке и обновлению образовательных программ вуза на основе профессиональных стандартов, НРК, ОРК.

В соответствии с проектом модернизации педагогического образования и согласно профессионального стандарта педагога, обновляется содержание педагогического образования.

Будет вестись дальнейшая работа по реализации программ высшего и послевузовского образования на трех языках.

Для повышения уровня знаний иностранных языков преподавателями и обучающимися будут предусмотрены курсы повышения квалификации, специальные языковые курсы, дистанционные технологии обучения. Работа по внедрению полиязычия будет направлена на получение преподавателями и обучающимися сертификатов международного образца (IELTS, TOEFL, EduCare и т.д.).

Будет продолжена работа вуза по программе МОН РК по привлечению зарубежных ученых в преподавательскую деятельность (не менее 5-8 специалистов ежегодно). Данная программа позволяет пригласить ведущих зарубежных учёных из вузов-партнёров, имеющих высокий h-index и публикации в ведущих научных журналах входящих в базу Scopus. Совместная работа с данными специалистами не только укрепит научный и методический потенциал университета, но и даст толчок совместным научным исследованиям, развитию новых научных школ и направлений, выход молодых ученых университета на ведущие зарубежные научные журналы и т.д.

К преподаванию будут привлекаться квалифицированные отечественные и зарубежные специалисты, как из вузов, НИИ, так и с производства. Будут привлечены профессора из следующих зарубежных вузов-партнёров: Университет Казимира Великого в Быдгоще, Университет Коперника (Польша), Университет Йоханнеса Гутенберга, Университет Мюнстера, Университет Пассау (Германия), Университет Востока, Флорентийский университет (Италия), Университет Загреба (Хорватия), Калмыцкий государственный университет, Саратовский государственный национальный исследовательский университет им. Н.Г. Чернышевского, Оренбургский государственный университет, Ивановский государственный университет (РФ) и др.

Для внедрения обновленного содержания образования, ППС университета по педагогическим ОП будет регулярно проходить стажировку в школах, будет осуществляться интегративная практика для студентов педагогических специальностей. Будет продолжена совместная работа по проекту «Мир детей» с УО ЗКО по подготовке педагогических кадров для региона.

Увеличится доля студентов, участвующих в академической мобильности обучающихся, в том числе за счет активного участия в проектах Эразмус+ и за счет обучения иностранных студентов на ОП ЗКУ.

Будет продолжена работа по осуществлению специализированной аккредитации ОП ЗКУ и по постаккредитационному мониторингу.

4.3 Приоритетное направление «Усовершенствование менеджмента и мониторинга развития высшего и послевузовского образования»

Продолжится поэтапное внедрение опыта Назарбаев Университета в вопросах академической и управленческой самостоятельности.

Получит дальнейшее совершенствование менеджмент в образовании, включая институциональный уровень. Развитие корпоративных принципов управления осуществляется в новом статусе вуза – Некоммерческом Акционерном Обществе.

С учетом изменений и новых тенденций в развитии высшего и послевузовского образования в республике будут определены и актуализированы полномочия действующих и вновь созданных коллегиальных органов университета (Совет директоров, Ученый совет, Академический совет, Комитет по обеспечению качества Комиссия по обеспечению качества). Приоритетным направлением будет совершенствование деятельности коллегиальных органов в целях обеспечения большей открытости, прозрачности принятия стратегических и управленческих решений.

Будут внедряться новые модели организационной архитектуры вуза. На примере Назарбаев Университета с 2022 г. поэтапно вместо факультетов в вузе планируется введение высших школ. Кафедры будут упразднены. Планируется назначение руководителей образовательных программ, которые будут осуществлять разработку, внедрение и реализацию образовательных программ.

Руководящий состав вуза полностью пройдет повышение квалификации по менеджменту и корпоративному управлению в высшем образовании и будет проходить его систематически, в том числе за счет внебюджетных средств.

В своей деятельности коллегиальные органы управления и руководство университета будут придерживаться принципов открытости, прозрачности и отчетности. Будет продолжено проведение ежегодного отчета руководителя вуза перед коллективом и общественностью по образовательной, научной и финансовой деятельности ЗКУ.

Будет осуществляться работа по развитию кадрового состава в соответствии с внедренными новыми квалификационными требованиями с целью повышения его потенциала и качества.

Будет совершенствоваться система моральной и материальной мотивации кадров на основе объективных критериальных показателей, гласности и прозрачности (совершенствование Положения о премировании ППС и сотрудников, участие членов коллектива в данном процессе, обеспечение его прозрачности, открытости и отчетности по нему).

4.4 Приоритетное направление «Цифровизация и развитие инфраструктуры»

В соответствии с принимаемыми мерами по открытию новых ОП и, в целом, увеличения контингента, а также с учетом роста числа выпускников СОШ области с 5 916 человек в 2021 г. до 12 865 в 2029 году, за счет собственных средств университет реализует работу по текущему и капитальному ремонту действующих учебных корпусов и общежитий, строительству нового общежития (в 2022-2023 годы ввод в эксплуатацию еще одного учебного корпуса и нового общежития на 500 мест, будет расширяться медицинское обслуживание ППС и обучающихся в университете и деятельность пунктов питания).

Инновационный потенциал ЗКУ им. М.Утемисова составляют собственные и интегрированные человеческие, материально-технические и нематериальные ресурсы, включающие: контингент обучающихся с долей магистрантов; квалифицированный состав ППС; признанные научные школы; востребованные производством образовательные программы и научные проекты; наличие аккредитованной испытательной лаборатории.

Так, например, в 2019-2021 годах университет был нацелен на реализацию следующих приоритетных научных направлений:

1. Рациональное использование природных, в том числе водных ресурсов, геология, переработка, новые материалы и технологии, безопасные изделия и конструкции;
2. Науки о жизни и здоровье;
3. Научные основы «Мәңгілік ел» (образование XXI века, фундаментальные и прикладные исследования в области гуманитарных наук);

4. Устойчивое развитие агропромышленного комплекса и безопасность сельскохозяйственной продукции.

В целях дальнейшего развития инновационного потенциала, ЗКУ планирует:

- развивать научную инфраструктуру и коллаборацию с ведущими зарубежными научными центрами в рамках совместных исследований;

- выделять гранты вуза для НИР молодых ученых, а также на продолжение исследований в рамках обучения в докторантуре и аспирантуре РФ;

- развивать цифровую научно-образовательную экосистему;

- повысить публикационную активность по результатам исследований и цитируемость в высокорейтинговых журналах;

- осуществить модернизацию существующего и приобретение нового учебного и лабораторного оборудования, лицензионного программного обеспечения;

- повысить долю ИПС, в том числе молодых ученых, студентов и магистрантов, активно участвующих в НИОКР.

Создание условий для коммерциализаций результатов научных исследований предусматривает совершенствование инфраструктуры научно-исследовательской деятельности.

Будут развиваться механизмы коммерциализации научных проектов вузов в рамках грантового финансирования, участия в тендерах на проведение НИР, государственно-частного партнерства – в том числе, трехсторонних соглашений между вузом, научной организацией и бизнесом.

Будет систематически укрепляться материально-техническая база ЗКУ. Увеличится доля расходов на развитие научной и учебно-лабораторной базы от общего бюджета вуза. Будут обеспечиваться условия для обучающихся с особыми образовательными потребностями (учебные программы, пандусы, лифты, поручни и др.).

В рамках развития цифровой научно-образовательной экосистемы будет обеспечено: увеличение количества автоматизированных бизнес-процессов; приобретение и внедрение системы СКУД; приобретение сервера для документооборота и электронной библиотеки; систематическое обновление парка компьютерной техники и программного обеспечения; приобретение виртуальных лаборатории по дисциплинам; пропускная способность

интернет-канала (скорость интернета); увеличение зоны покрытия WI-FI; перевод образовательных услуг в электронный формат; приобретение Smart-карты с встроенным RFID-чипом для (студенческого/читательского) билета; создание электронной базы научных проектов; создание онлайн системы подачи статей в научный журнал «Вестник ЗКУ»; создание электронной базы выпускников и слушателей, прошедших курсы повышения квалификации; создание единой базы электронных учебников ППС университета; оцифровка гербарного фонда вуза и т.д.

Раздел 5. Приоритетные направления развития науки в ЗКУ

5.1 Приоритетное направление «Увеличение вклада науки в устойчивое развитие экономики страны»

В целях развития научно-исследовательской деятельности университета будут осваиваться новые модели грантового и программно-целевого финансирования научных программ, направленные на решение стратегически важных государственных задач и коммерциализацию результатов научных исследований посредством софинансирования со стороны бизнеса.

Будут внедрены новые механизмы развития науки в университете, в том числе внутривузовское финансирование проектов с целью подготовки научных заделов для участия в конкурсах финансируемых научных работ за счет средств местных бюджетов и хозяйствующих субъектов, грантового и программно-целевого финансирования.

Для повышения результативности научных проектов будет продолжена работа по обязательному получению патентов и авторских свидетельств в ходе реализации научно-исследовательских работ.

Для повышения качества и результативности магистерских диссертаций будут установлены требования по внедрению результатов научных исследований в производство и учебный процесс и с представлением подтверждающих документов.

В целях эффективной работы будет развиваться структура научно-исследовательских подразделений ЗКУ. Планируется на базе университета открыть Центр академического превосходства «Центр естественных и гуманитарных исследований» с рядом лабораторий: лаборатория педагогических технологий и развития человеческих ресурсов; лаборатория биоресурсов и ДНК-технологий; лаборатория георесурсов и химического инжиниринга, оснащенных современным научным оборудованием. Данный проект, охватывает образовательные, научные и социальные аспекты деятельности ЗКУ им. М.Утемисова, а также развития инфраструктуры и цифровизации образования и связан с экономикой региона – добычей нефти и газа, углублением отрасли нефтегазопереработки, машиностроением и производством продуктов питания. Реализация проекта позволит повысить качество подготовки и обеспечить регион конкурентоспособными педагогическими и научно-техническими кадрами.

Открытие Центра естественно-гуманитарных исследований даст возможность формирования экосистемы исследований, включающей:

- пул преподавателей-исследователей – формирование портрета исследователя;
- фокус на ключевые темы исследований – педагогика, инклюзивное образование, управление знаниями, социальная ответственность, региональное развитие, фундаментальные естественно-научные исследования;
- условия и инфраструктура – современное научное оборудование, инфраструктура, базы данных, система мотивации и вовлечения ППС и обучающихся в исследования;
- синергия исследователей – с государством, обществом, социальным бизнесом.

Актуальность создания Центра естественно-гуманитарных исследований возникает из-за потребности обучающихся на уникальные образовательные программы, представителей малого и среднего бизнеса – на повышение квалификации сотрудников, государства – на опережающую подготовку кадров к новым профессиям, разработку профессиональных стандартов и на соответствие образовательных программ вузов к профессиональным стандартам.

Центр естественно-гуманитарных исследований с тремя лабораториями будет создана для решения следующих задач:

- Реализация совместных образовательных программ и научных проектов с зарубежными вузами-партнерами;
- Создание условий для эффективного взаимодействия всех участников процесса, сопровождения лиц с особыми образовательными потребностями;
- Создание условий для максимальной интеграции детей и студентов с инвалидностью в учебную среду, формирования позитивного отношения к себе, к учебе и окружающим людям;
- Организация психопрофилактических тренингов по развитию уверенного поведения, снижению тревожности, агрессивного поведения и профессиональному развитию обучающихся с ОВЗ;
- Поддержка интеллектуальной инициативы и развитие творчества детей и студентов;
- Содействие распространению знаний об особенностях обучающихся с ОВЗ, а также дополнительной подготовке сотрудников университета в сфере инклюзивного образования.
- Формирование знаний по разделам дисциплин, с усилением практических навыков;
- Проведение научно-исследовательских работ для магистерских и докторских диссертаций;
- Проведение научно-исследовательских работ в рамках программно-целевого и грантового финансирования, международных проектов;
- Создание кружков с целью дополнительного образования школьников, в том числе школьников с инклюзивным образованием;
- Проведения экскурсий;
- Осуществление полевых исследований древних и средневековых памятников Приуралья, с последующим теоретическим обобщением полученных материалов;
- Создание опорной археологической базы на месте памятников в качестве подшефной организации совместно с местной администрацией, для прохождения археологической практики студентов, а также повышения квалификации магистрантов;
- Привлечение специалистов в области смежных наук, с целью комплексного анализа геофизических, геологических, палеоэкологических данных;
- Использование фондового потенциала лаборатории в учебном процессе;

- Организация и проведение полевых археологических практик студентов и магистрантов;

- Выполнение экспертных работ по заявкам государственных органов охраны памятников (определение состава и границ объектов культурного наследия, границ и режимов зон охраны, особо охраняемых территорий, мониторинг состояния памятников археологии), проводить охранные археологические исследования;

- Выполнению архивных и музейных изысканий;

- Организация полевых экспедиций;

- Организация учёта и хранения музейных предметов и коллекций;

- Издание научно-просветительской и научно-исследовательской литературы;

- Осуществление участия в проведении полевых практик, оказывать консультативную помощь студентам и магистрантам университета, ведущим научно-исследовательскую работу;

- Организация семинаров, конференций, выставок;

- Осуществление научных, учебных и научно-популярных издательских проектов, связанные с проблемами изучения и сохранения историко-культурного наследия Западно-Казахстанской области;

- Взаимодействие с отечественными и зарубежными научно-исследовательскими учреждениями по проблемам историко-культурного и археологического наследия;

- Внедрение цифровых технологий (создание интерактивных каталогов памятников региона, коллекций, маршрутов кочевания и т.д.);

- Оснащение генетическим и микробиологическим оборудованием для проведения молекулярных исследований в области биологии и безопасности продуктов питания;

- Создание базы данных генотипов биологических видов: Приобретение серверного и компьютерного оборудования необходимо в целях хранения, обработки и архивации данных генетических исследований с возможностью построения базы данных генотипов животных, растений и микроорганизмов. При этом в целях консолидации данных и увеличения точности расчета показателей предусматривается предоставление генетическим лабораториям Казахстана регламентированного доступа к хранилищу данных и математико-вычислительному комплексу «Базы данных генотипов»;

- Проведение стажировки в зарубежной лаборатории: Приобретение высокотехнологичного генетического оборудования предусматривает также проведение стажировки технических специалистов, работающих с данным оборудованием, т.к. его эксплуатация основана на определенных технологических протоколах и методах проведения исследований. В этой связи, в рамках проекта предусматривается проведение обучения и стажировки не менее двух научных сотрудников в зарубежной генетической лаборатории, в целях изучения опыта работы на оборудовании и расширения международного сотрудничества в научных исследованиях и совместных публикациях.

Создание Центра академического превосходства позволит увеличить вклад науки в социально-экономическое развитие региона. Для повышения качества и количества выполняемых научно-исследовательских работ, научных статей в международных рецензируемых журналах в базах данных Scopus и Web of Science в университете будут создаваться научные направления мирового и регионального кластеров. Это позволит повысить результативность научных разработок и обеспечит интеграцию в мировое научное пространство.

Мероприятия для достижения показателей:

1) Создание механизмов, позволяющих реально и эффективно стимулировать преподавателей и сотрудников университета, ведущих исследовательскую деятельность на глобально конкурентоспособном уровне;

2) Поддержка мероприятий, проводимых на базе Центра академического превосходства, стимулирующих исследовательскую деятельность школьников и студентов: экспедиций, конкурсов, конференций молодых ученых, грантов для реализации индивидуальных исследовательских проектов;

3) поддержка издания научно-популярной литературы, периодических печатных изданий, интернет-ресурсов, посвященных научной и изобретательской деятельности, достижениям в области науки и техники, вопросам управления инновационными проектами и исследовательскими работами;

4) проведение исследований на базе Центра академического превосходства, совместно с другими заинтересованными организациями для формирования приоритетов технологического развития и объединения усилий бизнеса, науки, государства;

5) активизация деятельности ППС, студентов, магистрантов и докторантов по публикации статей в научных журналах с импакт-фактором, индексируемых в Scopus, Web of Science;

6) организация и проведение обучающих курсов, тренингов для ППС в целях создания предпринимательской экосистемы в университете;

7) реализация бизнес проектов совместно с крупными предприятиями;

8) участие обучающихся в совместных программах с представителями бизнеса.

Ожидаемые результаты:

- в результате реализации планируемых мероприятий: активизируется выполнение фундаментальных и прикладных научных исследований;

- укрепится научно-производственная кооперация;

- сформируются новые партнерства в инновационной сфере;

- повысится кадровый потенциал для реализации сложных научно-технологических проектов, требующих участия различных организаций, междисциплинарного взаимодействия;

- будут привлечены дополнительные финансовые ресурсы для проведения исследований и разработок на основе участия всех заинтересованных сторон (бизнеса, науки, государства, гражданского общества);

- повысить уровень востребованности научной продукции ученых университета;

- достижение высокого уровня предпринимательской активности студентов университет.

Количественными задачами являются:

- Открытие 3 лабораторий Центра естественно-гуманитарных исследований;

- Приобретение 199 единиц оборудования для создаваемого научно-образовательного центра цифровых лабораторий на базе Парка инноваций;

- Открытие 2 образовательных программ докторантуры, выпуск 4 постдокторантов к 2024 году;

- 25 публикаций в научных изданиях РК рекомендованных КОКСОН МОН РК, 45 публикаций в рейтинговых журналах, 10 патентов на разработки, 25 ППС с индексом Хирша равным 3 и выше, 8 ППС получивших звание «Лучший преподаватель вуза», научная

стипендия, ведомственная премия, 40 ППС прошедших курсы повышения квалификаций и зарубежную стажировку, что повысит результативность и конкурентоспособность профессоров, преподавателей и научных работников в мировом масштабе;

- Реализация 16 научных проектов и 6 научных проектов молодых ученых, финансируемых МОН РК, что способствует увеличению дохода от НИР;

- Открытие 3 образовательных программ в рамках двудипломного образования с зарубежными вузами-партнерами, открытие 2 филиалов зарубежных вузов - партнеров, привлечение 10 зарубежных ученых с высоким индексом Хирша, что повысит узнаваемость университета на международном уровне;

- Открытие новых 10 инновационных образовательных программ.

5.2 Приоритетное направление «Модернизация инфраструктуры науки и оптимизация научно-исследовательских институтов»

Основополагающим принципом соединения учебного процесса и научных исследований будет образование через науку. Такой подход определен необходимостью осуществления опережающей подготовки кадров и позволит оперативно реагировать на конъюнктуру рынка знаний. Наиболее продуктивным способом получения качественного образования для студентов и магистрантов будет являться их реальное участие в научных исследованиях, то есть использование технологий, непосредственно включающих познавательную и образовательную активность самих обучающихся. Обучение через исследование предполагает осуществление участия обучающихся в научных конкурсах, функционирование научных студенческих кружков, реализацию научно-технических проектов. Кроме того, будет осуществляться финансирование развития научно-практической базы в составе образовательного комплекса, поддерживая конкретные направления исследований, напрямую связанные с развитием профильных образовательных программ.

В рамках реализации проекта Центра академического превосходства ЗКУ планируется открыть Центр естественно-гуманитарных исследований на базе которого будут созданы и оснащены современным научным оборудованием 3 лаборатории:

лаборатория педагогических технологий и развития человеческих ресурсов; лаборатория биоресурсов и ДНК-технологий; лаборатория георесурсов и химического инжиниринга. Общая стоимость оборудования составит: 4000,0 млн. тенге из средств республиканского бюджета, в том числе: в 2021 год – 250,0 млн. тенге, 2022 год – 1250,0 млн. тенге, 2023 год – 1250,0 млн. тенге, 2024 год – 1250,0 млн. тенге. Общее количество планируемого к приобретению оборудования составит 199 единиц.

За счет собственных средств и других источников финансирования будут оснащаться новым научным оборудованием и обновляться сертифицированное научное оборудование испытательной лаборатории экологии и биогеохимии, лаборатории естественно-гуманитарных исследований.

Для учебной практики будут привлекаться научно-учебная лабораторная база бизнес-сообщества и государственных организаций (представители работодателя): Управление образования по ЗКО, ТОО «Нурболашак Казахстан», Западно-Казахстанский областной историко-краеведческий музей, Городской центр детско-юношеского туризма и экологии «Атамекен», Уральская противочумная станция РГКП на ПХВ «Национальный научный центр особо опасных инфекций имени Масгута Айкимбаева» МЗ РК, ТОО «НИЦ Батыс Археология».

В университете будет продолжено создание общественных объединений ученых и студентов для участия в реализации финансируемых социальных проектов.

Будет проработан вопрос, по мере совершенствования законодательства, по созданию эндаумент-фонда, увеличено число стартап-компаний, созданных выпускниками вуза.

Институт «Рухани жаңғыру» будет систематически расширять свою деятельность в качестве организатора тематических конференций, круглых столов, массовых мероприятий по реализации государственных общественно-политических и социальных программ. Качество результатов работ института «Рухани жаңғыру» будет оцениваться социологическими опросами.

5.3 Приоритетное направление «Укрепление научного потенциала и статуса ученого»

С целью укрепления научного потенциала университета будет развиваться научно-исследовательская инфраструктура (в т.ч. через создание Центра академического превосходства с 3 лабораториями: лаборатория педагогических технологий и развития человеческих ресурсов; лаборатория биоресурсов и ДНК-технологий; лаборатория георесурсов и химического инжиниринга, которые будут оснащены научным оборудованием и кабинетами для инклюзивного образования, развития полиязычия; современным оборудованием для археологического и палеонтологического анализа (3D сканеры и принтеры); ГИС-технологическим оборудованием; оборудованием для молекулярно-генетического анализа.

Подготовка научно-педагогических кадров является одним из важных вопросов повышения научного потенциала ППС и развития научно-образовательной деятельности ЗКУ им. М.Утемисова. Продолжатся работа по подготовке научно-педагогических кадров за счет целевых мест и собственных средств университета в докторантуре РК и зарубежных вузов, очной аспирантуре высших учебных заведений РФ. Завершат обучение следующее количество сотрудников университета: в 2022 г. – 12 (докторантура – 4, аспирантура – 8); в 2023 г. – 15 (докторантура – 6, аспирантура – 9); в 2024 г. – 1 (аспирантура – 1); в 2025 г. – 5 (докторантура – 2, аспирантура – 3).

Важную роль в укреплении научного потенциала и статуса ученого в университете будет играть внедрение новых квалификационных требований (стандартов) по талант-менеджменту и повышению кадрового потенциала (внедрение требований наличия у ППС учебного пособия с грифом РУМС МОН РК, уровня сертификата английского языка для преподавателей кафедры иностранного языка и в полиязычных группах и др.).

Будет расширяться доступность научной, научно-технической и научно-педагогической информации, в том числе доступ к международным базам научно-технической информации.

Будет повышен статус ученых путем присуждения премий, назначений доплат по результатам участия в НИР.

Будет стимулироваться публикационная активность ученых в международных журналах с высоким импакт-фактором,

Будет стимулироваться защита диссертаций, публикация учеными монографий, учебников.

Заявкам изобретений, отнесенным к приоритетным отраслям науки и экономики, будет оказана всемерная поддержка вуза для получения патента.

Продуктивность работы ученого будет оцениваться индексом Хирша (h-индекс), основанным на количестве публикаций и цитируемости этих публикаций.

5.4 Приоритетное направление «Международная интеграция и менеджмент»

Будет продолжена реализация научных проектов в рамках созданных с зарубежными вузами-партнерами научных консорциумов.

Продолжится публикация (в т.ч. в соавторстве) ученых вуза в рейтинговых международных изданиях с высоким импакт-фактором.

Университет будет продолжать проведение международных научных мероприятий – выставок, конференций, олимпиад.

Значительно увеличится реализация совместных проектов в рамках международных программ. Будет продолжена работа по участию в программах академического обмена с зарубежными вузами Erasmus+, DAAD, Fulbright и др. Продолжится привлечение зарубежных ученых в преподавательскую деятельность вуза, а также их вовлечения в совместные научно-исследовательские проекты с последующей публикацией достигнутых результатов в ведущих зарубежных научных журналах.

Будет расширено сотрудничество с ведущими зарубежными вузами-партнерами в РФ, Германии, Италии и Польше по совместной подготовке докторантов и организации их зарубежных научных стажировок.

Для интеграции в международное научное пространство в рамках открытия Центра академического превосходства планируется сотрудничество с зарубежными партнерами по следующим направлениям:

- Прохождение повышения квалификации и зарубежной стажировки;
- Реализация международных научно-исследовательских

проектов;

- Открытие 3 образовательных программ в рамках двудипломного образования с зарубежными вузами-партнерами;
- Открытие 2 филиалов зарубежных вузов-партнеров;
- Привлечение 10 зарубежных ученых с высоким индексом Хирша.

Семинары, круглые столы, повышение квалификаций и обучение в рамках ЦАП планируется проводить со следующими вузами-партнерами: Назарбаев Университет (Высшая школа образования и горного дела и наук о Земле), Университет Йоханнеса Гуттенберга (г. Майнц, Германия), МГУ имени М.В. Ломоносова (г. Москва, РФ), Саратовский национальный исследовательский государственный университет имени Н.Г. Чернышевского (г. Саратов, РФ), Университет Казимира Великого (г. Быдгощ, Польша), Казанский федеральный университет (г. Казань, РФ).

Раздел 6. Приоритетные направления воспитательной работы

6.1 Приоритетное направление «Формирование гармонично-развитой личности»

Формирование гармонично-развитой личности в университете будет вестись на основе системной и комплексной воспитательной работы. При этом эта работа будет опираться на деятельность института «Рухани жаңғыру» и кафедры Ассамблей народа Казахстана, открытых при университете. Результаты научно-исследовательской деятельности института будут учитываться, и применяться в ходе воспитательного процесса. Обучающиеся будут непосредственно привлекаться к участию в деятельности и в проектах института.

Деятельность кафедры АНК также будет направлена на охват всех категории обучающихся. Продолжатся тесные связи университета с АНК ЗКО и этнокультурными объединениями по вопросам организации воспитательной работы среди молодежи региона.

Системные мероприятия по формированию у молодежи активной гражданской позиции, социальной ответственности, чувства патриотизма, высоких нравственных и лидерских качеств будут связаны с реализацией социально-значимых молодежных проектов (будет увеличена доля данных проектов в общем числе молодежных мероприятий).

Студенчеством вуза будет активно и дальше поддерживаться развитие традиционных для ЗКУ форм социальной активности – студенческое самоуправление, дебатное движение, студенческие трудовые отряды, отряды «Жасыл Ел», волонтерство. На системной основе будет осуществляться финансирование деятельности молодежных творческих объединений университета. Деятельностью по социализации студенческой молодежи, адаптации первокурсников, личностного развития обучаемых системно занимается комитет по делам молодежи университета. В структуре комитета по делам молодежи университета 5 штатных единиц: руководитель – 1; консультант – 2; педагог – воспитатель – 1; психолог – 1. Будет продолжена работа по воспитанию и обучению патриотичных профессионалов института «Рухани жангыру» в составе которого 3 штатных единиц: директор; научные сотрудники – 2.

Будет принята и реализована программа ЗОЖ для студентов и преподавателей вуза. Значительно расширится количество спортивных мероприятий, реализуемых в рамках программы и вырастет число занимающихся в спортивных секциях (более 30%). Проводимые спартакиады среди студентов университета по видам спорта направлены для формирования команд для участия в Универсиадах, республиканских лигах по видам спорта: волейбол, дзюдо, вольная борьба, тогызкумалак и др.

Все формы работы кураторов и преподавателей вуза будут направлены на формирование гражданина и патриота.

В университете получило развитие волонтерское движение среди студентов всех курсов. Ректорат университета способствует углублению процесса воспитания студентов по участию в благотворительных акциях по линии проводимой объединением под руководством ОО «Бөбек», компанией «Аружан Саин». По итогам работы студентов-волонтеров ректорат университета продолжит оказывать всемерно моральную и материальную поддержку. Кафедрами университета предусмотрены цикл предметов, которые предлагаются студентам-волонтерам для зачитывания кредитов при

исполнении волонтерской работы. В перспективе будет продолжена работа по вовлечению студентов для выполнения волонтерской работы, а также возрастет количество студентов, получающих заработную плату за счет Финансового центра МОН РК.

Важным направлением станет развитие в университете системы социальной поддержки обучающихся через реализацию следующих механизмов: присуждение 6 именных стипендий (имени А.С. Пушкина, имени М.Утемисова, имени В.В. Иванова, имени М.М. Тлеужанова, имени А.Д. Тайманова, имени Г.Кушаева) за счет внебюджетных средств; премирование за достигнутые успехи в учебе, науке, творчестве и общественной работе; финансирование за счет средств университета участие в республиканских и международных конкурсах, фестивалях, спортивных соревнованиях и т.д.; финансирование за счет средств университета обучений на семинарах, тренингах, курсах по личностному развитию и т.д.; обеспечение студентов-сирот бесплатным проживанием в общежитии университета; предоставление рассрочки по оплате за обучение; адресную социальную помощь социально-уязвимым студентам; предоставление скидок в оплате за обучение(18-30%).

Раздел 7. Заключение

В результате выполнения работ по указанным приоритетным направлениям ожидается изменение содержания и подходов в академической деятельности вуза в целом, преподавании педагогических дисциплин, улучшение качественного состава преподавателей и обучающихся, расширение академической и управленческой самостоятельности вуза, укрепление и расширение корпоративного управления в вузе, укрепление материально-технической базы, качественное обновление учебно-лабораторной базы и цифровизация бизнес процессов в университете, формирование и обновление научных школ университета и разработка актуальной научной проблематики; создание необходимых условий для коммерциализации результатов научной и/или научно-технической деятельности ученых университета, укрепление связей науки с производством; интеграция в международное научное сообщество; введение системы мотивации для молодых ученых, системный и качественный подход в

реализации воспитательного процесса, в том числе через использование результатов деятельности института «Рухани жаңғыру», кафедры Ассамблей народа Казахстана, социологических исследований и системы «обратной связи».

Раздел 8. Стратегические цели и целевые индикаторы

№	Целевые индикаторы	Ед. измерения	2020 год (факт)	2021 год	2022 год	2023 год	2024 год	2025 год
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Цель 1: Повышение глобальной конкурентоспособности образования. Обеспечение отраслей экономики конкурентоспособными кадрами с высшим и послевузовским образованием								
1.1. Приоритетное направление «Обеспечение качественной подготовки конкурентоспособных кадров»								
1	Доля поступивших в ВУЗ, имеющих знаки «Алтын белгі», победителей международных олимпиад и конкурсов научных проектов	%	3,3	3,5	3,6	3,7	3,7	3,7
2	Доля грантов за счет средств МИО, работодателей от общего количества студентов бакалавриата	%	3,33	2,40	2,45	2,50	2,55	2,60
3	Доля ППС, преподающих на английском языке от общего количества штатных ППС	%	17,5	17,9	18,4	18,7	20,2	20,8
4	Доля трудоустроенных выпускников в первый год после	%	80 / 65	70 / 65	71 / 65	73 / 70	74 / 75	75 / 76

	завершения обучения от общего количества выпускников (в т.ч. по государственному образовательному заказу)							
5	Доля студентов, проходящих обучение в научно-образовательных лабораториях, созданных в рамках ЦАП, от общего количества студентов	%	-	-	15,0	20,0	25,0	30,0
6	Доля студентов с особыми образовательными потребностями от их общего количества	%	0,86	0,84	0,86	0,90	0,95	1,00
7	Доля привлеченных работодателей, бизнес структур к учебному процессу от общего количества ППС	%	3,5	5,0	7,0	10,0	15,5	16,5
1.2. Приоритетное направление «Модернизация содержания высшего и послевузовского образования в контексте мировых тенденций»								
1	Доля новых и инновационных ОП, разработанных по заказу отраслевых ассоциаций и предприятий	%	7,6	9,2	10,9	11,9	12,3	13,5
2	Доля внедренных образовательных программ по педагогическим направлениям подготовки, разработанных на основе профессионального стандарта (от общего количества)	%	45,7	46,9	47,3	47,6	48,2	48,5

	образовательных программ)							
3	Доля образовательных программ внедренных в образовательный процесс с английским языком обучения	%	2,5	3,0	3,0	3,0	3,5	3,5
4	Доля образовательных программ в рамках двудипломного образования с вузами-партнерами	%	0,6	0,6	1,2	1,8	2,4	2,8
5	Получение лицензии и реализация ОП докторантуры	Кол-во	-	-	3	4	5	6
6	Доля внедренных и обновленных образовательных программ (от общего количества ОП участвующих в ЦАП)	%	-	-	2,0	4,0	5,0	7,0
7	Учебные издания ППС университета, изданные по рекомендации РУМС МОН РК	Кол-во	-	2	5	7	9	12
1.3. Приоритетное направление «Усовершенствование менеджмента и мониторинга развития высшего и послевузовского образования»								
1	Доля руководителей структурных подразделений вуза, прошедших повышение квалификации в области менеджмента	%	46,4	35,7	35,1	38,0	40,0	45,0
2	Доля обновления системы управления, организационной структуры, архитектуры и кадровой политики в	%	5,0	2,5	3,0	3,0	3,0	3,5

	условиях академической свободы вуза							
3	Внедрение новой модели организационной архитектуры вуза	Кол-во	1	-	1	2	4	6
4	Доля женщин в составе совета директоров университета	%	33,3	66,7	44,4	44,4	44,4	44,4
5	Доля женщин в составе правления университета	%	25,0	25,0	50,0	50,0	50,0	50,0
6	Доля женщин, являющихся руководителями структурных подразделений университета	%	65,5	60,0	55,0	55,0	60,0	60,0
7	Доля ОП, занявших призовые (I, II, III) места в национальном рейтинге НПП «Атамекен» от общего количества принявших участие ОП вуза	%	25,8	27,2	30,3	31,0	32,0	33,0
8	Внедрение новых квалификационных требований (стандартов) по талант-менеджменту; повышению кадрового потенциала	Кол-во	1	3	3	3	3	3
9	Доля обучающихся, охваченных социологическим опросом об удовлетворенности качеством образования в вузе	%	12,0	15,0	20,0	25,0	30,0	35,0

1.4. Приоритетное направление «Цифровизация и развитие инфраструктуры»								
1	Доля привлеченных инвестиций на развитие вуза от общего дохода	%	2,4	2,4	2,4	2,5	2,6	2,7
2	Доля иногородних студентов, обеспеченных местами в общежитии	%	100	80	100	100	100	100
3	Доля расходов на развитие учебной лаборатории от общего бюджета вуза	%	0,37	0,38	0,39	0,40	0,41	0,42
4	Обеспечение условий для студентов с особыми образовательными потребностями (учебные программы, лифты, пандусы, поручни и т.д.)	Кол-во	9	9	10	11	12	13
5	Функционирование онлайн образовательного портала вуза	Кол-во	1	2	2	2	2	3
6	Доля ОП, реализуемых с использованием дистанционных технологий от общего количества реализуемых ОП	%	36,7	37,7	38,0	39,0	40,0	41,0
7	Разработка и выпуск электронных учебников ППС	Кол-во	7	8	10	12	14	16
8	Прирост количества электронных ресурсов, внедренных в учебный процесс	Кол-во	1300	1500	1600	1700	1800	1900
9	Количество систем электронного документооборота	Кол-во	1	1	2	2	2	3
10	Количество	Кол-во	2	2	3	4	5	6

	виртуальных лабораторий, имеющих в вузе							
11	Количество систем прокторинга для обеспечения проведения промежуточной и итоговой аттестации	Кол-во	1	1	1	1	1	2
12	Количество информационных систем определения заимствования в целях реализации принципов академической честности в вузе (наличие соглашения)	Кол-во	1	1	1	1	2	2
13	Доля дисциплин, по которым разработаны онлайн курсы	%	0,6	2,0	3,2	4,5	5,7	7,0

Цель 2: Увеличение вклада науки в социально-экономическое развитие страны

2.1. Приоритетное направление «Увеличение вклада науки в устойчивое развитие экономики страны»

1	Доля финансируемых образовательных и исследовательских проектов, выполняемых на базе вуза	%	50,5	52,7	54,3	57,5	60,5	65,0
2	Доля научно-исследовательских проектов, финансируемых за счет внешних источников	%	58,7	59,4	62,1	64,5	68,5	70,0
3	Доля научных проектов, финансируемых за счет средств МИО и представителей бизнеса	%	75,0	55,5	55,5	60,0	60,0	62,0
4	Доля коммерциализованны	%	3,0	3,4	3,4	3,6	3,8	4,0

	х результатов научных проектов вуза							
5	Доля полученных доходов от научной деятельности, инновационных разработок и коммерциализированных проектов (от общего бюджета вуза)	%	2,3	2,3	2,3	2,4	2,5	2,8
6	Организация и проведение фундаментальных и прикладных исследований за счет средств вуза	Кол-во	5	5	11	13	14	15
7	Прирост стартап проектов, приносящих доходы с участием ППС и студентов от общего количества разработанных стартап проектов	%	-	-	10	15	20	25
8	Доля ППС, получивших зарегистрированные авторские права и патенты от общего количества ППС	%	5,1	6,5	8,6	9,5	10,5	11,5
9	Прирост публикаций в рейтинговых изданиях от общего количества публикаций за предыдущий год	%	0,9	1,1	1,32	1,68	3,04	4,18
2.2. Приоритетное направление «Модернизация инфраструктуры науки и оптимизация научно-исследовательских институтов»								
1	Доля открытых научно-исследовательских подразделений в вузе – институты,	%	-	-	33,3	25,0	20,0	-

	лаборатории, конструкторские бюро и т.п.							
2	Доля средств в эндаумент фонде от общего дохода вуза	%	0,1	0,05	0,06	0,07	0,08	0,9
3	Доля обновленного сертифицированного научного оборудования	%	10,8	2,1	15,7	20,5	21,0	21,5

2.3. Приоритетное направление «Укрепление научного потенциала и статуса ученого»

1	Доля ППС, участвующих в образовательных и исследовательских проектах от общего количества ППС	%	35,0	35,0	35,1	37,0	40,2	40,5
2	Доля молодых ученых, получивших грант ВУЗа на научно- исследовательскую деятельность	%	13,7	13,9	14,5	15,5	15,7	16,0
3	Доля обучающихся, участвующих в выполнении НИР от общего контингента обучающихся	%	11,9	10,0	11,0	11,5	12,5	13,5

2.4. Приоритетное направление «Международная интеграция и менеджмент»

1	Доля иностранных студентов от общего контингента обучающихся	%	0,5	0,6	1,0	1,5	2,0	3,0
2	Доля студентов, обучающихся в рамках академической мобильности, финансируемых за счет средств вуза от общего количества студентов	%	0,90	0,89	0,91	0,96	1,00	1,20
3	Доля ППС, имеющих	%	5,0	6,1	4,6	5,0	6,0	6,5

	международные сертификаты, подтверждающие владение иностранным языком в соответствии с общеевропейскими компетенциями (стандартами) владения иностранным языком							
4	Доля ППС, прошедших повышение квалификации и стажировку за рубежом от общего количества штатных ППС	%	15,3	2,9	3,5	4,0	4,5	5,0
5	Доля приглашенных зарубежных ученых и специалистов от общего количества ППС	%	0,3	1,5	2,0	2,9	3,5	4,3
6	Доля реализуемых международных научных и образовательных проектов от общего числа проектов	%	1,5	2,0	2,8	3,5	4,0	4,5

Цель 3: Совершенствование духовно-нравственного, эстетического и трудового воспитания

3.1. Приоритетное направление «Формирование гармонично-развитой личности»

1	Общественно-политические, научные, культурно-массовые мероприятия института «Рухани Жаңғыру» ЗКУ по реализации программы	Кол-во	20	25	30	30	40	45
---	--	--------	----	----	----	----	----	----

2	Проведение мероприятий по формированию у молодежи активной гражданской позиции, социальной ответственности, чувства патриотизма, высоких нравственных и лидерских качеств	Кол-во	19	22	24	26	28	30
3	Реализация социально-значимых молодежных проектов	Кол-во	7	5	7	8	9	10
4	Доля студентов, вовлеченных в деятельность студенческих трудовых отрядов, отрядов «Жасыл Ел»	%	5	3,5	4,0	4,5	5,0	5,0
5	Доля обучающихся, охваченных культурно-массовыми и спортивными мероприятиями	%	48	50	60	65	70	70
6	Доля студентов, занимающихся волонтерской деятельностью от общего количества обучающихся по программам бакалавриата	%	5,0	3,8	4,0	4,5	5,0	5,5
7	Доля студентов, принимающих активное участие в общественной жизни вуза, района, города	%	7,5	9,0	10,0	11,0	13,0	14,6
8	Доля студентов, вовлеченных в деятельность студенческих организаций,	%	3,5	4,0	4,5	5,4	6,0	6,5

	студенческих клубов, комитетов по делам молодежи							
9	Доля обучающихся, занявших призовые места в конкурсах, соревнованиях и других мероприятиях от общего контингента обучающихся	%	2,0	2,2	2,4	2,6	2,8	3,0
10	Доля расходов на развитие молодежных творческих объединений от общего бюджета	%	-	0,07	0,08	0,09	0,10	0,11

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің
Редакциялық баспа орталығы
Орал қ., Н.Назарбаев даңғылы, 162.

Редакционно-издательский центр ЗКУ им. М.Утемисова
г.Уральск, пр.Н.Назарбаева, 162.